

सन्दकपुर गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

माबुमोड देउराली, इलाम

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

दोश्रो त्रैमासिक प्रगति विवरण

(२०६१ कार्तिक देखि पुष मसान्तसम्म)

कार्यालयको नामः- सन्दकपुर गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
माबुमोड देउराली, इलाम

श्री यादव राउत
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

श्री टीका देवी वस्नेत
सूचना अधिकारी

बिषय सूची

१. पृष्ठभूमी	4
सन्दकपुर गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय :.....	4
गाउँपालिकाको नामाकरण :	4
भौगोलिक अवस्थिति :.....	4
२. काम कर्तव्य र अधिकार	10
बिषयगत शाखाको कार्य विभाजन	11
वडा समितिबाट सम्पादन हुने कार्य.....	26
अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष तथा सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार.....	30
बिषयगत समितिहरूको विवरण.....	31
३. सन्दकपुर गाउँपालिका अन्तर्गत कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण.....	32
३.३ चालू आ. व. २०८१/०८२ को बजेट तथा कार्यक्रम र कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने बार्षिक कार्ययोजना.....	34
३.४ संघ/प्रदेश अन्तर्गतको तालुक निकायको नाम, ठेगाना, सम्पर्क नं. इमेल :	35
४.प्रदान गरिने सेवा सम्बन्धी.....	36
५. सेवा प्रदान गर्ने शाखा र जिम्मेवार अधिकारी	41
६.सेवा प्रदान गर्न लाने दस्तुर र अवधि	42
सन्दकपुर गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८१	42
७.निर्णय प्रकृया र अधिकार	64
८.निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	75
९.अपेक्षित काम र परिमाण.....	75
१०. कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारी	76
११. स्थानीय ऐन नियम,विनियम तथा निर्देशिकाहरु.....	77
१२ आमदानी खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अध्यावधिक विवरण/लेखा शाखा	80
१५ .गाउँपालिकाको वेवसाइट र इमेल ठेगाना	82
१६ .गाउँपालिकाले वैदेशिक सहायता ऋण अनुदान एवं प्रविधिक सहयोग र सम्झौता	82
१७. यस गाउँपालिकाको विभिन्न वडा कार्यालय/अन्य कार्यालय तथा शाखाहरूबाट चौथो त्रैमासिक सम्पादन भएको योजना तथा कार्यक्रमहरु प्रगति विवरणहरु	83
१८.सूचना बर्गिकरण	120
१९.सूचना मागको निवेदन र प्रगति	120
२०.अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने सूचनाको श्रोतहरु.....	120

१. पृष्ठभूमी

सन्दकपुर गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय :

नेपालको सुदुरपूर्वी सुन्दर इलाम जिल्लाको उत्तरी क्षेत्रमा अवस्थित यस सन्दकपुर गाउँपालिका साविकका माईमझुवा, सुलुवुङ्ग, मावु, जमुना गाविसहरु र माईपोखरी गाविसको ४ देखि ९ सम्मका वडा मिलाएर साविकका ४२ वडाहरुको जनसंख्या र भूगोललाई आधार बनाएर पाँच वटा वडामा विभाजन गरि बनाइएको प्राकृतिक, संस्कृतिक, धार्मिक एवं भौगोलिक रूपमा एक सुन्दर स्थानीय तह हो । देशमा कूल ७५३ स्थानीय निकाय मध्ये सन्दकपुर गाउँपालिका जनसंख्याको हिसावले १३३ औ सानो स्थानीय तह हो भने क्षेत्रफलको आधारमा ४७७ औ सानो स्थानीय निकाय हो । भारतीय सिमावर्ती वजारहरूसँग व्यापारिक पहुँच रहेको बृहत पर्यटन विकासको संभावना रहेको एक सुन्दर स्थानीय तह हो । कृषि तथा पशुपालन, वैदेशिक रोजगार तथा जडिवुटि खेती यहाँका मानिसहरुको प्रमुख व्यवसाय हो । साकेला, उघौली उघौली, दशौ तिहार, ल्होसार, मारुनी, संगोनी, बालन, हाकपारे केलाङ्ग, चण्डी नाच, हुर्रानाच, किसमस आदी यस क्षेत्रमा मनाइने प्रमुख चाडपर्वहरु हुन जुन खासगरी राई, लिम्बु वाह्ण, क्षेत्री, शेर्पा, सुनुवार, तामाङ्ग, थामि, गुरुङ, मगर, दमाइ, कार्मी, भुजेल र भोटे जस्ता जातजाति तथा विभिन्न धर्मावलम्बीहरुले मनाउने गर्दछन् । उचाईको हिसावले हेर्दा यहाँको धरातलीय भूवनोट ९०० मिटर देखि ३६३६ मिटर सम्म लेक्वेसी रहेको यस गाउँपालिका हावापानी, वनस्पति, जनावर तथा अन्य थुप्रै हिसावले विविधता भएको गाउँपालिका हो । प्रसिद्ध धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थल माईपोखरी यसै क्षेत्रमा पर्दछ । चौरी र रेडपाण्डा तथा विभिन्न लोपउन्मुख चराहरु र ठकठके संरक्षण यस क्षेत्रको थप आकर्षक हो ।

गाउँपालिकाको नामाकरण :

यस गाउँपालिकाको नामाकरणको सम्बन्धमा अनेको किम्बदन्तीहरु छन् । स्थानीय मानिसहरुको आ-आफ्नै भनाईहरु रहेको पाइन्छ । यस गाउँपालिकाको वडा न २ माईमझुवाको समुन्द्री सतहबाट ३६३६ मीटरको उचाईमा अवस्थित सन्दकपुर हिमशृंखलाहरुको रमणीय अवलोकन, सूर्योदय, प्राकृतिक सुन्दरता र जैविक विविधताको अवलोकनका लागि उत्कृष्ट स्थानका रूपमा परिचित रहेको स्थान हो । प्रसिद्ध पर्यटकीय स्थलका रूपमा रहेको स्थान यस गाउँपालिकामा पर्ने भएकाले यस गाउँपालिकालाई डर्पर्यटकीय दृष्टिबाट प्रमुख स्थानमा पर्ने सन्दकपुर भन्ने डाँडाका नामबाट यस गाउँपालिकाको नाम राखिएको छ । नेपाल भारत सिमानामा पर्ने सन्दकपुर भरतीय पर्यटन नक्सामा सन्दकफूका नामले प्रसिद्ध छ । ‘सन्दकफू’ लाप्चा भाषाको शब्द हो जसको अर्थ विख्यामा, उच्च पहाडी भेगमा पाइने एक बहुमुल्य बहुआषधीको गुण भएको जडिबुट्टी भन्ने हुन्छ ।

भौगोलिक अवस्थिति :

यस गाउँपालिकाको पूर्वमा भारत दार्जिलिङ्ग जिल्लाको सिंहलिला नेशनलपार्कसँग सिमाना जोडिएको छ भने पश्चिम, उत्तर र दक्षिणमा क्रमशः इलाम नगरपालिका, पाँचथर जिल्लाको फालेलुड गाउँपालिका र माईजोगमाई गाउँपालिका पर्दछन् । दक्षिण पश्चिममा मेची राजमार्ग समिपमा रहेको यस गाउँपालिकाको पूर्वी भागमा निर्माणाधीन सीमा सडक समेत पर्दछ । समुद्र सतहबाट औषत ९०० देखि ३६३६ मिटरको उचाईमा फैलिएको यस गाउँपालिकामा विविध हावापानी पाइन्छ । यस सन्दकपुर गाउँपालिकाको केन्द्रीय कार्यालय २७० ००' ४९" उत्तरी अक्षांश देखि ८७० ५५' ४२" पूर्वी देशान्तरमा समुद्र सतहबाट करिब २१२१ मिटरमा माईपोखरी नजीकै रहेको ऐतिहासिक देउराली बजार, मावुमोड वडा नं. ३ सुलुवुडमा रहेको छ ।

क्षेत्रफल :

जिल्लाको कूल १७०६ वर्ग कि.मी क्षेत्रफल मध्ये १५६.०१ वर्ग कि.मी यस गाउँपालिकाले ओगटेको छ । पछिल्लो राजनैतिक विभाजनका आधारमा कूल ७५३ स्थानीय तहहरु मध्ये क्षेत्रफलको आधारमा यो गाउँपालिका ४७७ औ सानो स्थानीय तह हो भने गाउँपालिकाहरु मध्ये १३३ औ सानो स्थानमा पर्दछ । इलाम जिल्लामा रहेका दशवटा स्थानीय तह मध्ये यो छैटौं स्थानमा पर्दछ ।

भौगोलिक स्वरूप :

इलाम जिल्लाको उत्तर पूर्वी भागमा अवस्थित यो गाउँपालिकाको माथिल्लो भूभागहरु महाभारत शृङ्खलामा पर्दछ । भूवनावटका हिसावले धेरै जसो जमिन भिरालो र माथिल्लो भूभागमा ठूला ठूला चरनका फाँट र बनजंगलले ढाकेको छ भने बसीमा केही भूभाग टारी रहेको छ । धरातलीय र हावापानीको हिसावमा विविधता भएकाले वाहै महिना एकै नासको हावापानी यहाँ पाइदैन । हिउँदमा माथिल्लो भागमा हिमपात हुने भएकोले निकै चिसो हुने तथा दक्षिणी क्षेत्रमा न्यानो हावापानी पाइन्छ । उत्तर तर्फ भञ्जाङ्गहरु, भिराला जमिनहरु रहेका छन् भने जमुना, सुलुवङ्गको टारी गैरिगाउँ जस्ता स्थानहरुमा फाटिला टारहरु रहेका छन् । भौगोलिक स्वरूपमा विविधता भएकै कारण उत्तर तिर खासगरी टुण्डा कोणधारी सदावहार वनस्पतिहरु, धुपिसल्ला, लेम्बोड, सतुवा, विखमा, पाँचऔला, हड्चुर, पाखनबेत, यार्चागुम्बा, चमेली, ओखेआलु, बुढीओखती, चिङ्गफीग, खानक्पा, टिमुर, चिराइतो, लौटसल्ला, विभिन्न प्रजातिका चाँप, लालीगुरुसाँ सुनाखरी तथा अन्य औषधीजन्य दुर्लभ वनस्पतिहरु र जडिवुटीहरु प्रचुर मात्रामा पाइन्छ भने दक्षिणी भागमा मूलत होचो र खोला किनार टारहरु, औषत समिश्रतोष्ण हावापानी रहेको हुनाले चिलाउने उतिस, मलातो जस्ता विरुवाहरु को वाहुत्यता रहेको छ । यी भूभागहरुमा किवि, सुन्तला, अलैची, चिया, नस्पती, धान खेती, दलहन खेती, पशुपालन, सब्जीखेती आदिको राम्रो सम्भावना रहेको छ ।

महत्वपूर्ण पर्यटकीय गन्तव्यहरु:

सन्दकपुर गाउँपालिका इलाम जिल्लामै धेरै र महत्वपूर्ण पर्यटकीय गन्तव्यहरु रहेको स्थानीय तह हो । यसैकारण नेपाल सरकारले पर्यटन वर्ष २०२० को एक सय गन्तव्य स्थलहरुमा यस गाउँपालिकाको माईपोखरी सन्दकपुर लाई छनौट गरेको थियो भने प्रदेश नं. १ को पर्यटन संस्कृतिक ग्रामको रूपमा समेत घोषण गरेको छ । यो क्षेत्र खासगरी पर्यापर्यटनका लागि नै चर्चित छ । दृश्यावलोकन, पुतली, चराचुरुङ्गी, काडेभ्याकुर, रेडपाण्डा, थार, घोरल, बदेल, बाघभालु, ठकठके, विभिन्न जातका पुतलीहरु, भिरमौरी तथा वन्य जन्तु अवलोकन, पैदल यात्रा आदिका लागि यो क्षेत्र चर्चित रहदै आएको छ । यस क्षेत्र विशेषरूपमा धार्मिक प्राकृतिक तथा ऐतिहासिक रमणीय स्थलहरुको लागि पूर्वमै प्रख्यात रहेको छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वी सीमाना भारतको पर्यटकीय क्षेत्रसंग जोडिने भएकाले पनि यस क्षेत्रमा पर्यटन विकासको ठूलो सम्भावना रहेको कुरामा दुईमत छैन ।

सन्दकपुर:

समुन्द्री सतहबाट ३६३६ मीटरको उचाईमा अवस्थित महाभारत पर्वत र इलाम जिल्लाकै सबै भन्दा अग्लो स्थानमा रहेको यस पर्यटकिय क्षेत्र र भारतको गंगासागरसंग जोडिने पूर्वकै प्रसिद्ध परिव्रत कन्काई माईको उद्गम स्थल हो । इलाम र भारतको दार्जिलिङ्ग जिल्लाको सिमानामा अवस्थित सन्दकपुर डाँडो नेपाल, भारत, भुटान र चीनको हिमशृङ्खलाहरुको साठी बढी हिमालहरुको एकै स्थानबाट अलैकिक अतिरमणीय दृष्य अवलोकन, सूर्योदय, सूर्यास्त, प्राकृतिक सुन्दरता र जैविक विविधताको अवलोकनका लागि उत्कृष्ट स्थानका रूपमा परिचित रहेको छ । विगतदेखिनै भारतीय तथा तेस्रो मुलुकका पर्यटकहरुका लागि आकर्षक गन्तव्यका रूपमा रहेको यस स्थानमा भारतीय सिमावर्ती क्षेत्रबाट पक्की सडक यातायातको सुविधा रहेको छ । यता माबु, कालपोखरी, विखे भञ्ज्याङ्ग हुदै सन्दकपुरसम्म कच्ची

सडक यातायातको सुविधा पुगिसकेको छ। साथै माइमभुवाको बुधवारे, खोसने कालापानी श्रीयाङ्गजी कालपोखरी र साविक माइमभुवा गाविसको बुधवारे, गोरुवाले भञ्ज्याङ्ग हुँदै सन्दकपुरसम्म पुग्ने मोटरबाटो पनि खोलिएको छ। सन्दकपुरमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई लक्षित गरी नेपाल र भारत तर्फ आधारभूत सुविधा सहितका होटलहरु सञ्चालनमा रहेका छन्। सन्दकपुर देखि २ किलोमीटर पश्चिममा अवस्थित आहालडाँडा पनि प्राकृतिक दृश्यावलोकनका लागि रमणीय स्थान रहेको छ। विभिन्न पोखरी, झर्ना, धूपर लगायतका दृश्यावलोकनका लागि उत्कृष्ट स्थलहरु समेत रहेका छन्। यसका साथै माइमभुवा मा अवस्थित फुस्तेपोखरी अर्को रमणीय स्थलका रूपमा रहेको छ। माइमभुवामा राई तथा गुरुङजातीको संस्कृति र परम्पराको समेत अवलोकन गर्न सकिन्छ। बसोबासका लागि होमस्टे तथा ग्रामीण बजार बुधवारे हटियामा सामान्य होटलहरु रहेका छन्। छिन्तापुसम्म जानका लागि माइपोखरी हुँदै माइमभुवाको बुधवारे गोरुवालेसम्म गाडीमा गएर दुई घण्टाको पैदल मार्गको प्रयोग गर्न सकिन्छ। माइपोखरीबाट सिधै पैदल जान समेत सकिन्छ भने माइमभुवाको शेर्पेगाउँ हुँदै पनि पैदल ५ घण्टामा छिन्तापु पुग्न सकिन्छ। मेची राजमार्गमा पर्ने इलाम नगरपालिकाको विब्ल्याँटै बजारबाट सन्दकपुर गाउँपालिकातर्फको सडक छुटिन्छ। यो सडक माईपोखरी हुँदै माइमभुवातर्फ बढ्दछ।

टोड्के भरना:

सन्दकपुर गाउँपालिका वाड नं २ (साविकको माइमभुवा गाविसको वडा नं. ३ मा) रहेको, समुन्द्री सतहबाट १६०० मीटर उचाईमा अवस्थित टोड्के झर्ना ८५ मीटर अग्लो छ। माइमभुवा र मावुको सिमाना माईखोला देखि करीव ४० मीटर पश्चिममा रहेको यो झर्ना इलामकै अग्लो झर्ना हो। झर्नाको अवलोकनका लागि सयौँ आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरु वर्षेनी यहाँ आँउने गर्दछन्। जंगलका माभसा पहराका वीचबाट झर्ने यो झर्नाको केही माथि समेत करिव ६० मिटरको अर्को झर्ना रहेकोले निकै रमणीय पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा परिचित छ। यहाँ सम्म पुग्न गाडीको बाटो र ट्रैकिङ मार्ग समेत विकास भईसकेको अवस्था छ।

ताल पोखरी:

यस पोखरी सन्दकपुर गाउँपालिकाको वडा नं. २ माइमभुवामा धूपर भन्दा केही माथी पर्दछ। यहाँ बाट कञ्चनजंगाको छायाँ बहुत सुन्दर मनै लोभ्याउने दृश्य देखिन्छ। याथै यस वडामा फुस्ते पोखरी लगायतका कालीका पोखरी, जौले पोखरी, गुफा पोखरीहरु पनि रहेको छ जुन अति सुन्दर रहेको छ।

माईपोखरी:

जिल्ला सदरमुकाम इलाम बजारबाट करीव १७ किलोमिटर उत्तरमा रहेको सन्दकपुर गाउँपालिका वाड नं १ र ३ को सीमानामा पर्ने माईपोखरी नेपालकै एक आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्य, धार्मिक आस्थाको केन्द्र र जैविक विविधताले धनी क्षेत्रका रूपमा रहेकोछ। माईपोखरी क्षेत्र इलाम जिल्लाको पर्यटकीय पर्यायका रूपमा रहेको आएको छ। यस क्षेत्रको प्रमुख आकर्षण गन्तव्य माईपोखरीलाई २८ अक्टोबर सन् २००८ मा विश्व रामसार सूची अन्तर्गत सूचिकृत गरी नेपालको नवौं र मध्यपहाडी क्षेत्रको पहिलो रामसार क्षेत्र घोषणा गरे पछि यसको विश्वव्यापी पहिचान समेत स्थापित भैसकेको छ। नौवटा कुनामा फैलिएको माईपोखरीलाई प्रकृतिको सुन्दर सिर्जनाका रूपमा लिइने गरिन्छ।

माईपोखरीको नामाकरणमा ‘माई’ अर्थात् आमा जोडिएकाले पनि यसको महत्व दर्शाउँछ जसको अर्थ पोखरीहरुको पनि आमा भन्ने लाग्दछ। माईपोखरीलाई साक्षात् देवीका रूपमा मानिन्छ यहाँ बलिप्रथा भने निषेध रहेको छ। मनोकामना पूर्ण होस् भनेर भाकल गर्ने र परेवा उडाउने प्रचलन रहेको छ। धार्मिक आस्थाको केन्द्र रहेको यस क्षेत्रका बारेमा अनगिन्ति किम्बदन्तीहरु रहेका छन्। माईपोखरीको इतिवृत्त भन्ने पुस्तकमा टुङ्क सुवेदीले लेख्नु भएको लेखका अनुसार मरुत राजाले यस ठाँउमा आएर नौवटा कुनामा नौवटै मन्दिर स्थापना गरि नवदुर्गाको पुजा गरी सो पुजा विसर्जन

पश्चात पुजा स्थान सुरक्षित होस् भनी गंजाजीको आराधना गर्दा जल उत्पन्न भएको जनश्रुति रहेको छ। कनै समयमा पोखरी वरिपरिका रुख विरुवाबाट पोखरीमा खसेका पातपतिङ्गरहरु चराचुरुङ्गीहरुले टिपेर बाहिर फ्याँक्ने गरेको कुराहरु सुन पाइन्छ। स्थानीयको भनाई अनुसार पहिले परापूर्वकालमा पोखरीमा पञ्चवाजा, शंखघण्ट बजे गरेको र हाल पनि पोखरीबाट आकस्मत अनौठो ज्योति निस्कने र तुरन्तै लोप हुने गरेको रहस्य स्थानीयवासीहरु व्यक्त गर्दछन्। द्वापार युगको अन्त्यमा पाँच पाण्डवहरु वनवास रहने क्रममा बराहक्षेत्र, अर्जुनधारा हुदै माइपोखरीसम्म आई फर्किएको जनश्रुति समेत पाइन्छ। यसै गरी राजा मारुतका साथमा उनकी ‘इला’ नाम गरेकी छोरी पनि आएकी थिइन् र उनै ‘इला’ बाट यस जिल्लाको नाम नै इलाम रहन गएको हो भन्ने जनश्रुति समेत रहेको छ। माइपोखरीलाई हिन्दु, बौद्ध र किराँत मुन्धुम धर्मको आस्थाका रूपमा लिइन्छ। साथै हिन्दु धर्म अन्तर्गतका पुरणहरुमा यस पोखरीको वारेमा व्याख्या गरेको पाइन्छ। माइपोखरी परिसरमा सत्यधुनी आश्रम, निर्मल माइथाश्रम, टाँसी छोलिङ्ग गुम्बा, शिवालय, सरस्वती मन्दिर तथा भगवती मन्दिर रहेका छन्। वैशाखे पुर्णिमा र ठुली एकादशीका दिन माइपोखरीमा विशेष पुजा अर्चना र मेला लाग्ने परम्परा रही आएको छ। धार्मिक तथा सांस्कृतिक विविधताले धनी यस क्षेत्रका समुदायको माइपोखरी प्रतिको आस्था भने समान रहेकोछ। सबै धर्म संस्कृतिको संगम रहेको माइपोखरीले सिंगो इलामको सांस्कृतिक सम्भयताको प्रतिविम्बित गर्ने कुरा सहप्राध्यापक युद्धप्रसाद बैचले ‘माइपोखरीको इतिवृत्त’ नामक पुस्तक भित्र आफ्नो लेखमा उल्लेख गर्नु भएकोछ।

९० हेक्टर मा फैलिएको यस सिमसार माइपोखरी क्षेत्र जैविक विविधताका दृष्टिले समेत उत्तिकै महत्वपूर्ण रहेको छ। यस क्षेत्रमा ४ प्रजातीका लालीगुँरास, ३ प्रजातीका चाप, कटुस, लौठ सल्ला, भद्रासे, सल्ला, १६ प्रजातीका सुनाखरी, ६२ प्रजातीका जडिबुटी सहित ३०० प्रजातीका फुलफुल्ने र नेपालमा मात्र पाइने गलैचे भ्याँउ -Peat moss) वैज्ञानिक नाम (Sphagnum Nepalense H.suzuki), लेउ, उन्यू, लगायतका वनस्पति पाइन्छन्। लोपोन्मुख पानी गोहोरो (ठकठके) (Himalayan Salamander), लोखर्के, ओत, भ्यागुता, पाहा, चमेरो, मृग, सर्प लगायत १२ प्रजातीका जलचर, ६ प्रजातीका उभयचर, ३ प्रजातीका माछा, १४ प्रजातीका स्तनधारी र ३०० भन्दा बढी प्रजातीका चराचुरुङ्गीहरु रहेका छन्।

माइपोखरीमा खास गरी तीन थरिका पर्यटकहरु आउने गर्दछन्। पहिलो धार्मिक आस्थाका आधारमा आउने, दोस्रो यहाँको प्राकृतिक सुन्दरता र सम्पदाको अवलोकन गर्न आउने र तेश्रो यहाँको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, तथा वातावरणीय पक्षको अध्ययन अनुसन्धान, संरक्षण र विकासमा लागि पर्ने मानिसहरु रहेका छन्। इलामको उत्तरी क्षेत्र प्रवेशको लागि एउटा सजिलो मार्ग भएका कारण समेत यस क्षेत्रमा पर्यटकहरु धेरै संख्यामा वर्षे भरि आउने गर्दछन्। यातायातको सुविधाले समेत यस क्षेत्रमा आउने जाने पर्यटकहरुलाई सजिलो भएको छ। जिल्लाका अन्य गन्तव्यहरुसँग यसको सम्पर्क र सञ्जाल बनाउन सके आगामी दिनमा यस क्षेत्रको पर्यटकीय विकासमा थप टेवा पुग्ने देखिन्छ।

हाँगेथाम:

सन्दकपुर गाउँपालिका वाड नं ५ जमुनामा समुन्द्री सतहबाट करिव २१७० मिटर उचाईमा अवस्थित हाँगेथाम प्रकृतिप्रेमी, संरक्षणकर्मी र पर्यटकहरुका लागि आकर्षक गन्तव्य हो। हाँगेथाम क्षेत्र प्राकृतिक सम्पदा, जैविक विविधताले धनी आकर्षक भूपरिदृश्य, धार्मिक तथा पर्यटकीय दृष्टिले इलाम जिल्लाको उत्कृष्ट गन्तव्य पनि रहेकोछ। स्वच्छ, चिसो हावापनी, छिनछिनमा परिवर्तन हुने मौसम, भुइँ कुहिरोको सेताम्य दृश्य, चराचुरुङ्गीहरुको चिरविर आवाज, घना वनजंगल र इलाम जिल्लाका अधिकांश भागका दृश्यहरु देखिने यस क्षेत्रमा पुग्ने जोकोहिको मन आनन्दित हुन्छ। विश्वमै दुर्लभ मानिएको हाब्रे (रेडपाण्डा), थार, धाँसे चितुवा, कालो भालु, चरीबाघ, राजपंखी,

ठकठके लगायतका वन्यजन्तु, काँडेभ्याकुर, मुनाल, चिल, पानीहाँस लगायत मौसम अनुसार टाढाटाढाबाट बसाई सरी आउने चराचुरुझीहरु (Migratory Birds), र लालीगुँरास, चाँप, लौठसल्ला, सुनाखरी, चिराइतो, बान्टे, बजाँठ, कटुस, लगायत धेरै जडिबुटीहरु यस क्षेत्रमा पाइन्छन् । चरा अवलोकनका लागि यो क्षेत्र विश्वमै प्रसिद्ध रहेको संरक्षणका पुस्तकहरुमा पढन पाइन्छ । जैविक विविधता सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र अवलोकनका लागि विभिन्न देशहरुबाट मानिसहरु यस क्षेत्रमा आउने गरेकाछन् ।

हाँगेथाम क्षेत्रको धार्मिक र सांस्कृतिक महत्व पनि उत्तिकै रहेको छ । हिन्दु, बौद्ध, र किराँत समुदायले यस क्षेत्रलाई विशेष धार्मिक आस्थाले हेर्ने गरेका छन् । नागपुजा, ल्होसारपर्वको अवसरमा विशेष पुजाआजा र भाकल गर्ने परम्परा रहदै आएकोछ । यस बाहेक जैविक विविधताको अध्ययन, अनुसन्धान र अवलोकन, पिकनिक, प्राकृतिक दृश्यावलोकन, स्थानीय संस्कृति, परम्परा र रहनसहनको अवलोकनका लागि आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरु यहाँ आउने गरेकाछन् । हाँगेथाम क्षेत्रमा शेर्पा, राई गुरुङ र तामाङ्ग समुदायको सानो वस्ती रहेको छ । यहाँ ग्रामीण रहनसहनको भरपुर आनन्द लिन सकिन्छ । इलाम सदरमुकाम नजीकै रहेको विव्याँटे बजारबाट मोटर चढी जमुनाको हाँगेथाम पुग्न सकिन्छ । हाँगेथामबाट भारततर्फको सिमावर्ती क्षेत्र कैयाँकट्टा, गैरीवास, जौबारी हुदै सन्दकपुरको मनोरम दृष्यको अवलोकन गर्न जान सकिन्छ ।

चोयाटार सामुदायिक वन :

सन्दकपुर गाउँपालिका वडा न. ५ जमुनामा अवस्थित चोयाटार सामुदायिक वन विश्वकै दुर्लभ वन्यजन्तु रेडपाण्डाको संरक्षण र ग्रामीण पर्यटनको प्रारम्भसँगै भख्नैर विकसित हुदै गएको पर्यापर्यटकीय स्थल हो । स्थानीय समुदायले यस वन क्षेत्रमा रेडपाण्डाको बासस्थान संरक्षण गरी आगान्तुक आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुको लागि रेडपाण्डा अवलोकन गर्ने व्यवस्था मिलाएकोछ । मालिङ्गाको भण्डार रहेको यस स्थानमा, स्थानीय स्तरमा होमस्टे प्रणालीको व्यवस्था छ । चोयाटार पुग्नका लागि इलाम सदरमुकाम नजीकैको विव्याँटे बजारबाट सडक यातायातको माध्यमले जमुनाको बुधबारे बजार हुदै इडला चोयाटार पुग्न सकिन्छ ।

जौबारी, तुम्लिङ्ग र मेरमा :

सन्दकपुर गाउँपालिका वाड न. ५ जमुनाको पूर्वीउत्तर भेगमा अवस्थित जौबारी सिमावर्ती व्यापारिक थलो र पर्यटकीय स्थल हो । इलाम जिल्लाका विभिन्न प्राकृतिक स्थानहरुको दृश्यावलोकन, सगरमाथा, कञ्चनजंघा लगायतका हिमश्रृंखलाहरुको दृश्यावलोकन तथा शेर्पा, भोटिया रहनसहन र संस्कृतिको अवलोकनका लागि जौबारी परिचित रहेको छ । जौबारीबाट ४ किलोमिटर दक्षिणको भारतीय सिमावर्ती क्षेत्रमा अर्को सानो वस्ती तुम्लिङ्ग र त्यसभन्दा २ किलोमिटर दक्षिणमा मेरमा अवस्थित रहेकोछ । यस क्षेत्रमा सिमावर्ती ट्रेकिङ रुट (Boarder Trekking Route), नेपाल तथा भारतीय क्षेत्रको दृश्यावलोकन, सिंहलिला नेशनल पार्कको अवलोकन प्रमुख आकर्षणका रूपमा रहेकाछन् । खास गरी भारतीय भूमि हुदै सन्दकपुर आउने भारतीय तथा तेश्रो मुलुकका पर्यटकहरु यहि मार्ग भएर जाने हुदौं दिनहुँजसो यस क्षेत्रमा पर्यटकहरुको चहलपहल भइरहन्छ । पर्यटकहरुका लागि खान तथा बस्नको आधारभूत सुविधा सम्पन्न होटलहरु यस क्षेत्रमा रहेका छन् । इलाम सदरमुकामबाट नयाँबजार थुम्के हुदै वा पशुपतिनगर गोर्खे लामिधुरा हुदै यी स्थानहरुसम्म मोटरबाट या पैदलयात्रा गरी पुग्न सकिन्छ । जौबारीमा नेपाल सरकारको आलु विकास तथा अनुशन्धान केन्द्र रहेको छ जहाँ करिव १३६ जातिका आलुहरु उत्पादन गरी आलु उत्पादनको क्षेत्रमा राम्रो परिचय बनाएको छ ।

मावुथाम :

सन्दकपुर गाउँपालिका वडा नं. ४ मावुमा अवस्थित मावुथाम र आसपासका क्षेत्रहरु पर्यटकीय दृष्टिले निकै रमणीय क्षेत्रका रूपमा रहेका छन् । यस क्षेत्रमा रहेको बौद्ध समुदायको साधना केन्द्र डुख्याड गुफा, बौद्ध गुम्बा, रमिते ढुङ्गा, चमेरे गुफा, मावुथाम, बालागुरु गुफा, दोबाटे, लालबास सिमसार क्षेत्र, विश्वकै दुर्लभ वन्यजन्तु रेडपाण्डा पाइने स्थान हो । भारतीय सिमावर्ती क्षेत्र, कालपोखरी र विखेभञ्ज्याङ्ग पर्यटकीय आकर्षणका क्षेत्रहरु हुन् । यस स्थानबाट नजीकै रहेको अर्को पर्यटकीय गन्तव्य सन्दकपुर समेत जान सकिन्छ । प्राकृतिक दृश्यावलोकन, जैविक विविधता अवलोकन तथा ग्रामीण रहनसहनको अध्ययनका लागि यो क्षेत्र महत्वपूर्ण रहेकोछ । मेची राजमार्गको विब्ल्याँटे, सुलुबुङ्ग, माइखोला, सोमबारे बजार हुदै जीपबाट लगभग डेढ घण्टाको यात्रामा मावुथाम पुग्न सकिन्छ । यस भेगमा पर्यटकहरुका लागि सिमित संख्यामा होटल र होमस्टेहरु सञ्चालित रहेका छन् ।

चन्द्रपाल थेवे धाप पोखरी:

सन्दकपुर गाउँपालिका वडा नं. ५ जमुनामा अवस्थित चन्द्रपाल थेवे धाप पोखरी प्राकृतिक रूपमा रहेको सिमासार क्षेत्रमा बाँध बाँधी बनाइएको इलाम जिल्लाकै सबैभन्दा ठूलो मावन निर्मित जलाशय हो । यसको निर्माण २०७१ सालबाट शुरु भएको हो । यो करिव ५० रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यस पोखरी वरिपरि १३ वटा पानीका मुहानहरु रहेका छन् । । धेरै प्राकृतिक पर्यटकीय उपज भएको इलाममा यो मुख्य मानव निर्मित पर्यटकीय उपज हो । यो जलाशयको निर्माणसँगै हरेक नयाँ वर्षको पहिलो दिन यहाँ विशेष मनोरञ्जनात्मक सांस्कृतिक मेला आयोजना गर्ने कार्यक्रम गर्न थालिएको छ । यस पोखरीमा विभिन्न प्रकारका माछा पाईनका साथै फिसिड र डुड्गा सयर समेत गर्ने व्यवस्था भएकोले पर्यटकको मन जित्न सफल भएको छ ।

छिन्टाप्पु :

करिव ३३०० मिटरको उचाईमा रहेको यस छिन्टाप्पु डाँडा पाँचथर जिल्लाको फिदिम नगरपालिकाको सिमानालाई छुने वडा नं. १ माईपोखरी र वडा नं. २ को सिमानामा पर्ने उत्तरी भेगमा पर्दछ । यस क्षेत्रमा डाँफे, रेडपाण्डा, चितुवा, घोरल, भालु बाँदेल जस्ता बहुमुल्य जनावारहरु पाउन सकिन्छ । यसका साथै यस क्षेत्र हिँउदमा सेताम्य हिउले ढाक्ने भएकोले यस क्षेत्रमा बहुमुल्य हिमाली जडिवुट्टी जस्तै विखुप्मा सतुवा, पाखानवेद, चिराईतो आदि प्रसस्त पाईन्छ । यो ईलामकै एकै ठाउँमा सबै भन्दा धेरै करिव १८ प्रजातिका लालिगुरास पाईने क्षेत्र पनि हो । छिन्टप्पुबाट कञ्चनजंगांग हिमश्रीढखला र १४ वटा जिल्ला एकै स्थानबाट अवलोधन गर्न सकिन्छ । यहाँ चारबटा सासाना पोखरी रहेको छ, जुन अति सुन्दर छ, जहाँ हिमालको प्रतिविम्बले झन मनमोहक बनाएको छ । ढुङ्गामा ओखल आकृतिमा पानी पलाएको अद्भूत प्राकृतिक स्थल रहेको छ यो ईलाम जिल्लाको चार माई मध्ये पवित्र खोला पुवामाई वा पुवाखोलाको उच्चगम स्थल पनि हो । साथै माईपोखरी कै भित्ते भन्ने ठाउँमा स्याल ढाँडे गुफा करिव २५ फीट लम्बाई भएको गुफा रहेको छ जहाँ प्रत्येक वर्ष शिवरात्रीको दिन ठुलो मेला लाग्ने गर्दछ ।

माईखोला र पुवाखोला

माईखोला, एक पवित्र धार्मिक तथा प्रकृतिक रूपमा रहेको सदावहार वहने महाभारत पर्वतकै उच्च स्थान सन्दकपुरबाट उत्पत्ती भएको ईलामकै सबैभन्दा ठूलो खोला हो जसलाई भापा जिल्लामा कन्काईमाई नामले समेत चिनिन्छ । साथै पुवाखोला, गिताड खोला, धुवाखोला, पाहा खोला, निवा खोला, राते खोला, ईडला खोला, छाँगे खोला (झरना), समाहा खोला, सानीमाई खोला, चमेरे खोला, भालु खोला जस्ता दर्जनौ खोला तथा अन्य धेरै सासाना खोल्सा खोल्सीहरु रहेकोले यस गाउँपालिका ईलामकै सबै भन्दा बढी पानीको स्रोत भएको गाउँपालिकाको रूपमा रहेको छ ।

जसले गर्दा पर्यावरणीय सन्तुलन, सिचाई, खानेपानी तथा जलविद्युत उत्पादनको लागि यो भूमीको ठलो महत्व रहेको छ ।

साथै सन्दकपुर गाउँपालिका प्रदेश नं.१ कै प्रमुख गन्तव्य स्थल र संस्कृतिक ग्रामको रूपमा घोषणा भएको र संघ सरकारको एक सय गन्तव्य स्थलहरु मध्ये उत्कृष्ट दश गन्तव्य स्थलको रूपमा समेत छनौट भईसकेको हुनाले पनि यस गाउँपालिकाको महत्वलाई उजागर गर्दछ ।

समग्रमा हेर्दा पर्यटकीय स्थलहरुको उद्गम भूमि, विभिन्न किसिमको हावापानी, संस्कृति, भेषभुषा, रितिरिवाज, भाषा, जातजाति वसोवास गरेको भुमि हो भने अनेकौ जडिवुटीले भरिएको वन क्षेत्र चार वटा जलविद्युत आयोजनाको मुहान रहेको साथै अनन्त विकासका संभावनाहरूलाई थेगिरहने अवसर यस गाउँपालिकाले पाएको छ ।

२. काम कर्तव्य र अधिकार

सन्दकपुर गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिका (कार्य बिभाजन) नियमावली २०७४ अनुसार गाउँकार्यपालिकामा रहने विषयगत शाखा (शाखा, कार्यालय, उपशाखा, इकाईको विवरण)

(गराउनु पर्ने जनसंख्या तथा विकासका मुख्य मुख्य प्राथमिकता अनुरूप संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा विषयगत शाखा तथा कार्यालय, उपशाखा वा इकाई निर्धारण गर्न सक्नेछन् । जनशक्तिको उपलब्धता तथा प्रशासनिक खर्चलाई ध्यान दिई एउटा विषयगत शाखा अन्तर्गतको कुनै कार्यालय, वा उपशाखा इकाईले मिल्दो अन्य विषयक्षेत्रको कार्यसमेत सम्पादन गर्न सक्नेछ ।)

१. सामान्य प्रशासन शाखा

- (क) स्थानीय सेवा तथा जनशक्ति विकासउपशाखा
- (ख) सार्वजनिक खरीद तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन उपशाखा
- (ग) स्थानीय तह, प्रदेश र संघसंगको सम्बन्ध र समन्वय तथा वडा संगकोउपशाखा समन्वय
- (घ) नगर प्रहरी व्यवस्थापनउपशाखा
- (ड) न्याय, कानून तथामानव अधिकार प्रवद्धनउपशाखा
- (च) सूचना तथा सञ्चार प्रविधि विकास तथा विस्तार र एफ.एम. सञ्चालन उपशाखा
- (छ) बजार अनुगमन, गुणस्तर, नापतौल, खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता हित संरक्षण उपशाखा
- (ज) बैठक तथा विधायन उपशाखा
- (झ) आन्तरिक लेखा परीक्षण उपशाखा
- (झ) विदा, उत्सव, उर्द्दी, जात्रा, पर्व, उपाधि तथा विभूषण इकाई

२. राजश्व तथा आर्थिक प्रशासनशाखा

- (क) राजश्व नीति तथा प्रशासन उपशाखा
- (ख) आर्थिक प्रशासन उपशाखा

३. पूर्वाधार विकास तथा भवन नियमन शाखा

- (क) सडक तथा यातायात व्यवस्था उपशाखा
- (ख) भवन तथा भवन संहिता एवं निर्माण इजाजत(डिजाइन समेत उपशाखा
- (ग) जग्गा नापी तथा नक्सा, घरजग्गा धनी पुर्जा, भू-उपयोग तथावस्ती विकास उपशाखा
  - जग्गा नापी तथा नक्सा, घरजग्गा धनी पुर्जा इकाई
  - बस्ती विकास इकाई
- (घ) जलविद्युत, उर्जा, सडक वति तथासिंचाइ उपशाखा
  - जलविद्युत, उर्जा र सडक वतिइकाई

- सिंचाई तथा जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणइकाई
- (ड) वातावरण, पर्यावरण एवं जलाधारक्षेत्र संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन उपशाखा
 (च) विपद् व्यवस्थापन (बोरुणयन्त्र, एम्बुलेन्स तथा यन्त्र उपकरण परिचालन समेत) उपशाखा
 (छ) सार्वजनिक निजी साफेदारी इकाई

४. आर्थिक विकास शाखा

- (क) कृषि, पशुपन्धी तथा सहकारी कार्यालय
 (ख) वन तथा भू-संरक्षण कार्यालय
 (ग) उद्योग तथा उद्यमशिलता विकास उपशाखा
 (घ) रोजगार प्रबद्धन तथा गरिबी न्यूनीकरण उपशाखा

५. सामाजिक विकास शाखा

- (क) आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा कार्यालय
 (ख) खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप इकाई
 (ग) आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई कार्यालय
 (घ) खानेपानी व्यवस्थापन कार्यालय
 (ड) लैंगिक समानता तथा सामाजिक सुरक्षा उपशाखा
- लैंगिक समानता इकाई
  - वालवालिका, किशोर किशोरी तथा युवा इकाई
  - अपांगता भएका व्यक्ति तथाजेष्ठ नागरिक इकाई
- (च) गैरसरकारी संस्था परिचालन, समन्वय तथा नियमन इकाई
 (छ) सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथा व्यक्तिगत घटना दर्ताइकाई
 (ज) संस्कृति, सम्पदा, ललितकला तथा पर्यटन प्रबद्धनइकाई

६. योजना, अनुगमनतथा तथ्यांक शाखा

- (क) योजना, कार्ययोजना तर्जुमा उपभोक्ता तथा समिति परिचालन इकाई
 (ख) अनुगमन तथा मूल्यांकन इकाई
 (ग) तथ्यांक व्यवस्थापन इकाई

बिषयगत शाखाको कार्य विभाजन

१. सामान्य प्रशासन शाखा

(क) स्थानीय सेवातथा जनशक्ति विकास

- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- संविधानको धारा ३०२ बमोजिम सायोजन भई आउने कर्मचारीको व्यवस्थापन
- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य
- गाउँपालिकाको संगठन विकास, सङ्गठन संरचना तथा दरबन्दी निर्धारण, जनशक्ति व्यवस्थापन र वृत्तिविकास
- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापनमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपयोग, बद्धन र प्रनियमन
- मानव संसाधन विकासका लागि अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन योजना तर्जुमा
- गाउँपालिकामा सार्वजनिक विदा, उत्सव जात्रा, उर्दी आदिको व्यवस्थापन
- स्थानीय शान्ति समिति सम्बन्धी कार्यहरु ।

(ख) सार्वजनिक खरीद तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन

- गाउँपालिकाको लागि सार्वजनिक खरीदतथा अन्य बन्दोबस्तीका सामान सम्बन्धी विषय
- गाउँपालिकाभित्रको सार्वजनिकतथा सरकारी सम्पत्ति, सामुदायिक सम्पत्ति, भवन, सडक, पसल, व्यवसाय, पूर्वाधार, उच्चोग, खानी तथा खनीज, कोवन विवरण सहितको अद्यावधिक अभिलेख
- गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेख
- गाउँपालिकास्थित सरकारी सम्पत्तिको एकीकृत विवरण ।

(ग) स्थानीय तह, प्रदेश र संघसँगको सम्बन्ध र समन्वय बडासँगको तथा समन्वय

- संघ तथा प्रदेश तहमा संविधान तथा कानून बमोजिमको सहभागिता तथा प्रतिनिधित्व
- जिल्ला समन्वय समितिसँगको समन्वय
- बडा तहसँगको सम्पर्क र समन्वय
- पत्राचार, सभा, समारोह, शिष्टाचार

(घ) नगर प्रहरी व्यवस्थापन

- संघीय तथा प्रदेश कानूनको अधिनमा रही नगर प्रहरीको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- नगर प्रहरीमार्फत देहायका कार्य सम्पादन गर्ने,
- नीति, कानून, मापदण्ड, निर्णयहरु कार्यान्वयनमा सहयोग,
- सम्पत्तिको संरक्षण,
- गाउँपालिकामा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वको व्यवस्थापनमा सहयोग, स्थानीय बजार तथा पार्किङ स्थलको व्यवस्थापनमा सहयोग,
- नगर प्रहरी सम्बन्धी कार्यपालिकाले तोके बमोजिमका नीति, योजना, कार्यक्रम कार्यान्वयन, य गाउँ बस्ती सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन र कसूर उपर छानविन र अनुसन्धान, य स्थानीय न्यायिक समितिले गरेका आदेश, फैसला कार्यान्वयनमा सहयोग,
- कार्यालय परिसर, सम्पदा, सार्वजनिक, ऐलानी, पर्ति जग्गा, सार्वजनिक भवन तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा,
- विपद्व्यवस्थापनमा सहयोग,
- अपराध रोकथाम तथा अनुसन्धानमा सहयोग, फूटपाथ व्यवस्थापन
- निर्माण नियमन य गुणस्तर नियन्त्रण
- नगर प्रहरी सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(ङ) न्यायिक समितिको सचिवालय, न्याय, कानून, मानव अधिकार प्रवर्द्धनतथा मेलमिलाप र मध्यस्थता, निर्णय तथा फैसला कार्यान्वयन

- न्यायिक समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य
- न्याय तथा कानूनी राज्यकोपरिपालना
- मानव अधिकारको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन
- व्यक्ति र समुदायबीचमेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन
- न्यायिक निर्णय तथा फैसला कार्यान्वयन

(च) सूचनातथा सञ्चार प्रविधि वकासी तथा विस्तार र एफ.एम. सञ्चालन

- नवीकरण र नियमन
- एक सय वाटसम्मको एफ. एम.रेडियो सञ्चालन अनुमति, नवीकरण र नियमन
- अभिलेख व्यवस्थापनमा नवीनतम सूचना प्रविधिको प्रयोग
- सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा सर्वसाधारण जनताको सहज र सरल पहुँच तथा सूचना प्रविधिको विकास र विस्तारसम्बन्धी कार्यक्रमतर्जुमा र कार्यान्वयन
- वैज्ञानिक अध्ययन, अनुसन्धान र प्रविधि विकासमा लगानी
- सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित तथ्याङ्क व्यवस्थापन ।

(छ) बजार अनुगमन, गुणस्तर, नापतौल, खाद्य सुरक्षा उपभोक्ता हित संरक्षण

- स्थानीय व्यापार, वाणिज्य, वस्तुको माग, आपूर्ति व्यवस्थापन तथा अनुगमन
- बजार तथा हाट बजार व्यवस्थापन
- उपभोक्ता अधिकार तथा हित सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन
- स्थानीय वस्तुहरूको उत्पादन, आपूर्ति तथा निकासी प्रक्षेपण, मूल्य निर्धारण र अनुगमन
- स्थानीय व्यापार र वाणिज्य सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माण,
- स्थानीय वस्तु र सेवा व्यापारको मूल्य तथा गुणस्तरको अनुगमन र नियमन,
- उपभोक्ता सचेतना, लक्षित उपभोक्ताको लगत व्यवस्थापन र स्थानीय वस्तु तथा सेवाको गुणस्तर परीक्षण,
- खाद्य पदार्थको गुणस्तर नियन्त्रण,
- खानेपानीको गुणस्तर नियन्त्रण,
- स्थानीय व्यापार प्रवर्द्धन सहजीकरण र नियमन,
- स्थानीय बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र अभिलेखाङ्कन ।

(ज) बैठक तथा विधायन

- कार्यपालिकातथा सभाको बैठक व्यवस्थापन
- कार्यपालिकाको निर्णयहरूको विद्युतीय माध्यमबाट अभिलेखीकरण तथा प्रकाशन
- कार्यपालिका तथासभामा पेश गर्नुपर्नेविभिन्न नीति, नियम तथा कानूनको मसौदामा संयोजन
- कार्यपालिकाका विभिन्न समिति, उपसमिति, कार्यदलको बैठक व्यवस्थापन
- नीति, कानुनकोप्रमाणीक प्रतिको संरक्षण, प्रकासनका लागि समन्वय
- विधायन सम्बन्धी अन्य कार्य

(झ) आन्तरिक लेखापरीक्षण

- आन्तरिक तथा पूर्व लेखापरीक्षण
- लेखापरीक्षण विवरण(बेरुजूको लगत समेत)को अभिलेख व्यवस्थापन
- अन्तिम लेखापरीक्षण कार्यमा सहयोग, समन्वय र सहजीकरण

- लेखापालनसम्बन्धी क्षमता विकास कार्य
- (ज) विदा, उत्सव, उर्दी, जात्रा, पर्व, उपाधी, विभुषण, आदि ।
- स्थानीय चाडपर्व, सार्वजनिक विदा, उत्सव, जात्रा, उर्दी आदिको व्यवस्थापन
  - उपाधी तथा विभुषण सम्बन्धी सिफारिश, अभिलेख

२. राजश्व तथा आर्थिक प्रशासनशाखा

(क) राजश्व नीति तथा प्रशासन

- राजश्व सम्बन्धी नीति, कानून तर्जूमा, कार्यान्वयन र नियमन(राजस्व चुहावट नियन्त्रण समेत)
- सम्पत्ति कर, घरबहाल कर, घर जग्गा रजिस्ट्रे शन शुल्क, सवारी साधन कर, सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर(मालपोत,) दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर, बहालविटौरी कर, घरजग्गा कर, मृत वा मारिएको जीवजन्तुको हाड, सिंग, प्वाँख, छालामा कर, प्राकृतिक स्रोत साधन, व्यवसायिक कर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन, बाँडफाँड, संकलन र नियमन, अन्य आय व्यवस्थापन
- सार्वजनिक खर्च तथा प्राकृतिकस्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन र सोको सङ्गलन तथा बाँडफाँड
- आफ्नो क्षेत्रभित्र राजस्वका दर अन्य शुल्क निर्धारण, संघीय र प्रदेश कानून बमोजिमप्राकृतिक श्रोत साधन र सेवा शुल्क स्ताज रोयल्टी सङ्गलन, समन्वय र नियमन
- स्थानीय पूर्वाधार सेवा पयोगमारउ सेवा शुल्क तथा दस्तुर(नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन, शुल्क निर्धारण, संकलन तथा व्यवस्थापन)
- मालपोत संकलन
- कानुन बमोजिम दुंगा, टी, गिटवालुवा, माटो, नुन, स्लेट, फायरक्लेजस्ता खानी खनीज पदार्थको सर्वेक्षण, अन्वेषण, उत्खननरसो सम्बन्धी रोयल्टी सङ्गलन
- ट्रेकिङ, कायाकिङ,
- सामुदायिक वनको सञ्चालन व्यवस्थापनबाट र प्राप्त रोयल्टी सङ्गलन
- पानीधट, कूलो, पैनी जस्ता वा सेवा सञ्चालनबाट प्राप्त रोयल्टी सङ्गलन
- प्राकृतिक स्रोतको उपयोग सम्बन्धी नीति निर्धारण र कार्यान्वयन तथा प्रदेश र संघीय मार्पदण्ड पालना
- प्रचलित कानुन बमोजिम दण्ड जरिवाना
- बाँकी बक्यौता रकमको लगत र असुल उपर
- करदाता शिक्षा तथा करदाता विवरण अद्यावधिक
- वित्तीय स्रोत साधनको समतामूलक बाँडफाँड
- आर्थिक साधनको महत्तम उपयोग तथा परिचालन
- राजश्व परामर्श समिति सम्बन्धी विषय
- स्थानीय राजस्व प्रवर्द्धनका लागि प्रोत्साहन,

- राजश्वको सम्भाव्यता अध्ययन
- राजस्व सूचना तथा तथ्याङ्को आदान प्रदान
- संघीय तथा प्रदेश कानून बमोजिम बजेट घाटापूर्तिको स्रोत व्यवस्था

(ख) आर्थिक प्रशासन

- आर्थिक(कार्यविधी) नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन, आर्थिक प्रशासन र व्यवस्थापन
- बजेट सीमा निर्धारण, बजेटर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- सञ्चित कोषतथा आकस्मिक कोषको व्यवस्थापन
- लगानी र लाभांशको व्यबस्थापन
- लेखा व्यवस्थापन, खर्च, राजश्व, धरौटी, कार्यसंचालन कोष तथा अन्य सरकोषरीतथाक संपत्तिको एकीकृत विवरण
- समष्टिगत आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण
- ऋण तथा अनुदानको व्यवस्थापनर नियमन
- लगानी प्रक्षेपण(सहकारी, सहकारी तथा निजी) र वित्तीय व्यवस्थापन
- कारोबारका लेखांकन, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन
- राजश्व तथा व्ययको अनुमान
- बेरुजू फछ्यौट
- आर्थिक प्रशासन र व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य विषय ।

३. पूर्वाधार विकास तथा भवन नियमन शाखा

(क) सडक तथा यातायात व्यवस्था

- स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक तथा यातायातसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन
- स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, भोलुङ्गे पुल, पुलेसा र तटबन्धन सम्बन्धी गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र स्तरोन्नतिका आयोजनाको पहिचान, अध्कार्यान्वयन, मर्मत, सम्भार
- यातायात सुरक्षाव्यवस्थापन र नियमन
- स्थानीय सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण, अनुमति, नवीकरण, खारेजी, सेवाकोणस्तर, भाडागु दर निर्धारण र नियमन
- ट्रायाक्सी सेवा अनुमती, व्यवस्थापन र नियमन,
- वातावरणमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, अपाङ्गता र लैङ्गिगमैत्री यातायात प्रणालीको द्वन्द्वप्रव
- आधारभूत यातायात सम्बन्धमा प्रदेश सरकारसंग समन्वय
- यातायात क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि
- यातायात सुविधामानागरिकको सरल, सहज र समान पहुँच

- यातायात क्षेत्रमा वातावरणमैत्री प्रविधिलाई प्रोत्साहन

- निजी यातायात नियमन व्यवस्थापन

(ख) भवन तथा भवन संहिताएवंनिर्माण इजाजत(डिजाइन समेत)

- भवन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, आयोजना पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन, र नियमन,
- राष्ट्रीय भवन संहिता तथा मापदण्ड बमोजिम भवन निर्माण अनुमति र नियमन
- भवन निर्माण इजाजत, भवन संहिता कार्यान्वयन
- भवन निर्माणको नक्शा स्वीकृति, संशोधन, मन निय
- पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय संरक्षण, सम्बर्द्धन र पुनःनिर्माण,
- सरकारी भवन, विद्यालय, सामुदायिक भवन, सभागृह तथा अन्य सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण र मर्मत संभार,

(ग) जग्गा नापी तथा नक्सा, घरजग्गा धनी पुर्जा, भू-उपयोग तथावस्ती विकास जग्गा नापी तथा नक्सा, घरजग्गा धनी पुर्जा,

- प्रादेशिक मापदण्ड बमोजिमघरजग्गा धनी दर्ताप्रमाणपुर्जा वितरण तथा लगत व्यवस्थापन
- भूमिको वर्गीकरण अनुसारको लगत
- जग्गाको कित्ताकाट र भूमी लगत(नक्शा, स्त्रेस्ता) निर्माण र संरक्षण
- सरकारी प्रयोजनका लागि जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा निर्धारण तथावितरणमा समन्वय र सहजीकरण
- जग्गा विवाद समाधानमा मेलमिलाप र मध्यस्थता
- विश्व सम्पदा सूचीमा परेका स्मारक र पुरातात्त्विक महत्व लगायत वन, सीमसार क्षेत्र, तटवर्ती क्षेत्रका जग्गा सम्बन्धी लगत

बस्ती विकास

- शहरीकरण, बस्ती विकाससम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, आयोजना हिचान, प अध्ययन, कार्यान्वयन र नियमन
- आधारभूत आवासका योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन
- गाउँपालिकामा अव्यवस्थित बसोवास व्यवस्थापन कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन
- आधारभूत बसोवास सम्बन्धमा प्रदेश सरकारसँग समन्वय
- योजनाबद्ध र व्यवस्थित बस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा 'न्वकायान
- एकीकृत बस्ती विकासका लागि जग्गाको ककरणएं तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन
- सङ्घीय र कार्यान्वयन
- सङ्घीय तथा प्रदेशको मापदण्डको अधीनमा रही व्यवस्थित बस्ती विकासकाकार्यक्रमको तर्जुमार कार्यान्वयन
- सङ्घीय र प्रदेश कानुन बमोजिम स्थानीय तहमा सुकुम्वासी पहिचान र अभिलेख व्यवस्था
- स्थानीयस्तरमा सुकुम्वासी सम्बन्धी जीविकोपार्जन र बसोवास व्यवस्था
- एकीकृत बस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन।

(घ) जलविद्युत, उर्जा, सडक वर्तीर सिंचाई

जलविद्युत, उर्जा र सडक वर्ती

- साना जलविद्युतआयोजना, नवीकरणीय उर्जा तथा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धीसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी प्रविधि विकास र हस्तान्तरण, क्षमता अभिवृद्धि/प्रबद्धन,
- विद्युत वितरण प्रणाली रेवाकोस व्यवस्थापन, सञ्चालन नियमनर
- जनसहभागितामा आधारित स्वदेशी लगानीलाई प्राथमिकता दिई जलस्रोतको बहुउपयोगीस विकार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन
- स्थानीय विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियमन
- सडक वर्तीको व्यवस्था
-

सिंचाईतथा जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण

- सिंचाई सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड निर्धारण र नियमन
- सिंचाई सम्बन्धी गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र स्तरोन्ततिका आयोजनाको पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन, मर्मत, सम्भार र नियमन,
- स्थानीय साना, सतह तथा भूमिगत सिंचाई प्रणालीको सञ्चालन निर्माण, सुधार, मर्मत सम्भार तथा सेवा शुल्कको निर्धारणसङ्गत व्यवस्थापन
- जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण सम्बन्धी स्थानीय
- तटबन्ध, नदी नियन्त्रण तथा नदी व्यवस्थापन र नियमन
- साना जल उपयोग सम्बन्धी आयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन।

(ङ) वातावरण, पर्यावरण एवं जलाधारक्षेत्र संरक्षणतथा फोहरमैला व्यवस्थापन

- स्वच्छ तथा स्वस्थ वातावरण र जलाधार तथा वन्यजन्तुको संरक्षण व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तर्जुमा, कर्यान्वयनर नियमन
- बृक्षारोपण, हरियाली तथाहरित क्षेत्रको प्रवर्द्धन
- फोहरमैला सङ्गत, पुनःउपयोग, प्रशोधन, विसर्जन र सोको सेवा शुल्क निर्धारण र नियमन
- सरसफाई तथास्वास्थ्यजन्य फोहोरमैलाको व्यवस्थापन
- वायु तथा ध्वनीको प्रदूषण नियन्त्रण
- हानिकारक पदार्थहरूको नियमन तथा नियन्त्रण
- सार्वजनिक शौचालय व्यवस्थापन
- वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण
- न्यून कार्बनमुखी तथा वातावरणमैत्री विकास अवलम्बन
- वातावरण संरक्षण क्षेत्र निर्धारण र व्यवस्थापन
- पानी मुहानको संरक्षण
- पहिरो नियन्त्रण
- जलवायू परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रम

(च) विपद्व्यवस्थापन, बारुण यन्त्र, एम्बुलेन्स

- विपद्व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा स्थानीयस्तरका आयोजनाको कार्यान्वयन र नियमन
- विपद्पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजोखिमना न्यूनीकरण कार्य योजना
- विपद्पूर्व तयारी, खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय
- विपद्जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कना तथा बस्तीहरूको पहिचान र स्थानान्तरण
- विपद्व्यवस्थापनमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय समुदाय, संघ संस्था, निजी क्षेत्र सँग सहयोग, समन्वय र सहकार्य
- विपद्कोषको स्थापना तथासञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन
- विपद्पश्चात् स्थानीयस्तरको पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण
- विपद्सम्बन्धी तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान
- प्राकृतिकप्रकोपको रोकथाम र पूर्व तयारी
- विपद्जोखिम न्यूनीकरणका लागि पूर्व सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यक्रमको कार्यान्वयन
- बारुण यन्त्र तथा एम्बुलेन्सको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन
- स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन प्रणाली

(छ) सार्वजनिक निजी साभेदारी

- स्थानीय सार्वजनिक-निजी साभेदारी सम्बन्धी स्थानीय नीति, योजना निर्माण
- स्थानीय सार्वजनिक-निजी साभेदारीका आयोजना छनौट तथा कार्यान्वयन
- स्थानीय विकासमा निजी क्षेत्रको प्रबद्धन

४. आर्थिक विकासशाखा

(क) कृषि, पशुपन्थी तथा सहकारी

कृषि

- कृषि, कृषि प्रसार, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, पदण्ड, मा योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- कृषि बजार सूचना, कृषिबजार तथा हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, साना सिंचाई निर्माण, तालिम, प्रविधि प्रसार, प्राविधिक टेवा, कृषि सामाग्री आपूर्ति र कृषक विकास क्षमता कार्यक्रमको सञ्चालन
- कृषिजन्यप्राकृतिक प्रकोप तथा महामारी रोगको नियन्त्रण
- कृषि वातावरण संरक्षण तथा जैविक विविधताको क्षणसंरप्रवर्द्धन
- कृषि प्रसार तथा जनशक्तिको प्रक्षेपण, व्यवस्थापन र परिचालन
- उच्च मूल्ययुक्त कृषिजन्य वस्तुको प्रबद्धन, विकास तथा बजारीकरण
- कृषिसम्बन्धी वीमा र कर्जा सहजीकरण
- शीत भण्डारणको व्यवस्थापन
- कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि, प्राविधिकवा, टेवा, से सीप विकास र सशक्तीकरण

- कृषि बीउविजन, नश्ल, मलखाद र रसायन तथा औषधिहरूको आपूर्ति, उपयोग र नियमन
- कृषक समूह, कृषि सहकारी र कृषि सम्बन्धी स्थानीयघू सङ्गठनहरूको समन्वय, व्यवस्थापन र नियमन
- कृषि सम्बन्धी प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण
- कृषि तथ्याङ्कको व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली कृषितथा सम्बन्धी सूचनाको प्रचारप्रसार
- कृषि स्रोत केन्द्रको स्थापना र व्यवस्थापन
- पशुपालनर पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- पशुपन्छी बजार सूचना, हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, तालिम, प्राविधिक टेवा, कृषकताविकासक्षम कार्यक्रमको सञ्चालन र नियमन
- पशुपन्छीजन्य प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारी रोगको नियन्त्रण
- पशुपन्छी चिकित्सा सेवाको व्यवस्थापन,
- पशुनश्ल सुधार पद्धति विकास र व्यवस्थापन
- पशुपन्छी सम्बन्धी बीमा र कर्जा सहजीकरण
- स्थानीय चरन तथा खर्क विकास र व्यवस्थापन
- पशु आहारको गुणस्तरनियमन
- स्थानीयस्तरमा पशुपन्छी सम्बन्धी तथ्याङ्कको व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली
- पशु बधशाला र शीत भण्डारणको व्यवस्थापन र नियमन
- पशुपालन तथा पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्य कार्य ।

सहकारी

- सहकारी संस्था सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन
- स्थानीय सहकारी संस्थाको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटन
- सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धी स्थानीय मापदण्ड निर्धारण र नियमन
- स्थानीय संघ संस्थासँग समन्वय र सहकार्य
- सहकारी सम्बन्धी स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान
- स्थानीय सहकारीको क्षमता अभिवृद्धि
- स्थानीय सहकारी क्षेत्रको प्रवर्द्धन, विकास र परिचालन।

(ख) वन, भू-संरक्षण,वन्यजन्तु, जलाधार,जडिबुटी तथा जैविक विविधता

- वन, जङ्गल, वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- सामुदायिक, ग्रामीण तथा शहरी, धार्मिक, कबुलियती वनको संरक्षण, द्वन, सम्वउपयोग र नियमन
- वन उपभोक्ता समूहको व्यवस्थापन
- मध्यवर्ती क्षेत्रको सामुदायिक,धार्मिक र कबुलियती वनको व्यवस्थापन
- नदी किनार, नदी उकास, नहर किनार तथा सडक किनारमा वृक्षारोपण व्यवस्थापन

- निजी तथा व्यवसायिक वनको प्रवर्द्धन र नियमनी
- सार्वजनिक खाली जग्गा, पाखा वा क्षेत्रमा वृक्षारोपण, सम्भार, उपयोग र व्यवस्थापन
- जडीबुटी तथा अन्य गैरकाष्ठ वन पैदावार सम्बन्धी, सर्वेक्षण, उत्पादन, सङ्ग्रहन, प्रवर्द्धन, प्रशोधन, र बजार व्यवस्थापन
- वनबीउ बर्गेचा स्थापना, व्यवस्थापन र प्रवर्द्धन
- नर्सरी थापना, विरुवा उत्पादन, वितरण, रोपण र प्रवर्द्धन
- वन्यजन्तु र चराचुरुङ्गीको संरक्षण, व्यवसायिक पालन, उपयोग र अनुगमन
- वन्यजन्तुबाट स्थानीय समुदायमा पर्ने प्रभाव रोकथाम, व्यवस्थापन
- स्थानीय प्राणी उद्यान(चिडियाखाना) को स्थापना र सञ्चालन
- स्थानीय वन्यजन्तु पर्यटन र आयआर्जन
- स्थानीयस्तरमा आखेटोपहारको व्यवस्थापन
- वन, वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको अभिलेखाङ्गन र अध्ययन अनुसन्धान
- रैथाने प्रजातिको संरक्षण धन्नरप्रवर्द्धन
- मिचाहा प्रजातिको नियन्त्रण
- जैविक विविधताको अभिलेख
- सामुदायिक भूसंरक्षणोमारसआधारित आय आर्जन कार्यक्रम
- भूसंरक्षण र जलाधार व्यवस्थापनजन्य सामुदायिक अनुकूलन
- जलवायू परिवर्तन अनुकूलन कार्य
- आय आर्जनमा आधारित जडीबुटीको संरक्षण, प्रवर्द्धन, व्यवस्थापन

(ग) उद्योग तथा उद्यमशिलता विकास रखानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण उद्योग

- लघु, घरेलु तथा साना उद्योगकार्ता, नवीकरण, खारेजी र नियमन
- लघु, घरेलुथा तसाना उद्योगको विकास र प्रवर्द्धन
- उद्यमशिलता प्रवर्द्धन
- व्यापारिक फर्म, पसलको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी
- सीप विकास सम्बन्धी कार्यको प्रवर्द्धन।

खानी तथा खनिज

- खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजनाको कार्यान्वयन र नियमन,
- ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, माटो, नुन, स्लेट, खरीढुङ्गा, फायरक्लेजस्ता खानीजन्य वस्तु सर्वेक्षण, अन्वेषण, उत्खनन्

- ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, नुन, माटो, खरीढुङ्गा, फायर क्ले तथा स्लेट आदि खानीजन्य वस्तुको संरक्षण, विकास, उत्खनन् र उपयोग सम्बन्धी दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी र व्यवस्थापन
- खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेखन तथा व्यवस्थापन
- भौगोलिक नक्सा प्रकाशन।

(घ) रोजगार प्रवर्द्धन तथा गरिबी न्यूनीकरण

- गरिबी निवारण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान
- गरिबी निवारणको स्थानीय रणनीति तर्जुमा
- गरिब घरपरिवार पहिचान सम्बन्धी स्थानीय सर्वेक्षण, सूचना व्यवस्थापन र नियमन
- गरिबी निवारण सम्बन्धी राष्ट्रिय, प्रादेशिक र स्थानीय संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य
- रोजगार तथा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन, शोधन प्रक्रिया र सूचना प्रणालीको स्थापना
- स्थानीय स्तरमा रहेका विदेशी श्रमिकको लगत सङ्कलन तथा सूचनाय व्यवस्थापन
- पहिचान भएका गरिब घरपरिवार एवं लक्षित समूह सम्बन्धी स्थानीय योजना, कार्यक्रम, त स्रो परिचालन र व्यवस्थापन
- संघीय र प्रदेश कानून बमोजिम स्थानीय तहमा सीकोकुम्ब पहिचान र अभिलेख व्यवस्थापन
- सुकुम्बासी सम्बन्धी जीविको पोर्जन र बसोबास व्यवस्थापन
- रोजगारीका अवसर सिर्जना सम्बन्धी

५. सामाजिक विकास शाखा

(क) आधारभूत तथामाध्यमिक शिक्षा

- प्रारम्भिक बाल शिक्षा तथा विद्यालय शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक शिक्षा (गुरुकुल, मदरसा, गुम्बा आदि), निरन्तर सिकाइ तथा विशेष शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, याकोजन निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन
- प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति र नियमन
- पाठ्यक्रम र पाठ्यसामग्रीको वितरण तथा कार्यान्वयन
- विद्यालय शिक्षक तथा कर्मचारी व्यवस्थापन
- विद्यालयको नक्साङ्कन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन
- शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण र मर्मत सम्भार
- आधारभूत तह (कक्षा ८) को परीक्षा व्यवस्थापन
- विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धीको परीक्षण व्यवस्थापन
- विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन
- शैक्षिक परामर्श सेवाको अनुमति तथा नियमन
- स्थानीय स्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र स्तरीकरण

- माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिककार्यक्रमको समन्वय र नियमन
- पुस्तकालय एवं पत्रपत्रिका
- स्थानीय पुस्तकालय, वाचनालय तथा सामुदायिक अध्ययन केन्द्रञ्चालनस्य तथा व्यवस्थापन ।

(ख) खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप

- स्थानीयस्तरमा खेलकुद प्रशासनतथा सङ्घ संस्थाको नियमन र समन्वय
- खेलकुदको संरचनाको पूर्वाधार निर्माण, तथासञ्चालनविकास
- खेलकुदको विकास र प्रवर्द्धन
- खेलकुद प्रतियोगीता आयोजनरसहभागीता
- अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी विषय ।

(ग) आधारभूत स्वास्थ्यतथा सरसफाई

- आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाकनिर्माण, कार्यान्वयन तथा नियमन
- राष्ट्रिय तथा प्रदेशस्तरीयलक्ष्य र मापदण्ड बमोजिम स्थानीयस्तरको स्वास्थ्य सम्बन्धी लक्ष्य र गुणस्तर निर्धारण
- संस्थाहरूको क्लिनिक दर्ता, सञ्चालन अनुमति र नियमन
- आधारभूतस्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन र प्रवर्द्धन
- अस्पताल र अन्य स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना तथा सञ्चालन
- स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन
- सरसफाई सचेतनाको अभिवृद्धि
- रक्त सञ्चार सेवा तथा स्थानीय र शहरी स्वास्थ्य सेवा
- औषधि पसल सञ्चालन र नियमन
- औषधिजन्य वनस्पति, जटीबुटी र अन्य औषधिजन्यस्तुकोव उत्पादन, प्रशोधन वितरण
- स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमकोवस्थापनव्य
- औषधि तथा अन्य मेडिकल उत्पादनहरूको न्यूनतम मूल्य निर्धारण र नियमन
- औषधिको उचित प्रयोग मजीवरसूक्ष्मिरोधक प्रतिरोध न्यूनीकरण
- औषधि र स्वास्थ्यउपकरणको खरीद, भण्डाण र वितरण
- स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन
- जनस्वास्थ्य निगरानी (पब्लिक हेल्थ सर्भेलेन्स)
- प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मकप्यालिएटिभर स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन
- स्वरस्थ जीवनशैली, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन
- जुनोटिक कीटजन्यर रोगको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन

- सुर्ति, मदिरा र लागू पदार्थजन्य वस्तुकोयोग नियन्त्रणप्र तथा सचेतना अभिवृद्धि
- आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका स्वास्थ्यपरम्पराग उपचार सेवाको व्यवस्थापन
- जनस्वास्थ्य, आपत्कालीन स्वास्थ्य तथा महामारीकोनियन्त्रण योजना र कार्यान्वयन
- सरुवा तथा नसर्ने रोगको नियन्त्रण तथा रोकथाम
- आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह

(घ) खानेपानीव्यवस्थापन

- स्थानीय खानेपानीसम्बन्धी नीति, कानून, पदण्डमा योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- खानेपानी महसुल निर्धारण र खानेपानी सेवा व्यवस्थापन
- सार्वजनिक स्थलमापिउने पानी व्यवस्थापन
- स्वच्छ खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धी अन्य विषय

(ड) लैंगिक समानता तथा सामाजिक सुरक्षा

लैंगिक समानता

- महिला हक सम्बन्धी नीति, योजना कार्यान्वयन, समन्वय र नियमन
- महिलाको आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक सशक्तिकरण, क्षमता विकास
- लैंगिक हिंसा निवारणका लागि निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक, संरक्षणात्मक उपाय र पुनःस्थापना
- लैंगिक उत्तरदायी बजेट
- वालबालिका
- वालबालिकाको हकहीत संरक्षण सम्बन्धीस्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- वालबालिकाको हकहीतसंरक्षण
- वालमैत्री शासकीय प्रवन्ध, वाल ब, क्ल वाल संरक्षण समिति तथा वालसञ्जाल
- वालबालिकाको हकहीत संरक्षण सम्बन्धमा संघ, प्रदेश तथा अन्य निकायसँग सम्पर्क, समन्वय तथा सहकार्य,
- वालबालिका परिवार सहयोग
- बैकल्पिक स्याहार पद्धतिको कार्यान्वयन
- वाल न्याय
- वाल गृह, पुनःस्थापना केन्द्र, शिशु स्याहारेन्द्र कर वाल विकास केन्द्र व्यवस्थापन
- असहाय वालबालिकाका, सडक वालबालिका व्यवस्थापन
- वाल हिंसा नियन्त्रण
- वालसुधार तथा पुनःस्थापना केन्द्र स्थापना, संचालन अनुमती र नियमन
- आपत्कालीन वाल उद्धार कोष स्थापना र व्यवस्थापन
- युवा जागरण, सशक्तिकरण र परिचालन

- युवासीप, उद्यमशिलता तथा नेतृत्व विकास जेष्ठ नागरिक
- जेष्ठ नागरिको लगत, परिचयपत्र, सम्मान, स्वास्थ्य सुविधा, सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी कार्य

जेष्ठ नागरिक अपांगता भएका व्यक्तिर एकल महिला

- सङ्घ तथा प्रदेशसँगको समान्वयअपाङ्गता पुतथाअसक्तस्याहारक र व्यवस्थापन
- अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा असहायको लगत अद्यावधिक, परिचयपत्र वितरण, सामाजिक सुरक्षा तथा सुविधाको व्यवस्थापन तथा वितरण
- अपांगता भएका व्यक्तिमैत्री पूर्वाधार निर्माण तथा सञ्चालन
- अपाङ्गता भएका व्यक्ति र असक्तहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।
- एकल महिला सम्बन्धी कार्य

(च) गैरसरकारीसंस्थापरिचालन, समन्वय तथा नियमन

- स्थानीयस्तरमा समाजकल्याण सम्बन्धी संघसंस्था(गैरसरकारी, सामाजिक तथा सामुदायिकसंघसंस्था को दर्ता, नवीकरण तथा नियमन
- गुठी, कोष तथा अन्य ट्रष्टहरूको व्यवस्थापन
- निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य
- समन्वय र परिचालन
- सामाजिक संघसंस्थाम्बन्धीस अन्य विषय ।

(छ) सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथाव्यक्तिगत घटना दर्ता

- सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान
- सङ्घ तथा प्रदेशले निर्धारण गरेको मापदण्ड बमोजिम सामाजिकसुरक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन
- सामाजिक सुरक्षाकोकार्यान्वयनको लागि सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सङ्घ संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य
- स्थानीय सामाजिक सुरक्षा योजना र व्यवस्थापन तथा आवश्यक तथ्यांक संकलन एवं व्यवस्थापन ।

(ज) संस्कृति, सम्पदा, ललितकला तथा पर्यटन प्रबन्धन

- भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना,कार्यान्वयन र नियमन
- पुरातत्व, प्राचीन स्मारक तथा सङ्ग्रहालयकोसंरक्षण, सम्भार, प्रबन्धन र विकास
- परम्परागारत रूपमा चलिआएका जात्रा तथा पर्वको सञ्चालन र व्यवस्थापन
- स्थानीय महत्वका धार्मिकतथा सांस्कृतिक सम्पदाको व्यवस्थापन
- पर्यटकीय महत्वका स्थल तथासम्पदाको पहिचान, संरक्षण र प्रबन्धन
- पर्यटन पूर्वाधार विकास तथा प्रोत्साहन
- पुरातात्विक, धार्मिक महत्वकासम्पदाहरूको संरक्षण तथा सम्बन्धन
- भाषा, संस्कृति, जात्रा, पर्व र ललितकलाको संरक्षण, प्रबन्धनर विकास ।

६. योजना, अनुगमन तथा तथ्यांक शाखा

(क) योजना तर्जुमा, कार्ययोजनायारी, तउपभोक्ता समिति परिचालन

- विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना र नियमन
- स्थानीय विकास नीति, अल्पकालीन, मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तर्जुमा, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, वातावरणीय, प्रविधि र पूर्वाधारजन्यविकासका लागि आवश्यक आयोजना तथा परियोजनाहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- वार्षिक विकास कार्यक्रम, आयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन
- विकास निर्माण प्रक्रयामा स्थानीय जनसहभागिता अभिवृद्धिका कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन
- विकास योजनाहरूको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन
- उपभोक्ता समितिको विवरण, क्षमता विकास
- विकासका प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र निर्धारण
- संघीय र प्रादेशिक आयोजना, परियोजना कार्यान्वयनमा समन्वय, सहजीकरण र सहयोग
- विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(ख) अनुगमन तथा मूल्यांकन

- विकास आयोजनाकोअनुगमन, आवधिक प्रगतिथा प्रतिफलको समीक्षा
- विकास योजनाकोअनुगमन तथा मूल्यांकनको आधार तथा प्रक्रिया निर्धारण
- आयोजनाको अध्ययन, अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्यांकन
- विषयक्षेत्रगत नीतिको अनुगमन तथा मूल्यांकन

(ग) तथ्यांक व्यवस्थापन

- तथ्यांक संकलन, व्यवस्थापन तथा प्रयोगसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- सूचना तथा अभिलेख
- आधिनिक प्रविधिमार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता(जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाईसराई, सम्बन्ध विच्छेद र धर्मपुत्र धर्मपुत्री), अभिलेख व्यवस्थापन तथा प्रतिवेदन
- स्थानीय तथ्यांक संकलन, प्रशोधन, अभिलेखिकरण तथा वितरण
- आधारभूत तथ्यांक संकलन र व्यवस्थापन: जनसाङ्गीयक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कल ग्राहस्थ्य उत्पादन, प्रीतिव्यक्ति आय, मानव विकास संरक्षण, राजश्व तैथा आयव्यय समेतको तथ्याङ्क सङ्कलन र प्रशोधन गरी सूचना प्रणालीमा आवद्धता रै पाश्व चित्र तथा श्रोत नक्साको अद्यावधिक एवं अभिलेख
- वेरोजगारको तथ्यांक संकलन
- स्थानीय व्यापारको तथ्याङ्क प्रणाली र अध्ययन अनुसन्धान
- सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी स्थानीय तथ्याङ्क र सूचना व्यवस्थापन य सम्पन्न भएका तथा चालू योजनाको विवरण
- विषयक्षेत्रगत सूचना, तथ्यांकको संकलन,अभिलेख
- प्रदेश तथा संघसँग तथ्यांक एवं सूचना आदानप्रदान र समन्वय
- सम्भाव्य प्राकृतिक श्रोत तथा साधनको अभिलेख(प्रोफाईल) व्यवस्थापन
- गाउँपालिकाका आवधिक तथावार्षिक कार्यक्रम र बजेट स्वीकृति ।

वडा समितिबाट सम्पादन हुने कार्य

(क) वडास्तरीय तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गर्ने:

- आफ्नोवडाभित्रकोबस्तुगतविवरण(नदीनाला,जैविकविविधता,खनिजपदार्थ,जनसंख्याको बनोट, आर्थिक अवस्था, उद्योगाधन्दा, शिक्षा तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण आदि) तयार गर्ने, अद्यावधिक गर्दै लैजाने,
- निजी घर तथा घरपरिवारको लगत राख्ने,
- ऐतिहासिक, पुरातात्त्विक, सांस्कृतिक तथा धार्मिकहत्वका सम्पदा, प्राचीन स्मारक, सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन, सार्वजनिक, ऐलानी, पर्ती जग्गाको लगत राख्ने तथा संरक्षण गर्ने,
- खुला क्षेत्र, चोक, घाट, पाटी, पौवा, सत्तल, धर्मशाला, मठ, मन्दिर, गुम्बा, मस्जिद, देवस्थल, मदरसा, पर्ति जग्गा, डाङापाखाला, चरनक्षेत्र, पानीको मल, पोखरी, तलाउ, इनार, कुवा, धारा, ढुँगेधारा, गुठीघर, बाटो, सडक, पुल पुलेसा, कुलो नहर, पानी घट्ट, मिलको तथ्याङ्क सङ्ग्रहन गरी अद्यावधिक लगत राख्ने, संरक्षण गर्ने र खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचना सहितकै वडाको पार्श्व चित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्ने ।

(ख) वडाका विकास निर्माणका योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा आवधिक प्रगति समीक्षा गर्ने:

- सहभागीतामूलक योजना तर्जुमा प्रणाली अनुसार बस्ती वा टोलस्तरबाट योजना तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरी बस्ती तथा टोलस्तरीय योजनाको माग सङ्ग्रहन, प्राथमिकीकरण तथा छनौट गर्ने,
- टोल विकास संस्थाको गठन र परिचालन तथा अभित्रबड सञ्चालन हुने योजनाहरूका लागि उपभोक्ता समितिको गठन तथा सोको अनुगमन गर्ने,
- वडाभित्रका योजना तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण, मर्मत सम्भार, रेखदेख तथा व्यवस्थापन गर्ने,

(ग) वडाका विकास निर्माणका कार्यहरु गर्ने:

- बालउद्यानको व्यवस्था गर्ने,
- अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रम तथा
- पुस्तकालय, वाचनालय, व्यवस्थापन गर्ने,
- बालबालिकाहरूलाई वि.सि.जि., पोलियो, भिटामिन“ए” को व्यवस्था गर्ने,
- पोषण कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने,
- वडा तहमा स्वास्थ्य जनचेतना विकास तथा स्वास्थ्य सूचना कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने,
- शहरी तथा ग्रामीण स्वास्थ्य क्लिनिकको सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- सार्वजनिक शौचालय तथा स्नान गृहको निर्माण र व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- वडास्तरीय सामुदायिक धाराको प्रबन्ध, कुवा, इनार तथा पोखरीको निर्माण, संरक्षण र गुणस्तर नियमन गर्ने,
- घरबाट निकास हुने फोहरमैलाको सङ्ग्रहन र व्यवस्थापन, चोक तथा गल्लीहरूको सरसफाई, ढल निकास, मरेका जनावरको व्यवस्थापन, सतही पानीको निकास तथा पानीको स्रोत संरक्षण गर्ने, गराउने,
- कृषि तथा फलफल नर्सरीको स्थापना, समन्वय र प्रवर्द्धन तथा वडास्तरीय अगुवा कृषक तालिमको अभिमुखीकरण गर्ने,
- कृषि मलको माग सङ्ग्रहन गर्ने,

- कृषिमा लाग्ने रोगहरूको विवरण तयार गर्ने,
- पशुपञ्ची विकास तथा छाडा चौपायाको व्यवस्थापन,
- वडाभित्रको चरन क्षेत्र संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने,
- स्थानीय समदायका चाडपर्व, भाषा संस्कृतिको विकासको लागि कला, नाटक, जनचेतनामूलक तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम गर्ने गराउने,
- स्थानीय मौलिकता भल्क्ने सांस्कृतिक रीतिरीवाजलाई संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने,
- वडाभित्र खेलकुद पूर्वाधारको विकास गर्ने,
- अन्तर विद्यालय तथा वालक्लब मार्फत खेलकूद कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने गराउने,
- वडा क्षेत्रभित्रको वाटोघाटो चालू अवस्थामा राख्ने तथा राख्न सहयोग गर्ने,
- वडाभित्रका सडक अधिकारक्षेत्रमा अवरोध र अतिक्रमण गर्न नदिने,
- बाटोघाटोको वाढी, पहिरो पन्छाउने,
- घरेलु उद्योगको लगत सङ्गलन तथा सम्भाव्यता पहिचान गर्ने,
- वडाभित्र घरेलु उद्योगकोधनप्रवर्द्धनार्ने,
- प्रचलित कानून बमोजिम व्यक्तिगत घटना दर्ता, अद्यावधिक र सोको अभिलेख संरक्षण गर्ने,
- व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण तथा अभिलेख अद्यावधिक गर्ने,
- वडालाई बालमैत्री बनाउने .
- वडाभित्र आर्थिकतथा सामाजिक रूपमा पछि, परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धी काम गर्ने,
- विभिन्न समुदायका बीच सामाजिक सदभाव र सौहार्दता कायम गर्ने,
- बालविवाह, महिला विरुद्धको हिँसा,छुवाछुत, दहेज तथा दाइजो, हलिया प्रथा, छाउपडी, कमलरी प्रथा, बालश्रम, मानव बेचविखन, निरक्षरता जस्ता सामाजिक कुरिती र अन्धविश्वासको अन्त्य गर्ने, गराउने,
- प्रचलित काननको अधीनमा रही मालपोत तथा भूमि कर, व्यवसाय कर, वहाल कर, विज्ञापन कर, सःशुल्क पार्किङ, नयाँ व्यवसाय दर्ता, सफारिस दस्तुर, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन करको लेखाजोखा र सङ्गलन गरीआउपालिकामा प्रतिवेदन सहित रकम बुझाउ सहयोग पुऱ्याई औषधोपचार गराउने,
- असहाय वा वेवारिस व्यक्तिको मृत्यु भएमा निजको दाह संस्कारको व्यवस्था मिलाउने,
- सडक बालबालिकाको उद्धार र पुनर्स्थापना गर्ने, गराउने,
- वडाभित्रको सामुदायिक वन, वनजन्य सम्पदा र जैविक विविधताको संरक्षण धनरप्रवर्द्धने,

- वडा, टोल, बस्तीस्तरमा हरियाली क्षेत्र विस्तार गर्ने गराउने,
- वडालाई वातावरणमैत्री बनाउने,
- प्राङ्गारिक कृषि, सुक्षित मातृत्व, विद्यार्थी भर्ना, पर्ण खोप, खुला दिशामुक्त सरसफाई, वातावरणमैत्री तथा बालमैत्री शोसनजस्ता प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू गर्ने, गराउने ।

(घ) कानून बमोजिमका नियमन कार्य गर्ने:

- वडाभित्र सञ्चालित विकास योजना, आयोजना तथा संलग्न उपभोक्ता समितिहरूका कार्यको नियमन गर्ने,
- घरनिर्माण गणस्तर तथा भवन संहिता र मापदण्ड अनुसार भए नभएको अनुगमन गर्ने, सिकर्मी, डकर्मीलाई भूकैम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण सम्बन्धी तालिम दिने,
- खाद्यान्न, माछा, मासु, तरकारी, लफूल, पेय पदार्थ तथा उपभोग्य सामग्रीको गुणस्तर र मूल्यसूची अनुगमन गरी उपभोक्ता हित संरक्षण गर्ने,
- वडाभित्रका उद्योग धन्दा र व्यवसायको प्रबर्द्धन गरी लगत राख्ने,
- हाट बजारको व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- विद्युत चुहावट तथा चोरी नियन्त्रण गर्ने ।
- नाता, नागरिकता आदिको सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने ।
- आफ्नो भौगोलिक क्षेत्र भित्रको निर्माण कार्य तथा अन्य सेवको प्रयोजनका लागि निर्माण सामग्री, ज्याला, भाडा, तथा महशूलको स्थानीय दररेट तोक्ने ।
- आफ्नो वडाभित्रका उपभोक्ता समिति, सहकारी संस्था, निजी क्षेत्र लगायतका सबै विकास साझेदारहरूसँग विकास निर्माण तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा समन्वय गर्ने ।
- समय समयमा नेपाल कानूनले तोकेबमोजिम अन्य काम गर्ने ।

(ङ) अभिलेख व्यवस्थापन, सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने

- पञ्जकरण, नागरिकता तथा अभिलेख व्यवस्थापन
- गाउँपालिकामा व्यक्तिगत घटनाको स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन, संघीय कानून र मापदण्ड बमोजिमगाउँपालिकामा व्यक्तिगत घटना (जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाइ सराइ, सम्बन्ध विच्छेद र धर्मपुत्र र धर्मपुत्री) को दर्ता,
- आधुनिक प्रविधि अपनाई व्यक्तिगत घटनाको अभिलेख व्यवस्थापन र प्रतिवेदन,
- नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रका लागिफारिससि लगायतका महत्वपूर्ण अभिलेखको व्यवस्थापन,
- स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- स्थानीय स्तरको अभिलेख व्यवस्थापन ।
- नाता प्रमाणित गर्ने,
- नागरिकता तथा नागरिकताको प्रतिलिपि लिनका लागि सिफारिस गर्ने,
- बहाल करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,
- कोठा खोल्न रोहबरमा बस्ने,
- मोही लगत कट्टाको सिफारिस गर्ने,

- घरजग्गा करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,
- जन्म मिति प्रमाणित गर्ने,
- व्यापार व्यवसाय बन्द भएको, सञ्चालन नभएको वा व्यापार व्यवसाय हुँदै नभएको सिफारिस गर्ने,
- मिलापत्रको कागजगराउने निवेदन दर्ता गर्न सिफारिस गर्ने,
- विवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित गर्ने,
- निःशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस गर्ने,
- अड्डेजी माध्यममा सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने,
- घरपाताल प्रमाणित गर्ने,
- व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित गर्ने,
- पुर्जामा घरकायम गर्ने सिफारिसर्ने,
- फरक, फरक नाम, थर, जन्म मिति तथा प्रमाणित दुवै नाम गरेको व्यक्ति एकैनेहो भन सिफारीश गर्ने,
- नाम, थर, जन्म मिति संशोधनको सिफारिस गर्ने,
- जग्गा धनीपूर्जा हराएको सिफारिस गर्ने,
- कागज र मन्जुरीनामा प्रमाणित गर्ने,
- कित्ताकाट गर्न सिफारिस गर्ने,
- संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र व्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस गर्ने,
- जीवितसँगको नाता प्रमाणित गर्ने,
- हक्काला वा हक्कदार प्रमाणित गर्ने,
- नामसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने,
- मृतकसँगको नाता प्रमाणित तथामन्सजार्जासिफारिस गर्ने,
- उद्योग ठाउँसारी गर्न सिफारिसगर्ने,
- जीवित रहेको सिफारिस गर्ने,
- पूर्व प्राथमिक विद्यालय खोल्ने सिफारिस र अनुमति दिने,
- जग्गा मूल्याङ्कन सिफारिस प्रमाणित गर्ने,
- विद्यालयको कक्षा थप गर्न सिफारिस गर्ने,
- पालन पोषणको लागि सिफारिस गर्ने,
- वैवाहिक अङ्गिकृत नागरिकता सिफारिस गर्ने,
- आर्थिक अवस्था कमजोरा वबिपन्नता प्रमाणित गर्न वा आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित
- विद्यालय ठाउँ सारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- धारा तथा विद्युत जडानको लागि सिफारिस गर्ने
- प्रचलित कानून अनुसार प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिमको अन्य सिफारिस वा प्रमाणित गर्ने ।

अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष तथा सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार

१. अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ
- (क) गाउँसभा तथा गाउँकार्यपालिकाको वैठक बोलाउने र वैठकको अध्यक्षता गर्ने ।
  - (ख) गाउँसभा तथा गाउँकार्यपालिकाको वैठकमा वैठकको कार्यसूची तथा प्रस्ताव पेश गर्ने, गराउने
  - (ग) गाउँपालिकाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरी सभामा पेश गर्ने ।
  - (घ) गाउँकार्यपालिकाको निर्णयमागाउँसभाको अधिवेशनको आव्हान र समापनको घोषणा गर्ने ।
  - (ङ) गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष वा सदस्यलाई गाउँपालिकाको कार्य विभाजन नियमावली अनुरूपको विषयगत कार्य जिम्मेवारी बाँडफाँड तथा हेरफेर गर्ने ।
  - (च) गाउँसभा र गाउँकार्यपालिकाको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
  - (छ) गाउँकार्यपालिकाको दैनिक कार्यको सामान्य रेखदेख, निर्देशन र नियन्त्रण गर्ने ।
  - (ज) उपाध्यक्ष तथा सदस्यलाई गाउँपालिकाको कामका लागि स्वदेशभित्र काजमा खटाउने ।
  - (झ) कार्यकारी अधिकृतको सात सम्प्रोदिनविदा वा स्वदेशभित्रको काजस्वीकृत गर्ने ।
  - (ञ) गाउँपालिकाको चल अचल सम्पति हेरविचार तथा ममत सम्मार गर्ने गराउने र आमदानी, खर्च, हिसाब र अन्य कागजपत्र सुरक्षित राख्ने, राख्न लगाउने ।
  - (ट) प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम आवश्यक सिफारिस गर्ने ।
  - (ठ) गाउँसभा वा गाउँकार्यपालिकाले तोकेका अन्य काम गर्ने ।
- (२) अध्यक्षले अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षलाई कार्यबाहक अध्यक्ष तोक्नुपर्नेछ ।

२. उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ
- (क) न्यायिक समितिको संयोजक भई कार्य गर्ने ।
  - (ख) गाउँपालिका अध्यक्षको अनुपस्थितिमा कार्यबाहक अध्यक्ष भई कार्य गर्ने ।
  - (ग) गाउँसभा, गाउँकार्यपालिका तथा अध्यक्षले तोकेका अन्य कार्यगर्ने ।
- (२) उपाध्यक्षले गाउँपालिकाक्षेत्र बाहिर जानुपर्दा अध्यक्षलाई जानकारी दिनुपर्नेछ ।

३. वडा अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) वडा अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ
- (क) आफ्नो वडा समितिको अध्यक्ष भई कार्य गर्ने ।
  - (ख) वडा समितिका सदस्यहरूलाई वडा समितिको कामको बाँडफाँड गरी सहजीकरण तथा परिचालन गर्ने ।
  - (ग) कार्यपालिकाको सदस्यभईकार्य गर्ने ।
  - (घ) वडाको विकास योजना, बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने, गर्न लगाउने तथा स्वीकृतिका लागि गाउँपालिकामा पेश गर्ने ।
  - (ङ) वडाबाट कार्यान्वयन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्ने गराउने, तिनको अनुगमन गर्ने तथा आवधिक समीक्षा गर्ने गराउने ।
  - (च) प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम आवश्यक सिफारिस गर्ने ।
  - (छ) तोकिए बमोजिम वागाउँपालिका अध्यक्षले तोकेका अन्यकार्यगर्ने ।
- (२) वडाध्यक्षले आफ्नो अन सोको जानकारी गाउँ कार्यपालिकालाई दिनुपर्नेछ ।

४. सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) कार्यपालिकाका सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ

- (क) कार्यपालिकाको वैठकमा भाग लिने ।

- (ख) अध्यक्षले तोकेको विषयगत क्षेत्रको संयोजकअध्यक्षभईवा तोकिएकोकार्यगर्ने ।
- (ग) अध्यक्षलेतोकेका अन्यकार्यगर्ने ।
- (२) सदस्यले गाउँपालिका क्षेत्र बाहिर जाँदा अध्यक्षलाई जानकारी दिई जानु पर्नेछ ।

५. वडा सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) वडा सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः
  - (क) वडा समितिको बैठकमा भाग लिने ।
  - (ख) वडा अध्यक्षको अनुपस्थितिमा वडाअध्यक्षले तोके बमोजिम कार्यवाहक वडा अध्यक्ष भई कार्य गर्ने ।
  - (ग) वडा अध्यक्षले तोकेका अन्यकार्यगर्ने ।
- (२) वडा सदस्यले गाउँपालिका क्षेत्र बाहिर जाँदा अध्यक्षमार्फतवडा कार्यपालिकालाईजानकारी दिनु पर्नेछ

बिषयगत समितिहरूको विवरण

- (क) सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति
- (ख) आर्थिक विकाससमिति
- (ग) सामाजिक विकास समिति
- (घ) पूर्वाधार विकास समिति
- (ङ) वातावरण तथा विपद्व्यवस्थापन समिति
- (च) विधेयक समिति

३. सन्दकपुर गाउँपालिका अन्तर्गत कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

३.१ कर्मचारीको विवरण

कार्यालय प्रमुख नाम : यादव राजत

स्थानीय तह (सन्दकपुर गाउँपालिका, देउराली इलाम)

क्र सं	पद	श्रणी/तह	स्वीकृत दरवन्दी	पद पूर्तिको अवस्था			रिक्त	कैफियत
				स्थायी	करार			
१	अधिकृत सातौ	सातौ	३	२	०	१		
२	अधिकृत छैठौ	छैठौ	३	२	०	१		
३	प्रशासन सहायक (पाचौ)	पाचौ	६	३		३		
४	म.वि.नि/स.म.बि.नि	पाचौ	२	२		०		
५	प्रशासन सहायक (चौथो)	चौथो	५	०		५		
६	स.ई.	पाचौ	५	५		०		
७	कम्प्युटर अपरेटर	पाचौ	१	१		०		
८	खरिदार	चौथो	-	०		-		
९	अ.स.ई.	चौथो	४	०		०		
१०	आ.ले.प.	पाचौ	१	१		०		
११	लेखा सहायक	पाचौ	१	१		०		
१२	का.स.	-	४	४		०		
१३	शिक्षा अधिकृत सातौ	सातौ	१	१		०		
१४	खा.पा.स.टे.	चौथो	१	१		०		
१५	इन्जिनियर छैठौ	छैठौ	१	०		०		
१६	प्रविधिक सहायक	पाचौ	१	१		०		
स्वास्थ्य शाखा अन्तर्गतका								
१७	अधिकृत	छैठौ	६	५		१		
१८	हे.अ/सि.अ.हे.व.	पाँचौ	५	३		२		
१९	अ.न.मी.	पाँचौ	५	३		२		
२०	अ.न.मी.	चौथो	५	४		१		
२१	अ.हे.व.	चौथो	५	०		५		

आयुर्वेद औषधालय अन्तर्गतिका					
२२	कविराज निरिक्षक	छैठौ	१	०	०
२३	बरिष्ट बैद्य	पाचौ	१	१	०
२४	औषधी कुटुवा	-	१	१	०
२५	का.स	-	१	१	०
कृषि शाखा अन्तर्गतिका					
२६	अधिकृत स्तर	सातौ/आठौ	१	०	१
२७	प्राविधिक सहायक	पाचौ	२	१	२
२८	नायव प्राविधिक सहायक	चौथो	१	०	१
पशु शाखा सेवा अन्तर्गतिका					
२९	अधिकृत स्तर	सातौ/आठौ	१	०	१
३०	पशु स्वास्थ्य प्रविधिक	पाचौ	१	१	०
३१	पशु सेवा प्रविधिक	पाचौ	१	१	०
३२	नायव पशु स्वास्थ्य प्रविधिक	चौथो	१	१	०

क्र.सं	पद	सेवा करारमा रेहेको कर्मचारीको संख्या	कैफियत
१	सुचना प्रविधि अधिकृत	१	
२	रोजगार संयोजक अधिकृत	१	
३	कार्यालय सहयोगी	६	
४	ह.स.च.	३	
५	सा.अ.के परिचालिका	१	का.सको समेत कामकाज गर्दै आएको
६	सामाजिक परिचालक	६	का.सको समेत कामकाज गर्दै आएको
७	ना.प.स्वा.प्र	१	एक वडा एक प्रविधिक कार्यक्रम अनुसार करार नियुक्ति
८	ना.प.से.प्रा	१	एक वडा एक प्रविधिक कार्यक्रम अनुसार करार नियुक्ति

९ एम.आइ.एस अपरेटर

१

१० लघु उद्यम विकास सहज कर्ता

१

स्वास्थ्यको करार कर्मचारीहरु

११ का.स.

३

१२ अ.न.मि.

१

जम्मा**२६****३.२ मूख्य/मूल्य कार्य विवरण।**

१. प्रशासनिक योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन/ आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि कार्य।
२. कृषि, पशु, स्वास्थ्य, शिक्षा तथा अन्य कार्यक्रमहरु।
३. महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक, विपद् व्यवस्थापन, पञ्जिकरण, सामाजिक सुरक्षा, रोजगार न्याय सम्पादन, लगायतका कार्यहरु।

३.३ चालू आ.व. २०८१/०८२ को बजेट तथा कार्यक्रम र कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने बारिंक कार्ययोजना

सि.न.	आय स्रोत	आय रकम	सि.नं.	व्यय शिर्षक	व्यय रकम
१.	अ.ल्या	५४,९४,१८२।३३	१.	आर्थिक विकास	६,५७,३९,२८४।९६
२.	आन्तरिक आम्दानी	१,५१,३४,०००।००	२.	सामाजिक विकास क्षेत्र	१७,७१,३४,०६५।७०
३.	जनसहभागिता	७८,३१,२६०।००	३.	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	८,४९,३२,९०९।३४
४.	संघीय सरकार समानीकरण अनुदान	८,१७,००,०००।००	४.	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धीत क्षेत्र	२,५७,४७,०००।००
५.	प्रदेश सरकार समानिकरण अनुदान	४७,८८,०००।००	५.	प्रशासनिक खर्च	७,१३,७८,१८२।३३
७.	प्रदेश सरकार सवारी साधन कर	४९,२५,०००।००			
८.	प्रदेश सरकार सम्पुरक अनुदान	१,००,००,०००।००			
९.	संघीय सरकार सर्तात अनुदान चालु	१५,३५,८६,०००।००			
१०.	संघीय सरकार सर्तात अनुदान पुँजिगत	२,७८,६८,०००।००			
११.	प्रदेश सरकार सर्तात अनुदान चालु	४२,३१,०००।००			
१२.	प्रदेश सरकार सर्तात अनुदान पुँजिगत	१,८८,७४,०००।००			
१३.	संघीय सरकार सम्पूरक अनुदान	१,५०,००,०००।००			
जम्मा		४२४९३१४४२।३३	जम्मा		४२४९३१४४२।३३

३.४ संघ/प्रदेश अन्तर्गतको तालुक निकायको नाम, ठेगाना, सम्पर्क नं. इमेल :

सि.नं.	नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं	इमेल
१	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	सिंहदरबार, काठमाडौं	०१-४२००२९६	info@mofaga.gov.np
२	अर्थ मन्त्रालय	सिंहदरबार, काठमाडौं	-	moev@mof.gov.np
३	प्रदेश सरकार, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कोशी प्रदेश	विराटनगर	०२१-४७०१६६ र ४७०१८९	ocmcm1@gmail.com
४	जि.स.स. को कार्यालय इलाम	इलाम	-	-
५	जि.प्रशा. कार्यालय इलाम	इलाम	०२७५२०५५५ र २०२७५०९२५	cdoilam@gmai.com

४. प्रदान गरिने सेवा सम्बन्धी

सन्दकपुर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
माबुमोड देउराली, इलाम, प्रदेश नं. १, नेपाल
नागरिक बडापत्र

ગુનાસો સુને અધિકારી : પ્રમુખ પ્રશાસકીય અધિકૃત ઈમેલ : sandakpurrm@gmail.com

क्र. सं.	प्रदान गरिने सेवा सुविधाओ	आवश्यक पने कागजातहरू	सेवा सुविधा प्राप्त गर्ने आवश्यक पने प्रक्रिया	सेवा प्रदान गर्ने अधिकारी	लाग्ने दरतर	लाभने समय	फैफिरात
१	स्वीकृत योजनाको साथ अनुमत दिए गर्ने	योजनाको विवरण वार्षिक कार्यक्रम परेको प्रमाण र योजना कार्यन्वयन तरिका	इन्सीनियर/सभ इन्सीनियरले सम्बन्धित सम्पन्न नामाच घरी उन्मत्त उत्तम घराउने	योजना गाला प्रमुख/इन्सीनियर/सभ इन्सीनियर	नसाने	योजनाको दुरी अनुसार ३ दिनबाटौर ५ दिनमात्रम	
२	वैक साता छोड्ने/बन्द गर्ने तिकारित	उपभोक्ता सीमितीको सार्विक योजनाको प्रतिलिपि उपभोक्ता प्रधानिकारीहरूको नामिकरका तथा छोटो सीमितो सम्बन्ध दसाउन कार्ड निवेदन योजना सम्झौता	निवेदन तिकारित तोक सापड्ने दस्त गर्ने रितपूर्वक शीघ्रएमा सम्बन्धित कर्मचारीले सम्झौता गर्ने	प्रमुख प्राप्तसमीक्षा अधिकृत/योजना गाला प्रमुख/आर्थिक प्रशासन गाला प्रमुख	नसाने	सोही दिन	
३	योजना सम्झौता गर्ने	गार्डेनरबद उन्न अलोनना बार्षिक योजनामा परेको प्रमाण उपभोक्ता भेज्ने नियामक प्रतिलिपि नियमनुसार उपभोक्ता सीमिती गठन भएको विवरण तथा उपभोक्ता सीमितीको प्रधानिकारीको नामिकरका सीमितो बढाका कार्यालयको तिकारित स्वीकृत योजनाको साथ अनुमत सम्झौताको लागि निवेदन दिए	निवेदन तिकारित तोक सापड्ने दस्त गर्ने रितपूर्वक शीघ्रएमा सम्बन्धित कर्मचारीले सम्झौता गर्ने	प्रमुख प्राप्तसमीक्षा अधिकृत/योजना गाला प्रमुख	निश्चिक	सोही दिन सम्झौताको हकमा द्वारा ३ दिन	
४	योजनाको अनियम भयाइङ्कन	कार्य सम्बन्धित दिवाल सार्वजनिक परिलक्षण बढा कार्यालयको सम्बन्धादी तिकारित उपभोक्ता सीमितीको भेज्ने नियाम अनुमत सीमितीले सम्बन्ध अनुमतिम र कार्य सम्झौताका रोको भने व्याहोरा भाष्टो नियामको प्रतिलिपि	इन्सीनियर र सभ इन्सीनियरको सम्बन्ध तर्व नामाच अनुमत नामाच	इन्सीनियर र सभ इन्सीनियर	नसाने	योजनाको दुरी अनुसार ३ दिन देखि १० दिन तम्म	
५	योजना जारी ताक फरक्करकर अनियम भयाइङ्कन	कार्य सम्बन्धित दिवाल नारी विकास बढ़ायो वित भरपाउँ उपभोक्ता सीमितीको आम भेटामा द्वारा सार्वजनिक सेवाको प्रतिलिपि फाईलोको लागि नियाम योजना कार्यालयको तिकारित सार्वजनिक परिलक्षण प्रतिलिपि अनुमत सीमितीले सम्बन्ध अनुमतिम र कार्य सम्झौताका रोको भने व्याहोरा भाष्टो नियामको प्रतिलिपि	निवेदन तिकारित तोक सापड्ने दस्त गर्ने अवायक जावाउक र प्रक्रिया पुरेको भएमा जारी रहेको राख्नै तथा अनियम भयाइङ्कन तथा फरक्करकर दिए	प्रमुख प्राप्तसमीक्षा अधिकृत/इन्सीनियर/सेवापाल	नसाने	सोही दिन सम्झौताको हकमा द्वारा ३ दिन	
६	विद्यायकम खोल्ने तथा काला गर्न अनुमति	विद्या नियमानुसार भयाइङ्कन सीमित गुणावै विवाह वा व्यावहार र वा नियमनिको प्रतिलिपि जागा अंति प्रमाण दुखी वा भाइयो लिए भए बाट सम्झौता गर्न प्रतावली विवाहाको नियाम सम्झौता दुखीको तिकारित विद्यायक व्यवसायक सीमितीको नियामको प्रतिलिपि विज्ञा रेप तथा नियमानुसार द्वारा प्रतिवेदन कानून बनोत्तम आवायक कार्यालयह	निवेदन तोक आदेश दस्त गर्ने अवायक जावाउक र अन्यथा पर्दी प्रभावकारी रेखाएमा गाउँ कार्यालयिको नियाम अनुमति दिए	गाउँकारिका अधिकारी/प्रमुख प्राप्तसमीक्षा अधिकृत/गाउँको बोग्दो गां. पा.को आर्थिक देव अनुसार	सोही दिव टैक्कट वट/नियाम देखि नेप अवधारणा ३ दिन देखि १५ दिन सम्म		
७	गैर सरकारी संसाध अधिसंबोध दिए	निवेदन संसाधो प्राप्ति विवरण संसाधो दुखीको तिकारित संसाधी सीमितीको प्रतिलिपि संसाधी तरस्ने दुखी भाष्टो कार्य समिती यदून नियामको प्रतिलिपि	निवेदन तोक आदेश दस्त गर्ने अवायक जावाउक र अन्यथा पर्दी प्रभावकारी रेखाएमा गाउँ कार्यालयिको नियाम	प्रमुख प्राप्तसमीक्षा अधिकृत/प्राप्तसम्बन्ध अधिकृत/सेवापाल	गा. पा. को आर्थिक देव अनुसार	सोही दिन सम्झौताको हकमा द्वारा ३ दिन	
८	गैर सरकारी संसाध निकारित	निवेदन संसाधो प्राप्ति विवरण संसाधो अर्थात वार्षिक विवरण कर बहालको प्रमाण दिए	निवेदन तोक आदेश दस्त गर्ने अवायक जावाउक र अन्यथा पर्दी प्रभावकारी रेखाएमा अधिसंबोध राखी दिए गर्ने	प्रमुख प्राप्तसमीक्षा अधिकृत/प्राप्तसम्बन्ध अधिकृत	गा. पा. को आर्थिक देव अनुसार	सोही दिव सम्झौताको हकमा द्वारा ३ दिन	
९	गाउँ कार्यालयिकाकाट दिए भए अन्यात्मा तिकारित	निवेदन सम्झौता दुखीको तिकारित नामिकरका र आवायकम अनुसार अध्यक्ष	निवेदन तोक आदेश दस्त गर्ने दुखी अवायकका अनुसार सम्बन्धित कर्मचारीले सिक्करित उत्तम घराउने	गाउँकारिका अधिकारी/प्रमुख प्राप्तसमीक्षा अधिकृत/सेवापाल	गा. पा. को आर्थिक देव अनुसार	सोही दिव सम्झौताको हकमा द्वारा ३ दिन	
१०	प्रक्रियक प्रक्रिय रहन सहायता	निवेदन प्रतीक भयाक बढाको तिकारित	निवेदन तोक आदेश दस्त गर्ने नियाम भई तोके अनुसारको सहायता उत्तम घराउने	प्रमुख प्राप्तसमीक्षा अधिकृत/प्राप्तसम्बन्ध अधिकृत/गाउँकारिका	गा. पा. को आर्थिक देव अनुसार	सोही दिव नियाम देखि नेप अवधारणा ३ दिन देखि १५ दिन	
११	घटना दर्ता विवरण सम्बन्ध दिए/नस्त दर्ता संशोधन	(क) जारी लिए सत्त्वालाले संस्कृत गुणावै सम्बन्धित विवाहालाले कार्यालयिक प्रमाणको प्रतिलिपि वा अनुमतिम नामाच भए अनुसारले दिएको भयाक प्रमाणक वा गवायक विवरण वा नामिकरको प्रमाणाङ्क वा सुनीलपाल सुनील कार्यालयका स्थानीय आवायक व्यावहारिका अनुसारले योजनामा ३ जना नेपाली नामिकरका प्राप्त रहेका व्यक्तिको सामीक्षीय प्रमाणाङ्क (मुकुलाङ्को सामान्य संवरपाको नाम अन्तिमी द्वारानेत्र)	सम्बन्धित बढाको सामान्य पञ्चायीकारी सम्बन्ध निवेदन लाईत बागाजात भए गर्ने सम्बन्धित पञ्चायीकारीको लागि कार्यालयमा संलग्नप्रकारा तारीखीमा तिकारित सहित अप्रोत्येक दिए तोकीको अनुसार सम्बन्धित कर्मचारीले भयाक विवरण दिए नियामक व्यावहारिका अनुसारले योजनामा ३ जना नेपाली नामिकरको रोकेका प्राप्त रहेका व्यक्तिको सामीक्षीय प्रमाणाङ्क	प्रमुख प्राप्तसमीक्षा अधिकृत/बढा संचार/सम्बन्धित कर्मचारी	नियामानुसार	सोही दिव सम्झौताको हकमा द्वारा ३० दिन।	

‘स्वच्छ, स्वस्थ, भौतिक पर्याधारके विकलिति पर्यटकीय गांड़। अर्थात्, सामाजिक, सांस्कृतिक रूपमा सन्दर्भपराई सम्बन्ध बनाओ।’

‘સ્વચ્છ, સ્વસ્થા, ભૌતિક પુર્વધારલે વિકટિસ પર્યાટકીય ગાડું। આર્થિક, સામાજિક, સાંરક્ષિક રૂપમા સન્દકપરાળું સમજન્ત બનાઓ।’

सन्दकपुर गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

माबुमोड देउराली, इलाम, प्रदेश नं. १, नेपाल

नागरिक बडापत्र (स्वास्थ्यसेवा शाखा)

गुणारो सुन्ने अधिकारी : प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ईमेल : sandakpurrm@gmail.com

क्र.सं.	प्रदान गरिए सेवा सुधारको	आवश्यक पढ्ने कागजातहरू	सेवा प्रदान गर्ने अधिकारी	लाभे दस्तुर	लाभे समय	क्रियारूप
१	विपल नारिको औषधि उचार, स्वृतियाको तापि सिफारिस	. निवेदन र बडाको सिफारिस . निवेदक र विरामीको नापरिकताको प्रतिलिपि . रोग परिचान भएको निविस्तरको यांत्र	स्वास्थ्य सेवा शाखा/सम्बन्धित शाखाका कर्मचारी/स्वास्थ्य प्राविधिक	निःशुल्क	१ घण्टा	
२	बांध सम्बन्धी प्राविधिक सत्ताहर व्यवस्थापन	सिर्जी सम्पर्क गर्ने	स्वास्थ्य सेवा शाखा/सम्बन्धित शाखाका कर्मचारी/स्वास्थ्य प्राविधिक	निःशुल्क	तुरन्त	
३	परिवार नियोजन सम्बन्धी सूचाहरण, प्राविधिक सत्ताहर व्यवस्थापन	सिर्जी सम्पर्क गर्ने	स्वास्थ्य सेवा शाखा/सम्बन्धित शाखाका कर्मचारी/स्वास्थ्य प्राविधिक	निःशुल्क	तुरन्त	
४	गम्भीर, सुकरी आमाहराहरू उपलब्ध सेवा बारे जानकारी, प्राविधिक सत्ताहर व्यवस्थापन	सिर्जी सम्पर्क गर्ने	स्वास्थ्य सेवा शाखा/सम्बन्धित शाखाका कर्मचारी/स्वास्थ्य प्राविधिक	निःशुल्क	तुरन्त	
५	राष्ट्रीय नियुन्क कार्यक्रम सम्बन्धी जानकारी र व्यवस्थापन	सिर्जी सम्पर्क गर्ने	स्वास्थ्य सेवा शाखा/सम्बन्धित शाखाका कर्मचारी/स्वास्थ्य प्राविधिक	निःशुल्क	तुरन्त	

नागरिक बडापत्र (पशुसेवा शाखा)

क्र.सं.	प्रदान गरिए सेवा सुधारको वाला	सेवा सुधारा प्राप्त गर्ने आवश्यक पढ्ने प्रक्रिया/आवश्यक पढ्ने कागजातहरू	सेवा प्रदान गर्ने जिल्लोतार कर्तारी/शासा	लाभे दस्तुर	लाभे समय	क्रियारूप
१	दर्ता/नारिकरण	. सन्दकपुर गाउँपालिकाबाट उपलब्ध हुने कर्मट अनुसारको निवेदन • समूह/सामिनीको मान्यता • सम्बन्धित बडाको सिफारिस • विवाह	प्रमुख प्राप्ताकोष अधिकृत/पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	दिनको २ बजे भित्र दर्ता भएको हकमा सोही दिन कार्यालय समय भित्र	
		. एम्यू स्वास्थ्य कर्मी दर्ता • सन्दकपुर गाउँपालिकाबाट उपलब्ध हुने कर्मट अनुसारको निवेदन • नारिकरणको प्रतिलिपि • प्रमाणपत्र प्रतिलिपि • सम्बन्धित बडाको सिफारिस	प्रमुख प्राप्ताकोष अधिकृत/पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	दिनको २ बजे भित्र दर्ता भएको हकमा सोही दिन कार्यालय समय भित्र	
		. व्यवसायिक कार्मी दर्ता अभियोगकरण • सन्दकपुर गाउँपालिकाबाट उपलब्ध हुने कर्मट अनुसार रितानुक्रमको निवेदन • नारिकरणको प्रतिलिपि • प्रमाणपत्र प्रतिलिपि • सम्बन्धित बडाको सिफारिस	प्रमुख प्राप्ताकोष अधिकृत/पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	सोही दिन र स्वलगत निरिङ्गण गर्ने रोमा दुई दिन	
२	सिफारिस	. सिफारिस पशु/पश्चीमी यात्रा • सिफारिसको फार्मट • सम्बन्धित बडा कार्यालयको सिफारिस	प्रमुख प्राप्ताकोष अधिकृत/पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	सोही दिन र स्वलगत निरिङ्गण गर्ने रोमा दुई दिन	
		. महाकारी सिफारिस • मान्यता किएको प्रतिलिपि	प्रमुख प्राप्ताकोष अधिकृत/पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	सोही दिन	
३	पशु/पश्चीमी स्वास्थ्य सेवा उचार सेवा	. गाई भैंसी • पशु सम्बन्धी कार्यालयमा व्याउन पर्ने	पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	दिनको २ बजे भित्र दर्ता भएको हकमा सोही दिन कार्यालय समय भित्र	
		. बेडा, गावा, बैंगु, छारायो • पशु सम्बन्धी कार्यालयमा व्याउन पर्ने	पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	दिनको २ बजे भित्र दर्ता भएको हकमा सोही दिन कार्यालय समय भित्र	
		. कुखुरा, होस र अन्य पश्चीमीहर • पशु सम्बन्धी कार्यालयमा व्याउन पर्ने	पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	दिनको २ बजे भित्र दर्ता भएको हकमा सोही दिन कार्यालय समय भित्र	
		. कुकुर, बिरालो • पशु सम्बन्धी कार्यालयमा व्याउन पर्ने	पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	दिनको २ बजे भित्र दर्ता भएको हकमा सोही दिन कार्यालय समय भित्र	
		. घोडा, बांदर तथा अन्य द्रव्य जन्महरू • पशु सम्बन्धी कार्यालयमा व्याउन पर्ने	पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	दिनको २ बजे भित्र दर्ता भएको हकमा सोही दिन कार्यालय समय भित्र	
४	माइनर संबंदी	. बोका/राँगो/साँढे र अन्य पशुहरू सुमारे	पृष्ठ सेवा शाखा	आर्थिक रेन/प्रचलित कानून अनुसार	दिनको २ बजे भित्र दर्ता भएको हकमा सोही दिन कार्यालय समय भित्र	

५	प्रजनन सेवा	. कृतिम गर्भधान सेवा . गर्भ परिकल्पना सेवा	. पशु सम्बन्धी कार्यालयमा त्याउनु पर्ने . पशु सम्बन्धी कार्यालयमा त्याउनु पर्ने	पशु सेवा शाखा	आर्थिक ऐन/प्रचलित कानून अनुसार	आवश्यकता अनुसार सोही दिन
६	प्रयोगशाला सेवा	. गोबर परिकल्पना . तुथ परिकल्पना (कुनैलो)	. गोबर संकलन तथा गोबर नमूने विविधिक हिसाबले टिक द्याउने . तुथ उपलक्त किसिममध्ये चाइदाको हुनुपर्ने, सरेको दुर्गमित तुथ परिकल्पना गरिने छैन	आवश्यकता अनुसार सोही दिन	आर्थिक ऐन/प्रचलित कानून अनुसार	आवश्यकता अनुसार सोही दिन
७	परामर्श सेवा	. महामारी रोग नियन्त्रण . पशु आहार व्यवस्थापन . मुख्यालय व्यवसाय प्रबढ़न . पशु प्रजनन व्यवस्थापन . बनारीकरण . विमा सम्बन्धी	. मौखिक तथा लिखित अनुरोध . मौखिक तथा लिखित अनुरोध . मौखिक तथा लिखित अनुरोध . मौखिक तथा लिखित अनुरोध . मौखिक तथा लिखित अनुरोध	तोकिएको पशु चिकित्सक/प्राविधिक तोकिएको पशु चिकित्सक/प्राविधिक तोकिएको पशु चिकित्सक/प्राविधिक तोकिएको पशु चिकित्सक/प्राविधिक तोकिएको पशु चिकित्सक/प्राविधिक	आर्थिक ऐन/प्रचलित कानून अनुसार	सोही दिन
८	विविध सेवा	. पशुसंकीर्तन्त्र सम्बन्धी जानकारी . पशुसंकीर्तन्त्र सम्बन्धी नियम सम्बन्धी जानकारी	. निवेदन	पशु सेवा शाखा	आर्थिक ऐन/प्रचलित कानून अनुसार	सोही दिन

नागरिक बडापत्र (कृषिसेवा शाखा)

क्र.सं.	प्रदान गरिने सेवा सुधारिको नाम	सेवा सुधारा प्राप्त गर्ने आवश्यक पाले प्रक्रिया/आवश्यक पाले कानूनाहरू	सेवा प्रदान गर्ने जिज्ञेसार कानूनारी शास्त्र	लाग्ने दस्तूर	लाग्ने समय	क्रमिकता
१	दर्ता/नवीकरण	. समूह/ समिति दर्ता तथा नवीकरण . व्यवसायिक कम्प दर्ता/नवीकरण अभिसेकिरण	. कमेट अनुसारको निवेदन . समूह/ समितिहरूको माइन्टर . नागरिकको प्रतिरिपोहर . सम्बन्धित वडाको सिफारिस . विवाह	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/कृषि विकास शाखा	आर्थिक ऐन/प्रचलित कानून अनुसार	दिनको २ बजेपछि दर्ता भएको हक्कमा सोही दिन काव्यालय सम्पादन
		. कमेट अनुसारको निवेदन . नागरिकको प्रतिरिपोहर . प्रशासकीयको प्रतिरिपोहर . सम्बन्धित वडाको सिफारिस	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/कृषि विकास शाखा	आर्थिक ऐन/प्रचलित कानून अनुसार	दिनको २ बजेपछि दर्ता भएको हक्कमा सोही दिन र स्वतन्त्र नियिकाण गर्नुपरेमा ३ दिन	
२	सिफारिस	. सहकारी सिफारिस	. कमेट अनुसारको रिटर्पूर्क निवेदन . साधारणात्मको निवेदन . माइन्टरको निर्णय प्रतिरिपोहर . विवेदन/विवाह . निवेदनमा भएको सहकारी दर्ता प्रशासनप्रबोधको प्रतिरिपोहर . सम्बन्धित वडाको सिफारिस	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/कृषि विकास शाखा	आर्थिक ऐन/प्रचलित कानून अनुसार	सोही दिन
		. कृषि व्यवसाय सिफारिस	. कमेट अनुसार निवेदन . नागरिकको प्रतिरिपोहर . परिवेशना पार्टनर . सम्बन्धित वडाको सिफारिस	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/कृषि विकास शाखा	आर्थिक ऐन/प्रचलित कानून अनुसार	सोही दिन र स्वतन्त्र नियिकाण गर्नुपरेमा ३ दिन
३	कृषि विकास सम्बन्धी कार्यक्रम र व्यवस्थापन	. गारी संरक्षण सेवा . साना सिराहि सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन . व्यवसायिक द्वेषी/प्रदर्शन कार्यक्रम सञ्चालन . कम्प तीक्ष्णाको कार्यक्रम . प्रतिवेदी सेवा तत्त्वात् तथा समस्या निदान	. निवेदन/मौखिक/टेलिकोम . लाग्ने बेटट उत्पाद गर्नुपर्ने नियाको निवेदन र लेखिएका आधारहरू . गा.का.को निवेदन र तोकिएका आधारहरू	कृषि विकास शाखा	नियुक्त	निवेदन दिएको ५ दिन तिथि
४	परामर्श सेवा	. माटो परिकल्पना	. कमेट अनुसार निवेदन . परिवेशको साथी माटो	कृषि विकास शाखा (तोकिएको प्रयोगशालामा पढाइने ४)	नियुक्त/आर्थिक ऐन अनुसार	प्रयोगशालावाट रिपोर्ट प्राप्त भएपछि
		. उन्नत बीठ/विवाह	. सिर्पे सम्पर्क नैने	कृषि विकास शाखा	नियुक्त	सोही दिन र स्वतन्त्र नियिकाण गर्नुपरेमा ३ दिन
		. मकान सुधार	. सिर्पे सम्पर्क नैने	कृषि विकास शाखा	नियुक्त/आर्थिक ऐन अनुसार	सोही दिन र स्वतन्त्र नियिकाण गर्नुपरेमा ३ दिन
		. नरसी उत्पादन	. सिर्पे सम्पर्क नैने	कृषि विकास शाखा	नियुक्त/आर्थिक ऐन अनुसार	सोही दिन र स्वतन्त्र नियिकाण गर्नुपरेमा ३ दिन
		. रोग तथा विवाह नियन्त्रण	. सिर्पे सम्पर्क नैने	कृषि विकास शाखा	नियुक्त/आर्थिक ऐन अनुसार	सोही दिन र स्वतन्त्र नियिकाण गर्नुपरेमा ३ दिन
		. विवाह रोपण	. सिर्पे सम्पर्क नैने	कृषि विकास शाखा	नियुक्त/आर्थिक ऐन अनुसार	सोही दिन र स्वतन्त्र नियिकाण गर्नुपरेमा ३ दिन
		. पकेट सेवा कार्यक्रम	. सिर्पे सम्पर्क नैने	कृषि विकास शाखा	नियुक्त/आर्थिक ऐन अनुसार	सोही दिन र स्वतन्त्र नियिकाण गर्नुपरेमा ३ दिन
		. कृषि योगालामा संरचना	. सिर्पे सम्पर्क नैने	कृषि विकास शाखा	नियुक्त/आर्थिक ऐन अनुसार	सोही दिन र स्वतन्त्र नियिकाण गर्नुपरेमा ३ दिन
५	विविध सेवा	. कृषिरोग सम्बन्धी	. सिर्पे सम्पर्क नैने	कृषि विकास शाखा	नियुक्त/आर्थिक ऐन अनुसार	सोही दिन र स्वतन्त्र नियिकाण गर्नुपरेमा ३ दिन
		. कृषिरोग सम्बन्धी तत्त्वात् तथा सम्बन्धी जानकारी	. निवेदन	कृषि विकास शाखा	नियुक्त/आर्थिक ऐन अनुसार	समस्याको प्रकृति अनुसार
		. कृषिरोग सम्बन्धी सम्बन्धित रैन नियम सम्बन्धी जानकारी	. मौखिक वा लिखित अनुरोध	कृषि विकास शाखा	नियुक्त/आर्थिक ऐन अनुसार	सोही दिन

'स्वच्छ, स्वस्थ, भौतिक पूर्वाधारले विकतिस पर्यटकीय गाउँ। आर्थिक, सामाजिक, सांरक्षितक स्थपना सन्दर्भपूर्वी सम्मुङ्गत बनाओ।'

५. सेवा प्रदान गर्ने शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

क्र.सं.	शाखाहरुको नाम	जिम्मेवार अधिकारी
१	श्री प्रशासन शाखा	टिका देवी बस्नेत
२	श्री योजना शाखा	टिका देवी बस्नेत
३	श्री लेखा शाखा	युवराज नेपाल
४	श्री प्राविधिक शाखा	राजकुमार यादव
५	श्री पशु सेवा शाखा	सविन भट्टराई
६	श्री कृषि शाखा	चेतना पोखरेल
७	श्री न्यायिक समितिको सचिवालय	धन नारायण श्रेष्ठ
८	श्री स्वास्थ्य शाखा	मनोज कुमार धुरझार
९	श्री शिक्षा शाखा	ध्रुव सेजवाल
१०	श्री महिला विकाश शाखा	दीपा कुमारी लिम्बु
११	श्री रोजगार सेवा केन्द्र	सन्तोष भट्टराई
१२	श्री राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्चिकरण इकाई	चन्द्रकला साउदेन
१३	श्री राजघ्य शाखा	पवन भट्टराई
१४	पञ्चिकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा	पवन भट्टराई
१५	आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखा	सरोज दाहाल
१६	जिन्सी शाखा	धन नारायण श्रेष्ठ
१७	सूचना प्रविधि शाखा	विवेक चन्द्र पौड्याल
१८	सहकारी शाखा	बेदनिधि दुलाल
१९	१ नं बडा कार्यालय	अध्यक्ष वडा सचिव
		रहर कुमार राई
२०	२ नं बडा कार्यालय	अध्यक्ष वडा सचिव
		सनम राई
२१	३ नं बडा कार्यालय	अध्यक्ष वडा सचिव
		लील बहादुर बुर्जा
२२	४ नं बडा कार्यालय	अध्यक्ष वडा सचिव
		दाल बहादुर गुरुङ
२३	५ नं बडा कार्यालय	अध्यक्ष वडा सचिव
		यश बहादुर गुरुङ
२४	माईपोखरी स्वास्थ्य चौकी	जय यादव
२५	लुरिङ्गटार स्वास्थ्य चौकी	सुजता लुङ्गेली
२६	माईमझुवा स्वास्थ्य चौकी	लक्ष्मी राई
२७	माबु स्वास्थ्य चौकी	लाल बहादुर राउत
२८	जमुना स्वास्थ्य चौकी	भुपेन्द्र भट्टराई
२९	आयुर्वेद औषधालय जमुना	धनश्याम भट्टराई

६. सेवा प्रदान गर्ने लाग्ने दस्तुर र अवधि

सन्दकपुर गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन सन्दकपुर गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८१

सन्दकपुर गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८१

प्रस्तावना: सन्दकपुर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको भाग १९ को धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “सन्दकपुर गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०८१” रहेको छ ।

(२) यो ऐन गाउँसभाबाट पारित भई २०८१ साल श्रावण १ गतेदेखि सन्दकपुर गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **सम्पति कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्रमा गाउँपालिकाले घर वा घरले चर्चेको जग्गाको अनुसूची-१ बमोजिम सम्पति कर लगाइने छ ।

३. **भूमि कर (मालपोत)**: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची-२ बमोजिम भूमि कर (मालपोत) असूल उपर गरिनेछ ।

४. **घर वहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, घरेज, गोदाम, ठहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पौरे आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा लगत राखि अनुसूची३- बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. **घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको घरजग्गा वा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन पारित गरी स्वामित्व परिवर्तन भएका , ४ बमोजिमको दरेरेटमा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क असुल गरिनेछ ।-बखत प्रदेश सरकारले तोकेको अनुसूची

६. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूची५- बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेवापत अनुसूची६- बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

८. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची७- बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । सवारी साधन करबाट अशुल भएको रकम गाउँपालिकाको विभाज्य कोषमा जम्मा गरि प्रदेश कानुन बमोजिम बाँडफाँड गरिने छ ।

९. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची८- बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । विज्ञापन करबाट अशुल भएको रकम गाउँपालिकाको विभाज्यकोषमा जम्मा गरि प्रदेश कानुन बमोजिम बाँडफाँड गरिने छ ।

- १०. मनोरन्जन करः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची१- बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । मनोरन्जन करबाट अशुल भएको रकम गाउँपालिकाको विभाज्यकोषमा जम्मा गरि प्रदेश कानुन बमोजिम बाँडफाँड गरिने छ ।**
- ११. बहाल बिटौरी शुल्कः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची१०- मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।**
- १२. पार्किङ शुल्कः गाउँपालिकाले आफुले निर्माण वा व्यवस्था गरेको सवारी साधन पार्किङ स्थलमा अनुसूची११- बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।**
- १३. ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइड्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्याफ्टीइंग शुल्कः गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइड्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्याफ्टीइंगसेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूची -१२ बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।**
- १४. सेवा शुल्क, दस्तुरः गाउँपालिकाले नेपालको संविधानको अनुसूची८ बमोजिमका क्षेत्र र विषयमा आफुले पुर्याएको सेवा -वापत अनुसूची१३ मा उल्लेखित दरमा सेवा शुल्क तथा दस्तुर लगाई असूल गरिने छ ।**
- १५. पर्यटन शुल्कः गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूवाट अनुसूची१४ मा उल्लिखित दरमा पर्यट-न शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । पर्यटन शुल्क बापत अशुल भएको रकम गाउँपालिकाको विभाज्यकोषमा जम्मा गरि प्रदेश कानुन बमोजिम बाँडफाँड गरिने छ**
- १६. पूर्वाधार उपयोग सेवा शुल्कः गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका गाउँपालिकाले निर्माण गरेका तथा हस्तान्तरण भई गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेका पूर्वाधाहरुको उपयोग गरेबापत अनुसूची१५ बमोजिमको पूर्वाधार उपयोग सेवा शुल्क असूल गरिने छ ।-**
- १७. वन पैदावार शुल्कः सन्दकपुर गाउँपालिका क्षेत्र भित्र नेपाल सरकारद्वारा सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण गरिएका राष्ट्रिय वन मध्ये उपभोक्ता समूहले कानुन बमोजिम कार्य योजना बनाई निकालिएको र नेपाल सरकारले विक्रि वितरणमा रोक लगाईएका वाहेकका काठ उपभोक्ता समूहले व्यापारिक प्रयोजनका लागि विक्रि गरेमा त्यसरी विक्रि गरि प्राप्त गरेको रकममा १० प्रतिशत रकम वन पैदावार शुल्क वापत स्थानिय संचित कोषमा दाखिला गरिनेछ । उपभोक्ता समिति बाहिर व्यापारिक प्रयोजनका लागि काठ विक्रि गरि उपभोक्ता समूहले प्राप्त गरेको रकम सामुदायिक वनको संरक्षणसम्वर्, धन , वातावरण संरक्षण र स्थानीय विकाससँग सम्बन्धित कार्यमा खर्च गर्नुपर्नेछ । वन पैदावार शुल्क सम्बन्धि कार्यविधि प्रदेश कानुनले निर्धारित गरे बमोजिम हुनेछ ।**
- १८. योगदान तथा सहयोग रकम खुसी कर/(Happy Tax) : कुनै अवसरमा वा विशेष परिस्थिति (कर्तव्य सम्झि,जन्मोत्सव, पुन्यतिथिब्रतबन्ध तथा अन्य सामाजिक तथा व्यक्तिगत क्रियाकलापहरु,विवाह,) मा खुसीआनन्दित तथा प्रफुल्लित भई ,**

विपद् ,स्वेच्छाले सन्दकपुर गाउँपालिकालाई प्रदान गरिएको रकमलाई सञ्चित कोषमा जम्मा गरि विकास निर्माण व्यवस्थापन र विशेष परिस्थितिमा खर्च गरिनेछ ।

१९. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन । विशेष परिस्थिति र दैविक प्रकोप तथा महामारीका कारण कर तिर्न असमर्थ भएमा राजश्व परामर्श समितिको अध्ययन प्रतिवेदन र सिफारिसका आधारमा कार्यपालिकाको निर्णयानुसार कर छुट दिन सकिनेछ ।
२०. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसुची-१ सम्पति कर

सि.नं.	संरचनाको प्रकार	दर	कैफियत
१.	बाँसको बेराबारा सहित फुस वा प्लास्टिकको छाना	५०।००	
२.	कच्ची चिमे घर	७५।००	
३.	काठ वा टिन वा सेन्टरबेराको बारबेर टिनको छाना	१००।००	
४.	ढुङ्गा वा काँचो इटामा माटोको जोडाई फुसको छाना	१००।००	
५.	काठ वा टिन वा सेन्टरबेराको बारबेर फुसको छाना	१००।००	
६.	ढुङ्गा वा काँचो इटामा माटोको जडाई टिनको छाना	१५०।००	
७.	आर.सि.सी. पोष्टमा टिनको छाना	२००।००	
८.	ढुङ्गामा सिमेन्टको जोडाई टिनको छाना	२००।००	
९.	ईटामा सिमेन्टको जोडाई टिनको छाना	२००।००	
१०.	आर.सि.सि पिलरमा टिनको छाना	२५०।००	
११.	ढुङ्गा वा ईटामा सिमेन्टको जोडाई छत ढलाई भएको	३००।००	
१२.	फलामको सेक्सन टिनको बेरा तथा छाना	२००।००	
१३.	आ.सि.सि फ्रेम स्ट्रक्चर २००० वर्ग फिट सम्म	३५०।००	
१४.	आ.सि.सि फ्रेम स्ट्रक्चर २००० वर्ग फिट भन्दा बढी	४००।००	
१५.	आ.सि.सि फ्रेम स्ट्रक्चर लिफ्ट सहित	५००।००	
१६.	सालवसाली सम्पति कर नतिरेमा पहिलो बर्ष २० प्रतिशत थप जरिवाना जोडी लिने त्यसपछी प्रत्येक साल ५ प्रतिशत थप जोडै असुल गरिने छ ।		

अनुसुची-२
भूमीकर (मालपोत)

सि.नं.	मालपोत दस्तुर विवरण	दर (₹.)
१	बजार क्षेत्रको घडेरी प्रति आना	५०।००
२.	<p>वडा नं १ र ३ को देउराली बजारको पुर्वमा तिनखेँके डाँडासम्म,उत्तर पुर्वमा कट्टेल मोडसम्म,पश्चिममा नर्सरी खोल्सी सम्म, दक्षिणमा नमुना चोकसम्म, उत्तरमा जनकल्याण आ वि र पुण्योखरी सम्म,वडा नं २ को बुधबारे बजार एरियाको पुर्वमा श्याम्बल मा वि देखि पश्चिममा खड्ग गुरुङ्गको घर ढाडबारी खोला बजार तेजबहादुर गुरुङ्गको माछापोखरी सम्म, उत्तरमा गोरुवाले मोड, दक्षिणमा रातेखोलाको पहिनि सम्म, वडा नं. ४ को पुरानो गाविस भवनदेखि सोमबारे बजार तिनकुने हुदै मिलन चौक देखि किंरात चोक सम्म साथै दोबाटे कालपोखरी सन्दकपुर बजार एरिया र वडा नं ५ को घुमिठाँडा, जौबारी बजार, तालगाँड, ढापपोखरी,, कैयाकड्हा, गैरीबास बजार क्षेत्रको प्रति आना रु (नोट: घडेरी देखि बाहेकको हकमा बाटो छेउ भन्नाले बाटोको दायाँ बायाँ २५ मि लाई लिइने छ) ।</p>	३५।००
३.	<ul style="list-style-type: none"> ● वडा नं ,१ मा पर्ने मुख्य बाटाहरु देउराली .छाँगेहुदै ,मुलडाँडा ,आलुबारी ,आहाले , चाँपैरी देखि ,पुवामझुवा बाघखोर सडकभित्ते छाँगे आहाले आलुबारी चैते अधिकारी हुदै विखेभन्ज्याड्ग सम्मको सडकचाँपैरी देखि नमुना काक्रे स्कुल हुदै , ,देउराली बजार सम्मको सडकले छोएको ● वडा नं. २ को बुधबारे खोर्सनेटार र कालपोखरी सन्दकपुर सडकले छोएको र वडा नं . ३ को चाँपैरी माईपोखरी देउराली बुधबार,गोरुवाले सन्दकपुर सडकसुम्वेक , सुम्वेक सुलुबुड्ग टारी जमुना ,सुलुबुड्ग टारीजमुना जौबारी सडकले छोएको ,सानीमाई वडा भवन हुदै कट्टेल मोड आउने सडक ,माईखोला सडकले छोएको गैरीगाउँ हुतुलुड्ग टोड्के झरना ,देउराली जितपाले गोरुवाले सडकले छोएको गैरीगाउँ हुतुलुड्ग,सडक झिल्के धारा देउराली सडकसुलुबुड्ग याक्पी दाहाल खोला , माबु हाईड्रो देखि सुलुबुड्ग ,हुदै साविक माईमझुवा २ सन्दकपुर सडकले छोएको ,भुल्के सडकले छोएको ● वडा नं ,४ माबु सन्दकपुर सडक .राईटार देखि धुवा खोला सम्मको सडकपक्कु , भिरगाउँ ,मिलन चौक डाँडागाउँ ,तोरीबारी हिले सडक ,हाड्गमादेन सडकले छोएको ,निपाने सडकले छोएको जग्गाहरु ● वडा नं ,५ को सुलुबुड्ग माईखोला जमुना तिनघरे .नुनथला जौबारी तुम्लिड्ग सडक , सापकोटा डाँडा पाटीगाउँ मेघबर्ने जौबारी सडकले छोएको जग्गा र देउमीगोलाई घुम्तीडाँडा हाँगेथाम सडकले छोएको साथै सुलुबुड्ग माबुजमुना प्याड्ग रोडले छोएको जग्गा प्रति रोपनी रु .(बाटो छेउ भन्नाले बाटोको दायाँ बायाँ २५ मिटरलाई लिइने छ । साथै उक्त बाटो क्षेत्र भित्र अनुत्पादक हकमा बुदाँ नं४ . बमोजिम मालपोत काय गरिनेछ ।) 	३०।००
४.	माथि बुदाँ नं. १ र २ मा उल्लेखित तोकिएका बजार क्षेत्रका र सडकले छोएका जमिन बाहेक अन्य जमिनको प्रति रोपनी रु.	१५।००
५.	माथि बुदाँ नं. १ र २ मा उल्लेखित तोकिएका बजार क्षेत्रका र सडकले छोएका जमिन बाहेक सिम जमिनको प्रति रोपनी रु.	२०।००

६.	माथि बुदाँ नं. १ र २ मा उल्लेखित तोकिएका बजार क्षेत्रका र सडकले छोएका जमिन बाहेक दोयाम जमिनको प्रति रोपनी रु.	२५।००
७.	माथि बुदाँ नं. १ र २ मा उल्लेखित तोकिएका बजार क्षेत्रका र सडकले छोएका जमिन बाहेक अबल जमिनको प्रति रोपनी रु.	३०।००
८.	सालवसाली मालपोत नतिरेमा पहिलो बर्ष २० प्रतिशत थप जरिवाना जोडी लिने त्यसपछी प्रत्येक साल ५ प्रतिशत थप जोड्दै असुल गरिने छ ।	

अनुसुची- ३
घरबहाल कर

सि.न.	विवरण	वार्षिक दर (प्रतिशतमा)
१.	बहाल कर	१०

अनुसुची – ४
प्रदेश सरकारले लगाएको घरजग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क

- प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐनमा उल्लेख भएअनुसार

अनुसुची – ५

व्यवसाय कर
उत्पादनमुलक व्यवसाय उद्योग

सि.नं.	विवरण	दर्ता शुल्क	नविकरण शुल्क	नामसारी शुल्क
१	एक देखि पाँच लाख सम्म सम्म	१०००।००	५००।००	५००।००
२.	पाँच लाख देखि बीस लाख सम्म	२०००।००	१०००।००	१०००।००
३.	बीस लाख देखि पचास लाख सम्म	८०००।००	१५००।००	१५००।००
४.	पचास लाख देखि एक करोड सम्म	१००००।००	२०००।००	२०००।००
५.	एक करोड भन्दा माथि	१२०००।००	३०००।००	३०००।००
६.	कुखुरा पालन व्यवसाय	१०००।००	३००।००	३००।००
७.	माछापालन व्यवसाय	१०००।००	३००।००	३००।००
८.	चिज उत्पादन गर्ने उद्योग	५०००।००	१०००।००	१०००।००
९.	छुप्पी तथा दुग्धजन्य घरेलु उद्योग	२०००।००	१०००।००	१०००।००
१०.	चिया उद्योग	५०००।००	१०००।००	१०००।००
११.	पर्यटन उद्योग	२०००।००	१०००।००	१०००।००
१२.	निजि वन अभिलेखिकरण/दर्ता	८००।००	३००।००	३००।००
१३.	सामुदायिक पर्यटकिय स्थल अभिलेखिकरण/ दर्ता	१५००।००	५००।००	५००।००
१४.	क्यासिनो माथिल्लो सरकारको अनुमति पाएमा	५०००।००	२५०००।००	३००००।००

अन्य व्यवसाय

सि.नं.	विवरण	दर्ता	नविकरण	नामसारी
१	विशेषज्ञ परामर्श सेवा	५०००।००	२०००।००	२०००।००
२	निर्माण व्यवसाय इजाजत	१५०००।००	५०००।००	५०००।००
३	लकडी व्यवसाय दर्ता	१२०००।००	५०००।००	४०००।००
४.	इटा, ब्लक उद्योग दर्ता	५०००।००	२०००।००	२०००।००
५.	वाइक ग्योरेज दर्ता	१०००।००	५००।००	५००।००
६.	दुड्गा, गिटी, स्लेट, बालुवा, चुनदुड्गा, खरिदुड्गा, अभ्रख र दहतर-बहतर प्राकृतिक स्रोतहरु र अन्य	करको दर र प्रकृया प्रदेश सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ । अन्यको हकमा प्रदेश सरकारले निर्धारण नगरे सम्म गाउँपालिका लिन सक्नेमा कार्यपालिकाको निर्णयानुसार गाउँसभाबाट अनुमोदन हुने गरि गरिनेछ ।		

संचालन अनुमति

सि.नं.	विवरण	दर्ता	नविकरण
१.	हेव्ही इक्युपमेन्ट संचालन अनुमति १०० सम्म	२००००।००	२००००।००
२.	हेव्ही इक्युपमेन्ट संचालन अनुमति १४० सम्म	२५०००।००	२५०००।००
३.	हेव्ही इक्युपमेन्ट संचालन अनुमति १४० भन्दा माथि	३००००।००	३००००।००
४.	लेखापरिक्षण अनुमति	१५००।००	१५००।००
५.	चेन सो मेशिन संचालन अनुमति	५००।००	२००।००
६.	क्रसर उद्योग दर्ता वा सञ्चालन अनुमति लिने तर माथिल्लो सरकारको अनुमति समेत लिनु पर्नेछ ।	३५०००।००	१००००।००

सुचिकरण सम्बन्धि

सि.नं.	विवरण	दर्ता	नविकरण
१	निर्माण सेवा (उपकरण बाहेक)	५०००।००	-
२.	सप्लायर्स	१५००।००	-
३.	परामर्श सेवा	३०००।००	-
४.	विद्यालय तथा अन्य संघसंस्थाहरु	१०००।००	-
५.	व्यापारिक फर्महरु तथा अन्य	१०००।००	-
६.	कृषि, पशुपालन, घरेलु साना उद्योग र लघुउद्यम (गाउँपालिका भित्रका)	५००।००	-
७	मिडिया	१०००।००	-
८.	कृषि, पशुपालन, घरेलु साना उद्योग र लघुउद्यम (गाउँपालिका बाहिरका)	१०००।००	-
९.	लकडी व्यवसाय	५०००।००	-

१०.	इ-रिक्सा/ अटो रिक्सा	५००००	-
११.	बाणिज्य बैंक	१५०००००	५०००००
१२.	वित्तीय कम्पनी	१०००००	५००००
१३.	वित्तीय कारोबार गर्ने सहकारी अन्तरजिल्ला	१०००००	५००००
१५.	विद्युत कम्पनी	५०००००	२०००००

अन्य संघसंस्था दर्ता तथा नविकरण

सि.नं.	विवरण	दर्ता	नविकरण
१.	सहकारी	२०००००	१०००००
२.	टोल विकास उपभोक्ता संस्था दर्ता	१०००००	५००००
३.	आमा समुह	५००००	२००००
४.	अन्य समुह	१०००००	५००००
५.	सामुदायिक वन तथा धार्मिक वन अभिलेखिकरण/दर्ता	१०००००	३००००
६.	संस्थागत विद्यालय कक्षा ५ सम्म	१५०००००	५०००००
७.	संस्थागत विद्यालय कक्षा ८ सम्म	२००००००	७००००००
८.	संस्थागत विद्यालय कक्षा १२ सम्म	४००००००	१५००००००
९.	होमस्टे	२०००००	१००००००
१०.	५ देखि ९ सदस्य संख्या भएको सामुदायिक होमस्टे	१००००००	५००००००
११.	१० देखि १५ सदस्य संख्या भएको सामुदायिक होमस्टे	१५००००००	७००००००
१२.	१५ भन्दा बढी सदस्य संख्या भएको सामुदायिक होमस्टे	२००००००	९००००००

दैनिक हाट बजार कर

सि.नं.	विवरण	दर
१.	● खसीवँगुर प्रति गोटा माउ ,सँगुर ,भेडा ,वोका ,	६०।००
	● खसी ,सँगुर ,भेडा ,वोका ,वँगुर प्रति गोटा पाठा	३०।००
	● राँगागोरु प्रतिगोटा ,	१००।००
२.	हाँस, कुखुरा, कालिज, बटाइ प्रति गोटा	१०।००
३.	रेडिमेट वा तान कपडा विक्री पसल	५०।००
४.	माछा विक्री गर्ने पसल	५०।००
५.	खसी, सुँगुरको मासु विक्री पसल प्रति गोटा	१००।००
६.	फलामका औजार तथा सामान विक्री पसल	५०।००
७.	जुता चप्पल आदि विक्री पसल	५०।००
८.	फलफुल, नास्ता ठेलामा राखि विक्री गर्ने पसल	२०।००
९.	चट्टपटे, बरफ, आईसक्रिम विक्री	२०।००
१०.	चिया पसल	२०।००
११.	साग, सब्जी, अदुवा, लसुन आदी (स्थानिय उत्पादनलाई छुट दिए)	२०।००
१२.	भाँडाकुँडा पसल	५०।००
१३.	भारमा सब्जी आदि ल्याई विक्री गर्ने	५०।००

१४.	टहरामा फलफुल साग सब्जी आलु पसल (स्थानिय उत्पादनलाई छुट दिने)	५०।००
१५.	फलफुल, सागसब्जी खुद्रा पसल (स्थानिय उत्पादनलाई छुट दिने)	५०।००
१६.	फोटो फ्रेमिङ तथा विक्रि पसल	५०।००
१७.	दैनिक उपभोग्य सामाग्री र लत्ता कपडा मर्मत	५०।००
१८.	ढाकीमा ल्याई, दाल चामल पिठो च्युरा आदिमा प्रति ढाकी (स्थानिय उत्पादनलाई छुट दिने)	१०।००
१९.	विस्कुट चकलेट पाउरोटी साबुन आदी विक्री गर्ने किराना पसल	५०।००
२०.	मिठाई पसल	१००।००
२१.	खेल, तमासा, जादु, चटक आदिमा	१००।००
२२.	चिया नास्ता पसल	२०।००
२३.	चुरी, टिका, धागो आदि शृंगार सामाग्री	५०।००
२४.	बीउ, विजन विक्री गर्ने पसलमा	२०।००
२५.	जडीबुटी विक्री गर्ने सँग	५०।००
२६.	टहरामा सामाग्री विक्री गर्ने पसल	३०।००
२७.	गोलियाको लागि निकासी प्रति कि.वी.	७।००
२८.	सैलुन	२०।००
२९.	मोटरसाइकलमा सामान ल्याएर वेच्ने व्यवसायी	५०।००
३०.	तिन पाड्ग्रे सवारी साधनमा सामान ल्याएर वेच्ने व्यवसायी	१००।००
३१.	चार पाड्ग्रे सवारी साधनमा सामान ल्याएर वेच्ने व्यवसायी	२००।००
३२.	चिरानी काठ निकासी प्रति कि.वी. कुकाठ	२।००
३३.	अन्य	२०।००
नोट	व्यवसाय जरिमाना वापत १ वर्षको १५ प्रतिशत र हरेक वर्ष ५ प्रतिशतका दर थप गर्दै जाने	
	व्यवसाय प्रमाणपत्र प्रतिलिपि प्रमाणित दस्तुर र संशोधनलाई दर्ताको २५ प्रतिशत दस्तुर लाने छ ।	
	माथिल्लो अन्य निकायमा दर्ता गराउनुपर्ने तथा अनुमती लिनुपर्ने व्यवसायको हकमा सम्बन्धित निकायमा अनिवार्य रूपमा दर्ता गराउनु पर्नेछ ।	
	वन पैदावारसँग सम्बन्धित सेवा प्रवाह गर्दा सिफारिस समयमै राजश्व लिनु पर्नेछ ।	

पशु तथा कृषि सेवा तर्फ

सि.नं.	विवरण	दर
१.	तरल नाईट्रोजन सहित प्रति ए.आई.	५०।००
२.	पशु भ्याक्सेटोमी <ul style="list-style-type: none"> ● गोरुराँगा प्रति गोटा , ● सुँगरभेडा प्रति गोटा ,बाखा , 	१००।००
३.	कृषि तर्फ <ul style="list-style-type: none"> ● परामर्श ● माटोपरिक्षण 	निशुल्क ५०।००

अनुसूची – ६
जडीबुटी तथा अन्य कर

सि.नं.	जडीबुटीको नाम	दर (प्रति के.जी)	विरुद्ध प्रति गोटा
१.	चिराईतो	५००	-
२.	लौठसल्ला	२००	०५०
३.	मझीटो	२००	-
४.	बीसजरा	५००	-
५.	लोक्ता	५००	-
६.	लोक्ता साधारण	२००	-
७.	किवी	०५०	३००
८.	सुखखा चिया	१००	०५०
९.	सतुवा	१००।००	१०।००
१०.	धसिङ्घरे/लिम्चुङ्गबुङ्ग	०।४०	०।२५
११.	सिल्टमुर	०।००	५००
१२.	खानक्पा	५००	२००
१३.	चिमफिङ्ग	५००	२००

अन्य जडिबुटी

सि.नं.	जडीबुटीको नाम	दर (प्रति के.जी)
क) जरा तथा गानो जाति		
१	अनन्तमूल	२
२	अतिस	२
३	इन्ट्रेणी	२
४	उन्यू	१
५	कचुर	२
६	काकोली	२
७	कामराज	२
८	वन तरुल भ्याकुर	३
९	कुचिला	२
१०	कुट्की	४
११	कुरिलो/सतावरी	५
१२	खसखस / उशीर	२
१३	गुजरगानो	२
१४	गुर्जो / गुडुची	५

१५	गोकुलधुप	२
१६	चुत्रो / दारूहल्दी	१
१७	जटामसी	१०
१८	जमानेमान्द्रे	२
१९	टुकीफूल	२
२०	नागरमोथे मोथे	२
२१	निरमसी / निरबिधी	२
२२	पदमचाल / अमलवेद	८
२३	पाखनवद / पाषाणभेद	७
२४	पाँचओले	१०
२५	पिपला / पिपली	२
२६	वज्रदन्ती	२
२७	वन प्याज	२
२८	वनमुला	२
२९	बनलसुन	२
३०	बाटुलपाते	२
३१	बिदरीकन्द	२
३२	विलौने	२
३३	विष, विषमा	१०
३४	विषफेज	२
३५	बोझो	८
३६	भूतकेश	३
३७	ममिरा	२
३८	मुसली कालो।	२
३९	मुसली सेतो।	२
४०	लघुपत्र	२
४१	शटी	२
४२	सर्पगन्धा/ चाँदमरुवा	६
४३	सातगाठे	२
४४	सिसु	२
४५	सुगन्धवाल	२
४६	सेतकचिनी / कुकुरडाइनो	२

ख) वोक्रा जाति

१	अर्जुन	२
२	ओखर काण्ड	२
३	ओखर फल।	२
४	अँगोरी	२
५	काफल	२

६	कुटमिरो/ कालचुरी	२
७	कोइरालो कचनार	२
८	चुत्रो/दारूहल्दी	१
९	छतिवन	२
१०	जमानेमान्द्रो	२
११	टटेलो/टोटला	२
१२	टाँकी	२
१३	दार / दारगिठी	२
१४	धूपी	४
१५	निम	२
१६	नेपाली दालचिनी, सिन्कौली	५
१७	पलास	२
१८	पावन,काउलो	२
१९	पैँयौ	२
२०	बकाइनो	२
२१	बनखिरो/कुटज	२
२२	विलोने	२
२३	भोजपत्र	२
२४	भोर्ला	२
२५	सल्ला	४

ग) पाँत डाँठ जाति

१	अदुवा घाँस	१
२	अमलवेद / पदमचाल / चुल्ठे अमिलो / काराजचुल्ठी	४
३	असुरो / अडुस/ बासक	२
४	उन्यु	१
५	गुडमार	२
६	गुर्जो लहरा / गुडुची	६
७	घितकुमारी	४
८	चुम्लानी	२
९	जगर / जिगर	२
१०	टोकला	२
११	टिगुरे सल्ला/टिगे सल्ला	२
१२	डाले चुक	२
१३	तालिसपत्र	२
१४	तितेपाती	१
१५	तेजपात	४
१६	दुधेलहरा/सरीवा	२
१७	धूपी	४

१८	नुनढीकी	२
१९	मजिठो	२
२०	मलाटा	२
२१	मसला	२
२२	लेमनग्रास, सिट्रोनेला, पामारोजा	२
२३	सिकाकाई	२
२४	सिस्तु	२
२५	सुनपाती	२
२६	सोमलता	२
२७	हिंगुवा/चियापाते	२
२८	करिपत्ता	२

घ) फूल र भूवा जाति

१	असुरो, अडुस, वासक	२
२	आँकको भुवा	२
३	कोइरालो, कचनार	२
४	गुराँस / चिमाल	२
५	टटेलोफूल / टोटला	२
६	टुकीफूल	२
७	धंयो	२
८	नागेश्वर, नारेश्वर	२
९	पदमपुष्कर	२
१०	बुकीफूल	१
११	मौवा तराई	२
१२	मौवा पहाड़ी	२
१३	रुखकमल	२
१४	सिमलको फूल	२
१५	सिमलको भुवा	२
१६	सुनपाती	२

ड) फल र बीज जाति

१	अंडेर	२
२	अमला	४
३	अस्ना/ साज	२
४	इन्द्रजौ	२
५	इन्द्रेणी	२
६	उत्तिस	५
७	ओखर फल	२
८	कन्टकारी	२
९	काइयो फल	२

१०	काउसो	२
११	कालादाना	२
१२	कुचिला	२
१३	कुसुम	२
१४	कोइरालो/कचनार	२
१५	खयर	२
१६	खोटेसल्लाको बीउ	५
१७	चम्पावती/ चाँप	१०
१८	चिउरी	२
१९	चिलाउनेको गेडा	२
२०	जामुन	२
२१	जंगली गुलाब	२
२२	जंगली जीरा वनजिरा)	२
२३	जंगली ज्वानो	२
२४	टाप्रे	२
२५	टिमुर	८
२६	डालेचुक	२
२७	डालेकटुस	५
२८	तिगेडी	२
२९	देवदार	२
३०	धतुरो	१०
३१	धूपीको गेडा	२
३२	नागवेली	५
३३	नागेश्वर/ नारेश्वर	२
३४	निमको वीउ	२
३५	पलास	२
३६	पाङ्ग्रा	२
३७	पानीअमला	२
३८	पिपला, पिपली	२
३९	पैयुको फल	२
४०	बकाइनो	२
४१	वनकरेला	२
४२	बयर	२
४३	बर्रो	२
४४	वेत	२
४५	बेल	२
४६	भलायो	२
४७	भूजेत्रो, भूलेत्रो	२

४८	मौवा तराई	२
४९	मौवा पहाडी)	२
५०	रतीगेडी/ लालगेडी	२
५१	राजवृक्ष	२
५२	रामफल	२
५३	रिठा	२
५४	रुखकमलको फल	२
५५	रुद्राक्ष, भ्रद्राक्ष	६
५६	रोहिणी, सिंदुरे	२
५७	लप्सी	३
५८	सजिवन	२
५९	सतिसाल	२
६०	सिसौं	२
६१	सिकाकार्डी/सुल्ला	२
६२	सिमलको फल	२
६३	सीताफल	२
६४	सगन्धकोकिला, मलायागेडी	२
६५	हर्त्ता	२

च) विरुद्धा जाति (प्रति गोटा)

१	एक्लेवीर	२
२	कुम्कुम्	२
३	गुच्छी च्याउ	२
४	घोडताप्रे / ब्राह्मी	२
५	चावा	२
६	सुनाखरी/ सुनगाभा/जिवन्ती/ गामाडोल	१०
७	झ्याउ	२
८	टाप्रे	२
९	तितेपाती	१
१०	द्रोणपुष्पी	२
११	नागवेली	२
१२	पुदिना	२
१३	पुनर्नवा	२
१४	वनमारा	२
१५	भृंगराज	४
१६	यासा / यार्चधुन्तू	१००००
१७	साधारण च्याउ	२
१८	सिलाजिनेला	२

१९	हड्चुर	६
२०	हलहले	२
(छ) गमरेजिन, लोहवान जाति		
१	काकरसिंगी	२
२	मझन	२
३	मह	२
४	लाहा/लोहवान	२
५	शिलाजित	१५
६	श्रीखण्ड काठ)	८
७	सालधुप	५
८	हिंग	३

तरकारी बाली

सि.नं.	तरकारीको नाम	दर (प्रति मनमा)
१.	आलू	१०।००
२.	मटर	३०।००
३.	मूला साग र अन्य समेत	५।००
४.	ग्राउन्ड एप्पल	५।००
५.	अन्य	५।००

नगदे बाली

सि.नं.	नगदे बालीको नाम	दर (प्रति के.जी)	विश्वा प्रति गोटा
१.	अलैची	६।२५	०।२५
२.	अदुवा	०।५०	-
३.	कुचो	१।००	-
४.	हरियो चिया पत्ती प्रति गाडीमा रु.१०० लाग्ने छ ।		
५.	अन्य वस्तुको हकमा मुल्य अनुसार प्रति हजारमा रु. ०।५ लाग्ने छ ।		

अन्य

सि.नं.	विवरण	दर
१.	कोईला निकासी प्रति बोरा	५।००
२.	दाउरा निकासी प्रति ट्रायाक्टर	१००।००
३.	दाउरा निकासी प्रति पिकअप	५।००
४.	घ्यू प्रति के.जि	३।५०
५.	छुर्पि प्रति के.जि	५।००
६.	चिज प्रति के.जि	५।००

७.	बाँस निकासी प्रति मिनिट्रक	१०००।००
८.	बाँस निकासी प्रति ट्रक	१५००।००
९.	बाँस निकासी प्रति ट्रयाक्टर	५००।००
१०.	अन्य विरुवा निकासी प्रति विरुवा	१।००
११.	कवाडी निकासी प्रति पिंकअप	५००।००

अनुसुची –७
सवारी साधन कर

सि.नं.	सवारी साधनको किसिम	दर	नविकरण
१.	टाँगा, रिक्सा, अटो रिक्सा, विद्युतिय रिक्सा (ई-रिक्सा) दर्ता	२०००।००	१०००।००

अनुसुची –८
विज्ञापन कर

सि.नं.	विज्ञापनको किसिम	दर प्रति (वर्ग फिट) बार्षिक
१.	होडिङ्ग बोर्ड (व्यवसायिक)	५०।००
२.	होडिङ्ग बोर्ड (सुचना मूलक)	३०।००

अनुसुची –९
मनोरञ्जन कर

- प्रदेश सरकारको सरकारको आर्थिक ऐन अनुसार हुनेछ।

अनुसुची –१०
बहाल विटौरी कर

सि.नं.	बहाल विटौरीको स्थान	दर
१.	गाउँपालिका भित्र भएको ऐलानी, प्रतिजग्गामा पब्लिकले घर बनाई बसोबास गरेमा प्रति वर्ष	१२०००।००
२.	गाउँपालिकाको देउराली क्षेत्रभित्र गाउँपालिका आफैले घरटहरा निर्माण गरि उपभोग गर्न दिएमा ठाउँ हेरी प्रति वर्ष	२४०००।००
३.	गाउँपालिकाको माईपोखरी क्षेत्रभित्र गाउँपालिका आफैले गेष्ठहाउस निर्माण गरि उपभोग गर्न दिएमा प्रति कोठा प्रतिदिन	३५०।००
४.	गाउँपालिकाको सन्दकपुर क्षेत्रभित्र गाउँपालिका आफैले गेष्ठहाउस निर्माण गरि उपभोग गर्न दिएमा प्रति कोठा प्रतिदिन	१०००।००
५.	गाउँपालिका कार्यालय परिसरमा क्यान्टिन शुल्क मासिक	२५०।००
६.	बडा कार्यालय परिसरमा क्यान्टिन शुल्क मासिक	१२०।००
७.	गाउँपालिकाले आफ्नो कार्यालय भाडामा लगाएमा	सरकारी नियमानुसार
८.	कभर्ड हल प्रति खेल	५०

अनुसुची –११
पार्किङ शुल्क

सि.नं.	क्रिसिम	दर	कैफियत
१.	बस, ट्रक, लहरी	५०।००	प्रति दिन
२.	भाडाका ट्रयाक्सी, टेम्पो, कार, जिप, भ्यान	२५।००	
३.	निजि ट्रयाक्सी, टेम्पो, कार, जिप, भ्यान	२५।००	
४.	भाडा तथा निजि ट्रयाक्टर, मिनिबस, मिनिट्रक	२०।००	
५.	मोटरसाइकल	१०।००	
	विदेशी नम्बर प्लेटका गाडीहरूको हकमा		
	● सि.नं. १ बमोजिमको सवारी साधन भएमा	१०००।००	
	● सि.नं. ३ बमोजिमको सवारी साधन भएमा	२००।००	
	● विदेशी मोटरसाइकल	५०।००	

अनुसुची –१२
ट्रेकीइंग शुल्क/कायोकिइंग/क्यानोइड्स/बन्जिजम्पिङ र रयाफटिङ शुल्क

सि.नं.	क्रियाकलपका नाम	दर (प्रति दिन)
१.	गाउँपालिका भित्र ट्रेकीइंगमा आउने पर्यटक (प्रति व्यक्ति)	१५।००

अनुसुची –१३
सेवा, शुल्क, दस्तुर

सि.नं.	विवरण	दर
१.	मोही नामसारी सिफारिस	५००।००
२.	जग्गा नामसारी सिफारिस	३००।००
३.	श्रेस्ता अप्रमाणित जग्गा दर्ताको सिफारिस पाँच रोपनी भन्दा बढीको प्रति रोपनी रु. १०० का दरले थप	३००।००
४.	फिल्ड बुकमा घरवास कायम रहेको जग्गाको सिफारिस	५००।००
५.	मोही लागत कट्टाको सिफारिस एक रोपनी सम्म	५००।००
६.	मोही लागत कट्टको सिफारिस एक रोपनी भन्दा बढी प्रति रोपनी थप	५०।००
७.	चार किल्ला प्रमाणित (प्रति कित्ता १०० को दर थप गर्दै जाने)	३००।००
८.	नागरिका प्रमाणितको सिफारिस अनुसुची फारम सहित	२००।००
९.	नागरिकता प्रतिलिपि सिफारिस	२००।००
१०.	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	५००।००
११.	चालचलन प्रमाणित सिफारिस	३००।००
१२.	लक्षित वर्ग तथा अन्य सिफारिस	२००।००

१३.	नाम, उमेर, ठेगाना आदि सच्चयाउने सिफारिस	५००।००
१४.	बसोवास प्रमाणित	२००।००
१५.	नावालक सिफारिस	२००।००
१६.	जग्गामा घर भएको प्रमाणित	३००।००
	● नक्सा पास भएको	२००।००
	● पक्ककी घर नक्सा पास नभएको प्रति वर्ग फुट रु.	१।००
	● कच्ची घर	५००।००
१७.	धाराटेलिफोन जडान सिफारिस	३००।००
१८.	विद्युत जडान सिफारिस	
	● सिँचाईको प्रयोजन	०।००
	● श्रि-फेज लाईन	१०००।००
	● घर नक्सा पास भएको घरको लागि	२००।००
१९.	संस्था दर्ता सिफारिस	५००।००
२०.	घर कोठा खोल्ने सिफारिस प्रति कोठा	५००।००
२१.	सहुलियत कोठको सिफारिस	२००।००
२२.	पेन्सन पट्टाको लागि सिफारिस	
	● नेपालको लागि	२००।००
	● भारतको लागि	१०००।००
	● अन्य देशको लागि	२०००।००
२३.	जमिन सर्जिमिन दस्तुर	५००।००
२४.	अपुताली जमिनको दस्तुर	१००००।००
२५.	मेलासर्कसको अनुमति सिफारिस ,	५०००।००
२६.	आगलागीको वीमा प्रयोजनको लागि सिफारिस	
	● सामान्य घर	५।००
	● उद्योग व्यवसाय	२००।००
२७.	जिल्ला दैविक प्रकोप उद्धार समिति तथा वन कार्यालयलाई गरिने सिफारिस	५।००
२८.	विवाहित, अविवाहित, आय, जिवित, जन्म आदि प्रमाणित	३००।००
२९.	विवाहित, अविवाहित, आय, जिवित, जन्म आदि प्रमाणित अंग्रेजीमा	५००।००
३०.	फोटोकपी प्रति पाना	५।००
३१.	हतियार नविकरण दस्तुर	५०००।००
३२.	न्यायिक दस्तुर	
	● उजुरी दर्ता	१००।००
	● प्रतिवाद दस्तुर	१००।००
	● मिलापत्र दस्तुर	३००।००
३३.	समिल दर्ता सिफारिस	३०००।००

३४.	समिल नामसारी सिफारिस	१०००।००
३५.	ग्यारेज दर्ता सिफारिस	२०००।००
३६.	ग्यारेज नामसारी सिफारिस	५००।००
३७.	पेट्रोल पम्प स्थापना सिफारिस	३०००।००
३८.	पेट्रोल पम्प नामसारी सिफारिस	१०००।००
३९.	प्राविधिक शिक्षण संस्था स्थापनका लागि गरिने सिफारिस	२०००।००
४०.	प्राविधिक शिक्षण संस्था नामसारीका लागि गरिने सिफारिस	२०००।००
४१.	विद्यालय तथा क्याम्पसको कक्षा थप सिफारिस	५००।००
४२.	अन्य उद्योग दर्ता सिफारिस	५००।००
४३.	अन्य उद्योग नामसारी सिफारिस	५००।००
४४.	डिलर सिप सिफारिस	१०००।००
४५.	डिलर सिप नामसारी सिफारिस	१०००।००
४६.	रजिस्ट्रेशन प्रयोजनका लागि घर तथा वाटो प्रमाणित (ग्रावेल सडकले छोएको चोक बरावरको प्रति रोपनी रु. ३००।०० बाकीको हकमा प्रति रोपनी रु. १००।०० थप लाग्ने छ ।)	विवरणमा उल्लेख भएक बमोजिम
४७.	नाता प्रमाणित सिफारिस	३००।००
४८.	अन्य सिफारिस	२००।००
४९.	चल, अचल सम्पत्ती मुल्याङ्कन प्रतिशतमा	०।२० प्रतिशतमा
५०.	व्यवसाय दर्ता सिफारिस	२००।००
५१.	सामाजिक सुरक्षा सिफारिस	निशुल्क
५२.	उपभोक्ता समिति सिफारिस	२००।००
५३.	कोपोमिस आवद्धता	२००।००
५४.	कोपोमिस पुर्ण विवरण भर्ने	१०००।००
५५.	तमशुक प्रमाणित एक लाख सम्म	२००।००
५६.	तमशुक प्रमाणित एक लाख एक देखि पाँच लाख सम्म	५००।००
५७.	तमशुक प्रमाणित पाँच लाख एक देखि पचास लाख सम्म	१०००।००
५८.	तमशुक प्रमाणित पचास लाख एक देखि एक करोड सम्म	२०००।००
५९.	लिखत प्रमाणित	३००।००

भु-सेवा सञ्चालन सेवा शुल्क

सि.नं.	विवरण	दर
१.	राजिनामा ससिम	१२००।००
२.	राजिनामा कित्ताकाट	१५००।००
३.	अंशबाण्ड ससिम दुई जना	२०००।००
४.	अंशबाण्ड ससिम प्रति व्यक्ति थप	५००।००
५.	अंश भरपाई ससिम दुई जना	२०००।००

६.	अंश भरपाई ससिम प्रति व्यक्ति थप	५००।००
७.	दृष्टिबन्धक	१०००।००
८.	हालको बक्स ससिम	१२००।००
९.	हालको बक्स कित्ताकाट	१५००।००
१०.	शेषपछिको बक्सपत्र	१५००।००
११.	शेषपछिको बक्सपत्र दा खा	१०००।००
१२.	दर्ता फारी ससिम	१२००।००
१३.	दर्ता फारी कित्ताकाट	१५००।००
१४.	शेषपछिको बक्सपत्र बदर	५००।००
१५.	फोटोटाँस	५००।००
१६.	प्रतिलिपि पास	५००।००
१७.	अष्टोलोह पास	२०००।००
१८.	साधारण निवेदन	३००।००
१९.	हक्छोड पत्र पास	१२००।००
२०.	नामसारी	१०००।००
२१.	हकबन्धी निवेदन	१०००।००
२२.	कपली तमसुक	७००।००

घर नक्सा पास शुल्क

सि.नं.	विवरण	दर (प्रति वर्ग मिटर)
१.	पक्की भवन (RCC)	११०।००
२.	पिल्लर र विम साथै टिनको छाना भएको भवन	८५।००
३.	पक्की ढूङ्गा, इटा र सिमेन्ट जोडाई भएको पर्खाल र टिनको छाना भएको भवन	८०।००
४.	फलामको ट्रैट र टिनको छाना भएको भवन	८०।००
५.	सुख्खा ढुङ्गा माटोमा जोडाई भएको पर्खाल र टिनको छाना भएको भवन	५०।००
६.	काठको खम्बा, विम, भाटा र टिनको छाना भएको भवन	४०।००
७.	काठको खम्बा, विम, भाटा, बासको वेरा र टिनको छाना भएको भवन	२०।००
८.	ढुङ्गा वा इटाले बनेको कम्पाउण्ड घेरा	५०।००

जग्गा नापी शुल्क

सि.नं.	विवरण	दर
१.	दुई रोपनी सम्म	५००।००
२.	पाँच रोपनी सम्म	१०००।००
३.	दस रोपनी सम्म	१५००।००
४.	दश रोपनी भन्दा माथि	२०००।००

अनुसूची – १४
पर्यटक शुल्क

- प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐनमा उल्लेख भएअनुसार

अनुसूची – १५
पूर्वाधार उपयोग सेवा शुल्क

सि.नं.	विवरण	दर (प्रति व्यक्ति)
१.	माईपोखरी, टोड्के झरना, छिटापु अवलोकन	२०।००
२.	सन्दकपुर अवलोकन (आन्तरिक पर्यटक)	२०।००
३.	सन्दकपुर अवलोकन (भारतीय पर्यटक)	८०।००
४.	सन्दकपुर अवलोकन (तेस्रो मुलुक पर्यटक)	१००।००
५.	जौबारी ढापोखरी जस्ता ठाउँहरुका लागि	२०।००
६.	दुर्लभ वन्यजन्तु तथा वनस्पति अवलोकन (आन्तरिक पर्यटक)	२००।००
७.	दुर्लभ वन्यजन्तु तथा वनस्पति (अवलोकन भारतीय पर्यटक)	५००।००
८.	दुर्लभ वन्यजन्तु तथा वनस्पति अवलोकन (तेस्रो मुलुक पर्यटक)	१०००।००
९.	डुड्गा सयर	५०।००
१०.	ड्रोन क्यामेरा व्यक्तिगत (प्रति दिन)	२०००।००
११.	ड्रोन क्यामेरा फिलिम तथा डकुमेन्ट्री (प्रति दिन)	३०००।००
१२.	फिलिम सुटिङ्ग (प्रति दिन)	१०००।००
१३.	चिल्ड्रेन पार्क इन्ट्री शुल्क अन्य	२०।००
१४.	चिल्ड्रेन पार्क इन्ट्री शुल्क विद्यार्थी	१०।००
१५.	चिडियाखाना इन्ट्री शुल्क अन्य	२०।००
१६.	चिडियाखाना इन्ट्री शुल्क विद्यार्थी	१०।००
१७.	खेल मैदान मर्मत तथा सुरक्षा शुल्क (प्रति दिन)	१००।००
१८.	घोडसवारी र चौरी सवारी प्रति घण्टा	१००।००
१९.	बनभोज स्थल शुल्क	५००।००
२०.	संग्राहलय अवलोकन (आन्तरिक पर्यटक)	५०।००
२१.	संग्राहलय अवलोकन (भारतीय पर्यटक)	१००।००
२२.	संग्राहलय अवलोकन (तेस्रो मुलुक पर्यटक)	२००।००
२३.	संग्राहलय अवलोकन (विद्यार्थी)	२०।००
२४.	गाउँपालिकाको जेनेरेटर भाडामा लिएमा	१०००।०० प्रतिदिन
२५.	प्रोजेक्टर	६००।०० प्रतिदिन

२६.	कार्यालयको हल भाडामा लिएमा	१५००।०० प्रतिदिन
२७.	बडा कार्यालयको हल भाडामा लिएमा	५००।०० प्रतिदिन
२८.	आकास्मिक सडक मर्मत सम्भार दस्तुर प्रति दिन	
	क.बस, ट्रक, ट्र्याक्टर, लहरी	५०।००
	ख.पालिका भित्र नियमित संचालन हुने ट्र्याक्सी, ट्र्याम्पो, कार, जिप, भ्यान (मासिक)	३५०।००
	ग. ट्र्याक्सी, ट्र्याम्पो, कार, जिप, भ्यान	२०।००
	घ.मिनिबस, मिनि ट्रक	५०।००
२९.	विदेशी नम्बर प्लेटका गाडीहरूको हकमा	
	● क बमोजिमको सवारी साधन भएमा	१०००।००
	● ग बमोजिमको सवारी साधन भएमा	२००।००
	● विदेशी मोटरसाइकल	५०।००

७. निर्णय प्रक्रया र अधिकार

कार्यपालिका सदस्यहरुको नामावली

सि.नं	पद	नाम थर	कैफियत
१.	अध्यक्ष	श्री तुला राम गुरुङ	
२.	उपाध्यक्ष	श्री हरी बहादुर लुड्गेली	
३.	सदस्य	श्री रहर कुमार राई	
४.	सदस्य	श्री सनम राई	
५.	सदस्य	श्री लील बहादुर बुर्जा	
६.	सदस्य	श्री ढाल बहादुर गुरुङ	
७.	सदस्य	श्री यज्ञ बहादुर गुरुङ	
८.	सदस्य	श्री नर माया थेरे	
९.	सदस्य	श्री वीनु राई	
१०.	सदस्य	श्री गोमा देवी विश्वकर्मा	
११.	सदस्य	श्री सुनिता धमाला	
१२.	सदस्य	श्री छत्र बहादुर दियाली	
१३.	सदस्य	श्री पासाङ्ग तेन्जी शेर्पा	
१४	सदस्य	सचिव श्री यादव राउत	

गाउँसभा सदस्यहरुको नामावली

सि.नं	पद	नाम थर
१	गा.पा अध्यक्ष	श्री तुला राम गुरुङ
२	उपाध्यक्ष	श्री हरी बहादुर लुङ्गेली
३	प्र.प्र.अ	श्री यादव राउत
४	वडा अध्यक्ष	श्री रहर कुमार राई
५	वडा अध्यक्ष	श्री सनम राई
६	वडा अध्यक्ष	श्री लील बहादुर बुर्जा
७	वडा अध्यक्ष	श्री ढाल बहादुर गुरुङ
८	वडा अध्यक्ष	श्री यज्ञ बहादुर गुरुङ
९	का.पा सदस्य	श्री छत्र बहादुर दियाली
१०	का.पा सदस्य	श्री वीनु राई
११	का.पा सदस्य	श्री गोमा देवी विश्वकर्मा
१२	का.पा सदस्य	श्री सुनिता धमाला
१३	का.पा सदस्य	श्री पासाड तेजी शेर्पा
१४	का.पा सदस्य	श्री नर माया थेवे
१५	सदस्य	श्री सिता कार्की क्षेत्री (जि स स सदस्य)
१६	सदस्य	श्री तोरण कुमार मुखिया
१७	सदस्य	श्री चेत बहादुर राई
१८	सदस्य	श्री दिल माया कमीनी
१९	सदस्य	श्री कृष्ण कुमारी गुरुङ
२०	सदस्य	श्री अमृत राई
२१	सदस्य	श्री बोम बहादुर गुरुङ
२२	सदस्य	श्री पुण्यवति निरौला रिजाल
२३	सदस्य	श्री कविता गहते
२४	सदस्य	श्री कमल प्रसाद निरौला
२५	सदस्य	श्री सोम बहादुर साउदेन
२६	सदस्य	श्री खोम माया दियाली
२७	सदस्य	श्री दिपक कुमार राई
२८	सदस्य	श्री दिपक राई
२९	सदस्य	श्री राजु खाम्दाक
३०	सदस्य	श्री कुमार गुरुङ

योजना तर्जुमाका चरणहरु

गाउँपालिका वा नगरपालिकाले आफ्नो वार्षिक विकास योजना तर्जुमा गर्दा तपशिल बमोजिमको प्रकृत्या पुरा गर्नु पर्नेछ ।

वजेटको पूर्व तयारी

आय व्ययको प्रक्षेपण गरिएको तथ्यांक सहितको विवरण संघीय सरकारमा पेश गर्ने

गाउँपालिका वा नगरपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षको लागि आवश्यक पर्ने आय व्ययको प्रक्षेपण गरिएको तथ्याङ्क सहितको विवरण राजस्व परामर्श समिति र वजेट तथा स्रोत अनुमान समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाबाट निर्णय गरी प्रत्येक वर्षको पुष्ट मसान्त भित्र संघीय अर्थ मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

संघ र प्रदेशबाट वजेटको सीमा प्राप्त गर्ने

संघीय सरकारबाट राजश्व बाँडफाँड र वित्तीय समानीकरण अनुदान वापत स्थानीय तहलाई आगामी आर्थिक वर्षमा उपलब्ध हुने श्रोतको विवरण फागुन मसान्त भित्र तथा प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहको लागि आगामी आ.ब.मा प्राप्त हुने वित्तीय अनुदानको अनुमानित विवरण चैत्र मसान्त भित्र प्राप्त गर्ने ।

विषयगत क्षेत्र छुट्याउने:-

गाउँ वा नगर कार्यपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालन गर्ने विकास क्रियाकलापहरूलाई निम्न अनुसार विषयगत क्षेत्र तोकी कार्यपालिकाका सदस्यहरूलाई विषय क्षेत्रगत जिम्मेवारी दिनु पर्नेछ ।

(क) **आर्थिक विकास:** यस क्षेत्र अन्तर्गत कृषि, पर्यटन, उद्योग तथा वाणिज्य, सहकारी, वित्तीय जस्ता क्षेत्र समावेश गर्ने ।

(ख) **सामाजिक विकास:** शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रबढ्दधन, लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (महिला), बालवालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्तिम, थारु, अल्पसंख्यक आदिजस्ता क्षेत्र समावेश गर्ने । (

(ग) **पूर्वाधार विकास:** सडक तथा पुल (झोलझो पुल समेत), सिंचाई, भवन तथा सहरी विकास, ऊर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत, सञ्चार जस्ता क्षेत्र समावेश गर्ने ।

(घ) **वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन:** वन तथा भू-संरक्षण, जलाधार संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, फोहोरमैला व्यवस्थापन, जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण विपद् व्यवस्थापन, वारुण्यन्त्र सञ्चालन जस्ता क्षेत्र समावेश गर्ने ।

(ङ) **सुशासन तथा संस्थागत विकास:** मानव संसाधन विकास, संस्थागत क्षमता विकास, राजस्व परिचालन, वित्तीय व्यवस्थापन, वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण, बेरुजु फछ्यौट, सेवा प्रवाहका

मापदण्ड निर्धारण, सेवा प्रवाहमा बिद्युतीय सूचना प्रविधिको प्रयोग, नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण र अन्तरनिकाय समन्वय जस्ता क्षेत्र समावेश गर्ने ।

स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण

स्थानीय राजस्व परामर्श समिति

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र अन्य प्रचलित कानूनको अधिनमा रही स्थानीय तहले आफ्नो कार्य क्षेत्रभित्र परिचालन गर्न सक्ने राजस्वका स्रोत, दायरा र दर समेतको विश्लेषण गरी आगामी आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुनसक्ने राजस्वको अनुमान गर्ने प्रयोजनको लागि देहाय बमोजिमको एक स्थानीय राजस्व परामर्श समिति गठन गर्नु पर्नेछ ।

(क)उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख	-	संयोजक
(ख)प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	-	सदस्य
(ग)कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिकाका सदस्य मध्येबाट-१ जना महिलासहित २ जनासदस्य		
(घ)निजी क्षेत्रको उद्योग बाणिज्य सम्बन्धी मान्यता प्राप्त संस्थाको गाउँ वा नगर तहको अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि - सदस्य		
(ड)घरेलु तथा साना उद्योग सम्बन्धी मान्यता प्राप्त संस्थाकोनगर वा गाउँ तहको अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि - सदस्य		
(च)कार्यपालिकाको राजस्व महाशाखा/विभाग वा शाखा प्रमुख	-	सदस्य- सचिव

राजस्व परामर्श समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ

(क)राजस्व सम्बन्धी नीति वा कानूनको तर्जुमा, संशोधन, परिमार्जन र सोकोपरिपालनाको सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श प्रदान गर्ने ।

(परामर्श दिँदा, कर वा गैरकर राजस्वको प्रस्ताव गर्दा वा भै रहेको कर वा गैरकर राजस्वमा परिवर्तन गर्नु पर्दा त्यसको औचित्य तथा त्यसबाट पर्ने प्रभाव समेतउल्लेख गरी प्रस्ताव तयार गर्ने । साथै नेपाल सरकार, अन्य प्रदेश वा स्थानीय तहले लगाएका कर वा गैरकर र त्यसका दरसँग यथासम्भव तादत्त्व हुने गरी गर्नु पर्ने ।)

(ख) राजस्वका स्रोत दायरा र दर समेतको विश्लेषण गरी आगामी आर्थिक बर्षमा प्राप्त हुन सक्ने राजस्वको अनुमान गर्ने,

(ग) राजस्वका दर र क्षेत्र लगायतका आधारमा आन्तरिक आयको विश्लेषण र अनुमान गर्ने,
(घ)स्थानीय उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र रोजगारी सिर्जनामा योगदान दिने किसिमको कर नीतिको सम्बन्धमा परामर्श दिने,

(ड)कर राजस्व, गैरकर राजस्व, सेवा शुल्क, दस्तुर सम्बन्धमा परामर्श दिने,

(च)राजस्व प्रशासन सुधारको लागि अन्य आवश्यक परामर्श दिने ।

स्थानीय राजस्व परामर्श समितिले राजस्व प्रक्षेपण गरी अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा प्रत्येक वर्षको पौष १५ गते भित्र सम्बन्धित तहको कार्यपालिकामापेशगरी सक्नु पर्नेछ ।

स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समिति

गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, क्रण र अन्य आयको प्रक्षेपण र सोको सन्तुलित वितरणको खाका तथा वजेट सीमा निर्धारण गर्न देहाय बमोजिमको स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समिति रहने छ ।

(क) अध्यक्ष वा प्रमुख	संयोजक
(ख) उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख	सदस्य
(ग) कार्यपालिकाका सदस्यहरु मध्ये महिला, दलित वा अल्पसङ्ख्यक समेतको प्रतिनिधित्व हुने गरी अध्यक्ष वा प्रमुखले तोकेको चार जनासदस्य	
(घ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य-सचिव

समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित कर्मचारी र विषय विज्ञलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रित सदस्यको रूपमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

खण्ड (ग) बमोजिम सदस्य तोकदा अध्यक्ष वा प्रमुखले आफू सम्बद्ध राजनीतिक दलबहेकको राजनीतिक दलको सदस्य समेतलाई तोक्नु पर्नेछ । तर कार्यपालिकामा अन्य राजनीतिक दलको प्रतिनिधित्व नभएको हकमा यो व्यवस्था लागु हुने छैन ।

श्रोत अनुमान तथा वजेट निर्धारण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमहुनेछः—

(क) आन्तरिक आय, राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने आय, नेपाल सरकार तथा प्रदेशसरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय हस्तान्तरण, आन्तरिक क्रण तथा अन्यआयको प्रक्षेपण गर्ने,

(ख) राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक प्राथमिकता र स्थानीय आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी प्रक्षेपित स्रोत र साधनको सन्तुलित वितरणको खाका तय गर्ने,

(ग) आगामी आर्थिक वर्षको लागि स्रोत अनुमानको आधारमा वजेटको कुल सीमा निर्धारण गर्ने,
(घ) विषय क्षेत्रगत वजेटको सीमा निर्धारण गर्ने,

(ङ) नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन, स्थानीय आर्थिक अवस्था, आन्तरिक आयको अवस्था समेतको आधारमा वजेट तथाकार्यक्रमको प्राथमिकिकरणका आधार तय गर्ने,

(च) विषय क्षेत्रगत वजेट तर्जुमा सम्बन्धी मार्गदर्शन तय गर्ने,

(छ) स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण सम्बन्धमा स्थानीय तहको आवश्यकतारनिर्णय बमोजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

समितिले आफ्नो कार्य प्रत्येक वर्षको बैशाख १० गते भित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्नेछ । यसरी तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको वजेट सीमा प्रत्येक बर्षको बैशाख १५ गते भित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गाउँपालिका वा नगरपालिकाका बिषयगतमहाशाखा/ शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

बजेट सीमा निर्धारण गर्ने विधि

गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले बजेट सीमाको निर्धारण गर्दा देहाय बमोजिमको प्राथमिकताको आधारमा गर्नु पर्नेछ:-

(क)गाउँपालिका वा नगरपालिका स्तरका गौरवका आयोजनाहरूको लागि आवश्यक रकम,

(ख)समपुरक कोष आवश्यक पर्ने आयोजनाको लागि चाहिने रकम,

(ग)सर्वानुदानको कार्यक्रमको लागि तोकिएको रकम,

(घ)दिगो विकासका लक्ष्य लगायत राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने रकम,

(ड)स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन बमोजिम गाउँपालिका/नगरपालिका आफैले गर्नु पर्ने अन्य अत्यावश्यक कार्यहरू,

(च)माथि उल्लिखित क्षेत्रलाई आवश्यक रकम विनियोजन गरिसकेपछि मात्र बाँकी रकम जनसंख्या, क्षेत्रफल, मानव विकासको अवस्था, पूर्वाधार विकासको अवस्था, विकास लागत, राजस्व परिचालनको अवस्था र लागत सहभागिताको अवस्था जस्ता बिषयलाई आधार मानी वडागत खर्चको आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा वडागत बजेट सीमा निर्धारण गर्नुपर्नेछ । तर वडामा दामासाहीले बजेट विनियोजन गर्न पाइने छैन ।

(छ)बजेट सीमा निर्धारण गर्दा स्थानीय तहमा रहेको सामाजिक तथा साँस्कृतिक विविधतालाई आधार मानी यस्ता क्षेत्रको सशक्तिकरणको लागि आवश्यक पर्ने रकमको सीमा समेत निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

(ज)गाउँ वा नगरपालिकाको कूल बजेट सीमाबाट तलब भत्ता तथा कार्यालयसञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने बजेट छुट्ट्याई अन्य कार्यक्रमको लागिवजेट सीमा निर्धारण गर्नुपर्नेछ । यसरी प्रशासनिक खर्चको लागि बजेट सीमा निर्धारण गर्दा राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त रकम र आन्तरिक आयको रकम भन्दा बढी नहुने गरी गर्नुपर्नेछ ।

आयोजना प्राथमिकीकरणका आधार

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्नुका अतिरिक्त अनुसूची ३ मा उल्लिखित ढाँचा अनुरूप आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू तय गर्नुपर्नेछ । वडा एवं गाउँपालिका तथा नगरपालिकास्तरमा आयोजना प्राथमिकीकरण गर्दा यसै अनुसूची ३ बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

बस्ती तहका योजना छनौट

बस्ती तहका योजना छनौट गर्दा निम्नानुसार गर्नु पर्नेछः

(क)वडा समितिले आफ्नो वडामा प्रतिनिधित्व गर्ने सदस्यहरूलाई विभिन्नबस्ती/टोलको योजना तर्जुमा गर्न सहजीकरण गर्ने गरी जिम्मेवारी प्रदान गर्नुपर्नेछ ।

(ख)प्रत्येक वडाले वडा भित्रका वस्तीहरूमा योजना तर्जुमाको लागि बैठक हुने दिन, मिति र समय कम्तिमा तीन दिन अगावै सार्वजनिक सूचना मार्फत जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(ग)वस्तीतहका योजना छनौट गर्दा सो बस्ती भित्रका सबै बर्ग र समुदाय (महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, थारु, मुस्लिम, उत्पीडित बर्ग, पिछडा बर्ग, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत, युवा, वालवालिका, जेष्ठनागरिक, लैड्गिकतथा यौनिकअल्पसंख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, पिछडिएको बर्ग आदि) को प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नु पर्नेछ ।

(घ)टोल/बस्तीमा हुने योजना तर्जुमा प्रकृयामा टोल-बस्ती भित्रका क्रियाशील सामुदायिक सम्प्राण (टोल विकास सम्प्राण, आमा समुह, वाल क्लब/सञ्जाल, युवा क्लब, नागरिक सचेतना केन्द्र, विभिन्न सरकारी कार्यालयबाट गठन भएका समूह जस्ता समूहहरू) लाई पनि सहभागी गराउनु पर्नेछ ।

माथि उल्लेख भए बमोजिमका सरोकारवालाहरूको अधिकाधिक सहभागिता हुने गरीवडा सदस्यको संयोजनमा निर्धारित समय, मिति र स्थानमा उपस्थित भै योजनाछनौटकोसम्बन्धमा अन्तरक्रिया, छलफल, विमर्श गरी योजनाहरूको छनौट गर्नुपर्नेछ । यसरी छनौट भएका योजनाहरूको सूची संयोजकले लिखित रूपमा वडा समितिमा पठाउनु पर्नेछ ।

वडातहमा योजनाको छनौट तथा प्राथमिकीकरण

स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिवाट प्राप्त वजेट सीमा र मार्गदर्शनकोआधारमा सम्बन्धित वडाहरूले बस्ती टोलबाट प्राप्त योजनाहरूमध्येबाट वडाको लागि प्राप्तवजेट सीमाको अधीनमा रही योजनाहरूको छनौट र प्राथमिकता निर्धारण समेत गरी वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

बस्ती टोलबाट योजना माग गर्दा वडास्तरका महत्वपूर्ण योजनाहरू छुट भएको अवस्थामा वडा समितिले त्यस्ता योजनाहरू वडा समितिको वजेट सीमा भित्र रही औचित्यताको आधारमा समावेश गर्न सक्नेछ । वडाको वजेट सीमा भित्र कार्यान्वयन हुन नसक्ने गाँँ नगर स्तरीय महत्वपूर्ण आयोजनाहरू भएमा वडा समितिले गाँँ तथा नगरपालिकामा छुट्टै सूची पठाउन सक्नेछ ।

वडा समितिले आयोजनाहरूको प्राथमिकीकरण गर्दा स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले तोकेको आधारहरू बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा

वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको गठन

श्रोत तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिबाट निर्धारण भएको आयको प्रक्षेपण, वितरणको खाका र वजेट सिमामा आधारित भै स्थानीय तहको बार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न देहाय बमोजिमको वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गर्नु पर्नेछः—

(क)उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख	संयोजक
(ख)बिषयगत क्षेत्र हेन्मे गाउँ वा नगर कार्यपालिकाका सदस्यहरु	सदस्य
(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
(घ) योजना महाशाखा/विभाग वा शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

यस समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क)आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको प्रस्ताव तयार गर्ने,
(ख)स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले दिएको वजेट सीमा भित्र रही वजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने,
(ग) वजेट तथा कार्यक्रमको प्रस्तावलाई बिषय क्षेत्रगत रूपमा छलफल गर्ने व्यवस्था मिलाई अन्तिम प्रस्ताव तयार गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने,
(घ) योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिने व्यवस्था मिलाउने तथा योजना कार्यक्रम बिच आपसी तादम्यता तथा परिपुरकता कायम गर्ने,
(ङ) वजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी स्थानीय तहको आवश्यकता बमोजिम अन्य कार्यहरु गर्ने।

बिषयगत योजना प्राथमिकिकरण

वजेटतथा कार्यक्रम समितिले वडाबाट प्राप्त योजनाहरूलाई स्थानीय तहको आवधिकयोजना, क्षेत्रगत नीतिहरु तथा स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिलेतयार गरेको आयोजना प्राथमिकिकरण आधार तथा मार्गदर्शन बमोजिमयोजनाहरूलाई बिषयगत समितिहरूमा छलफल गराई विषयगत रूपमा प्राथमिकिकरण गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

मा व्यवस्था भए बमोजिमका देहाय बमोजिम प्रत्येक क्षेत्रहरूमा गठन हुने विषयगत समितिमा निम्न अनुसारको सदस्य रहने छन्:-

(क)बिषय क्षेत्र हेन्मे कार्यपालिकाको सदस्य	-	संयोजक
(ख)कार्यपालिकाले तोकेका कम्तिमा एक जना महिला सहित दुई जना कार्यपालिकाका सदस्य -	-	सदस्य
(ग)सम्बन्धित विभाग/महाशाखा/शाखा प्रमुख	-	सदस्य— सचिव

सम्बन्धित क्षेत्रमा एक भन्दा बढी शाखाहरु रहेको अवस्थामा कार्यपालिकाले कुनै एक जना शाखा प्रमुखलाई सदस्य सचिव तोकी अन्य शाखा प्रमुखहरूलाई सदस्यको रूपमा सहभागी गराउनु पर्नेछ ।

वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा

बिषयगत रूपमा प्राथमिकीकरण सहित पेश भएका योजनाहरूलाई वजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा समितिले कार्यक्रममा दोहोरो नपर्ने गरी देहाय बमोजिम योजनाको प्राथमिकीकरण र वजेट तर्जुमा गर्नु पर्नेछ ।

(क)स्थानीय तहको आवधिक योजनाको सोंच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति

(ख)स्थानीय तहको मध्यमकालीन खर्च संरचना

(ग)वजेट तथा कार्यक्रम समितिबाट प्राप्त वजेट सीमा, मार्गदर्शन र योजनाप्राथमिकीकरणका आधारहरू

(घ)बिषयगत समितिबाट प्राथमिकीकरण भै नआएका तर गाउँपालिका/नगरपालिका स्तरका महत्वपूर्ण आयोजनाहरू (५.२.३. क, ख, ग, घ, ड बमोजिमका योजनाहरू) छनौट गर्नु पर्ने भएमा स्पष्ट आधार र औचित्यसमेतको आधारमा वजेटको सुनिश्चितता हुने गरी त्यस्ता योजना समावेश गर्न सकिनेछ ।

(ङ)स्थानीय तहको स्रोत साधनले मात्र योजना सम्पन्न गर्न संभव नभएका तर स्थानीय तहका

अत्यावश्यक र तोकिएको मापदण्ड पूरा गरेका योजनाहरूलाई समपुरक अनुदानबाट संचालन गर्नको लागि प्रस्ताव गर्न सकिने छ ।

गाउँ वा नगर कार्यपालिकाबाट वजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृति

वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले पेश गरेको आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, राजस्व र व्ययको अनुमान (वार्षिक वजेट) गाउँ वा नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी सभामा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।

गाउँ वा नगर सभाबाट वजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृति

वजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुति:

गाउँ वा नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम उपाध्यक्षवा उपप्रमुख वा निजको असमर्थतामा कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिकाको कुनै सदस्य मार्फत असार १० गतेभित्र गाउँ वा नगर सभामा प्रस्तुत गरी सक्नु पर्नेछ । वार्षिक वजेट पेश गर्दा गत आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको यथार्थ विवरण, चालु आर्थिक वर्षको संशोधित अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम, आय व्ययको अनुमानित विवरण र मध्यमकालीन खर्च संरचना समेतको विवरण खुलाउनु पर्नेछ ।

वजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृति:

(क) गाउँ वा नगरसभामा प्रस्तुत भएको आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, राजस्व र व्ययको अनुमान (वार्षिक वजेट) सभामा पेश भएको १५ दिनभित्र छलफलको काम सम्पन्न गर्ने गरी कार्यतालिकाबनाउनु पर्नेछ ।

(ख) सभामा छलफल सम्पन्न भएपछि सभाले वजेट पारित गर्ने वा सुझावसहित कार्यपालिकामा फिर्ता पठाउन सक्नेछ ।

(ग) सुझाव सहित प्राप्त भएको वजेट उपर कार्यपालिकाले पुनर्विचार गरी आवश्यक परिमार्जन सहित वा परिमार्जन गर्नु पर्ने नदेखिएमा कारण सहित ५ दिनभित्र पुनः सभामा पेश गर्नु पर्नेछ

(घ) कार्यपालिकाबाट पुनः पेश भएको वजेट तथा कार्यक्रम असार मसान्त भित्र सम्बन्धित सभाले पारित गरिसक्नु पर्नेछ ।

(ङ) सभाले स्वीकृत गरेको वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम श्रावण १५ भित्र सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गर्नु पर्ने छ साथै सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वेवसाईटमा समेत प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

योजना कार्यान्वयन

(क) गाउँ वा नगरसभाले पारित गरेको वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित गाउँ वा नगर कार्यपालिकाका प्रमुख वा अध्यक्षले ७ दिनभित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई वजेटको खर्चगर्ने अखित्यारी प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

- (ख) अछितयारी प्राप्त भएको १५ दिनभित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले कार्यक्रम स्वीकृत गरी सम्बन्धित विभाग/महाशाखा/शाखा/इकाइ प्रमुख र वडा सचिवलाई लिखित रूपमा योजना कार्यान्वयनकोजिम्मा दिनुपर्नेछ ।
- (ग) योजना कार्यान्वयनको जिम्मा प्राप्त भएको मितिले ७ दिनभित्र सम्बन्धितविभाग/महाशाखा/शाखारएकाइ प्रमुख र वडा सचिवले कार्यक्रम कार्यान्वयनकोकार्यतालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) विभाग/महाशाखा/शाखा/एकाइ प्रमुख र वडा सचिवबाट पेश भएको कार्यान्वयनकार्ययोजनामा प्राविधिक क्षमता, योजनाको संवेदनशिलता, कार्यान्वयनप्राथामिकीकरण, नगद प्रवाहको अवस्था समेतको आधारमा कुनै संशोधन गर्नु पर्ने देखिएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सुझाव दिन सक्नेछ । यसरी प्राप्त भएको सुझाव समेतको आधारमा सम्बन्धित निकायले कार्यान्वयन कार्ययोजनामा संशोधन गरी ५ दिन भित्र पुनः पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (ङ) सबै विभाग/महाशाखा/शाखा/इकाइ प्रमुख र वडा सचिवबाट प्राप्त कार्ययोजनालाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले एकत्रित गरी एकीकृतकार्यान्वयन कार्ययोजना कार्यपालिका समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

योजना कार्यान्वयन विधि

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, खरिद नियमावली,आर्थिक कार्यविधि ऐन तथा नियमावली र स्थानीय तहहरूले संविधान तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधिकार क्षेत्र भित्र रही निर्माण गरेका ऐन नियम अनुसार कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ । गाउँपालिका वा नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष शुरु भएको एक महिना भित्र आफ्नो वार्षिक खरिद योजनारगुरुयोजना स्वीकृत गरी सो अनुरूप खरिद कार्यको व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ ।

अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति

अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिको गठन

गाउँपालिका वा नगरपालिकाबाट सञ्चालित योजनाको लागत, परिमाण, समय सीमा रगुणस्तरीयताको आधारमा अनुगमन गरी आवश्यक पृष्ठपोषण दिनको लागि निम्न अनुसारको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति गठन गर्नु पर्नेछ ।

(क) उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख	संयोजक
(ख) अध्यक्ष वा प्रमुखले तोकेका एक जना महिलासहित कार्यपालिकाका सदस्यहरु मध्येबाट दुई जना सदस्य - सदस्य	
(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
(घ) प्रमुख, योजना विभाग/महाशाखा/शाखार एकाई	सदस्य- सचिव
- उक्त समितिमा आवश्यकता अनुसार कार्यपालिकाका अन्य सदस्य तथा विषय विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण विधि:

- (क) कार्यपालिकामा एकीकृत कार्यान्वयन कार्ययोजना पेश गरेको १५ दिनभित्र अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले वार्षिक अनुगमन कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।
- (ख)अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गरेको कामको प्रतिवेदन प्रत्येक २ महिनामा पेश गरी कार्यपालिकाको बैठकमा छलफल गर्नु पर्नेछ ।

(ग) कार्यपालिकाले अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन समेतको आधारमा योजना कार्यान्वयनमा देखिएका त्रुटिहरू सञ्चाउन तथा समयरगुणस्तर कायम गर्न सम्बन्धित पक्ष (उपभोक्ता समिति, निर्माण व्यवसायी, परामर्शदाता, तथा कर्मचारी) लाई आवश्यक निर्देशन दिनु पर्नेछ । अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले दिएको निर्देशन पालना गर्नु सम्बन्धित पक्षको जिम्मेवारी हुनेछ ।

वडास्तरीय अनुगमन समिति

आफ्नो वडाभित्र सञ्चालित योजनाको लागत, परिमाण, समय सीमा रगुणस्तरीयताका आधारमा अनुगमन गरी आवश्यक पृष्ठपोषण दिनको लागि निम्न अनुसारको वडास्तरीय अनुगमन समिति गठन गर्नु पर्नेछ ।

(क) सम्बन्धित वडाको वडाध्यक्ष	संयोजक
(ख) वडा सदस्यहरू	सदस्य
(ग) वडा सचिव	सदस्य– सचिव
उक्त समितिमा आवश्यकता अनुसार अन्य कर्मचारीलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ । समितिले अनुगमन गर्दा देखिएका विषयका सम्बन्धमा अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिलाई नियमित रूपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।	

आयोजनाको मूल्याङ्कन गाउँपालिकाले ५ करोड, नगरपालिकाले १० करोड र उपमहानगरपालिका र महानगरपालिकाले २५ करोड भन्दा वढी लागतका आयोजनाको योजना सम्पन्न भएको २ बर्षीभित्र तेस्रो पक्षबाट प्रभाव मूल्यांकन गराउनु पर्नेछ ।

गाउँपालिका वा नगरपालिकाबाट सञ्चालित योजनाको कार्यसम्पन्नप्रतिबेदनरनिङ्ग विल, आवश्यक विल भरपाई, सार्वजनिक परीक्षण प्रतिबेदन र नियमानुसार पेश गर्नुपर्ने अन्य आवश्यक कागजातको आधारमा रकम भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

राजश्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा शृङ्खला

- राजश्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा सम्बन्धी निर्णय र समय सारिणी निर्धारण
- योजना तर्जुमाको कार्यदल गठन
- योजना तर्जुमाका लागि आवश्यक सन्दर्भ सामग्रीहरूको संकलन तथा अध्ययन
- प्रारम्भिक कार्यशालाको आयोजना
- सूचना तथा तथ्यांक संकलन एबम् विश्लेषण
- राजश्व सुधार कार्ययोजना तयारी (प्रारम्भिक)
- योजनाको मस्यौदा तयारी
- राजश्व संभावना विश्लेषण र राजश्व प्रक्षेपण
- मस्यौदाको पुनरावलोकन र सुझाव संकलन
- अन्तिम मस्यौदा तयारी
- कार्यपालिकाबाट स्वीकृति

८. निर्णय उपर उजुरी सुने अधिकारी

क्र सं	निर्णयको विषय	उजुरी सुने अधिकारी	कैफियत
१	कार्यपालिका र गाउँसभा	अध्यक्ष	
२	न्यायीक समिति	उपाध्यक्ष	
३	विषयगत समिति	समिति संयोजक	
४	बडा समिति	बडाध्यक्ष	
५	प्रशासनिक निर्णय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	

९. अपेक्षित काम र परिमाण

कार्यालयबाट सम्पादन गरिएका/गरिने अपेक्षित कार्यहरूको विवरण।

- यस गाउँपालिका वा मातहतका कार्यलयमा रहेको कर्मचारीहरूको सुपरिवेक्षण तथा नियन्त्रण समय समयमा भैरहेको।
- कर्मचारीहरूलाई दण्ड र पुरस्कारमा आधारित कार्य सम्पदन मूल्याङ्कन गर्ने।
- यस गाउँपालिकाको ५ वटै वाड कार्यालय तथा मातहतका निकायहरूको प्रशासनिक काम कारबाहीलाई समन्वय गर्ने वा गराउने कार्य भई रहेको। सो अनुसार सेवाग्राहीहरूले कार्यालयबाट हुने प्रशासनिक कामकाजहरु समयमा नै चुष्टदुरुष्ट हिसाबले पाईरहेको।
- गाउँपालिकाको आ.ब.२०८०/०८१ को बजेट नीति तथा कार्यक्रम अनुसार प्रथम चौमासिकमा गर्नु पर्ने कार्यहरूको सम्पादन।

१०. कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारी

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं	फोटो
१	यादव राउत	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	9809451749	
२	टीका देवी वस्नेत	सूचना अधिकारी	9804936554 9842107544	

११. स्थानीय ऐन नियम, विनियम तथा निर्देशिकाहरू

क्र. सं.	कानुनको नाम	किसिम	पारित गर्ने निकाय	कार्यपालिकामा पेश भएको मिति	पारित मिति	राजपत्रमा प्रकाशित मिति
१	गाउँकार्यपालिका कार्यसम्पादन नियमावली २०७४	नियमावली	कार्यपालिका	२०७४/०४/२१	२०७४/०४/२१	२०७४/०४/२१
२	गाउँकार्यपालिका वैठक संचालन कार्यविधि २०७४	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७४/०४/२१	२०७४/०४/२१	२०७४/०४/२१
३	स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४	निर्देशिका	कार्यपालिका	२०७४/०४/२२	२०७४/०४/२२	२०७४/०४/२२
४	गाउँकार्यपालिकाको कार्यविभाजन नियमावलि २०७४	नियमावली	कार्यपालिका	२०७४/०४/२४	२०७४/०४/२४	२०७४/०४/२४
५	गाउँसभा संचालन कार्यविधि २०७४	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७४/०४/२४	२०७४/०४/२४	२०७४/०४/२४
६	अधिकारको प्रमाणिकरण			२०७४/०४/२४	२०७४/०४/२४	२०७४/०४/२४
७	वातावरण तथा सरसफाइ कार्यविधि २०७४	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७४/०४/२५	२०७४/०४/२५	२०७४/०४/२५
८	टोलविकास संस्था गठन तथा संचालन निर्देशिका २०७४	निर्देशिका	कार्यपालिका	२०७४/०४/२५	२०७४/०४/२५	२०७४/०४/२५
९	कर्मचारी कल्याणकोष निर्देशिका २०७४	निर्देशिका	कार्यपालिका	२०७४/०४/२५	२०७४/०४/२५	२०७४/०४/२५
१०	विनियोजन ऐन २०७४	ऐन	गाउँसभा	२०७४/०४/२८	२०७४/०४/२८	२०७४/०४/२८
११	आर्थिक ऐन २०७४	ऐन	गाउँसभा	२०७४/०४/२८	२०७४/०४/२८	२०७४/०४/२८
१२	आचारसंहिता जनप्रतिनिधि २०७४		गाउँसभा	२०७४/०४/३०	२०७४/०४/३०	२०७४/०४/३०
१३	शिक्षा नियमावली २०७४	नियमावली	कार्यपालिका	२०७४/१०/०३	२०७४/१०/०३	२०७४/१०/०३
१४	एफ.एम रेडियो संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७४	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७४/१०/१५	२०७४/१०/१५	२०७४/१०/१५
१५	स्थानीय तहको सरकारवाट गरिने वजार अनुगमन निर्देशिका २०७४	निर्देशिका	कार्यपालिका	२०७४/१०/१५	२०७४/१०/१५	२०७४/१०/१५
१६	स्थानीय तहको सहकारी ऐन २०७४	ऐन	गाउँसभा	२०७४/१०/१९	२०७४/१०/१९	२०७४/१०/१९
१७	आर्थिक कार्यविधि नियमित गर्ने वनेको ऐन २०७४	ऐन	गाउँसभा	२०७४/१०/१९	२०७४/१०/१९	२०७४/१०/१९
१८	कृषि व्यवसाय प्रवर्धन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्ने वनेको ऐन २०७४	ऐन	गाउँसभा	२०७४/१०/१९	२०७४/१०/१९	२०७४/१०/१९
१९	स्थानीय तहको राजपत्र सम्बन्धि कार्यविधि २०७४	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७४/१२/१२	२०७४/१२/१२	२०७४/१२/१२

क्र. सं.	कानुनको नाम	किसिम	पारित गर्ने निकाय	कार्यपालिकामा पेश भएको मिति	पारित मिति	राजपत्रमा प्रकाशित मिति
१	एकिकृत सम्पत्तिकर व्यवस्थापन नमुना कार्यविधि २०७५	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७५/०३/०५	२०७५/०३/०५	२०७५/०३/०५
२	स्थानिय तहको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि २०७५	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७५/०३/०७	२०७५/०३/०७	२०७५/०३/०७
३	स्थानिय तहमा करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७५/०३/०८	२०७५/०३/०८	२०७५/०३/०८
४	वाल अधिकार संरक्षण तथा संवर्धन कार्यविधि २०७५	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७५/०३/०८	२०७५/०३/०८	२०७५/०३/०८
५	स्थानीय उर्जाविकास निर्देशिका २०७५	निर्देशिका	कार्यपालिका	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७
६	न्यायिक समितिले उजुरीको कारवाही किनारा गर्दा अपनाउनुपर्ने कार्यविधिका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको ऐन २०७५	ऐन	गाउँसभा	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७
७	मेलमिलाप कार्यविधि २०७५	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७
८	सन्दकपुर गाउँपालिकामा विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन गर्न वनेको ऐन २०७५	ऐन	गाउँसभा	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७
९	विनियोजन ऐन २०७५	ऐन	गाउँसभा	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७
१०	अनाथ तथा जोखिमयुक्त वालवालिकाका लागि सा.सु कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि ऐन २०७५	ऐन	गाउँसभा	२०७५/०३/१८	२०७५/०३/१८	२०७५/०३/१८
११	स्थानीय तहको आर्थिक ऐन २०७५	ऐन	गाउँसभा	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७	२०७५/०४/१
१२	घ वर्गको निर्माण व्यवसायीको इजातपत्र सम्बन्धि कार्यविधि २०७५	कार्यविधि	गाउँसभा	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७	२०७५/०३/१७
१३						
१४						
१५						
१६						
१७						
१८						
१९						

कानूनको नाम	किसिम	पारित गर्ने निकाय	कार्यपालिका मा पेश भएको मिति	पारित मिति	राजपत्रमा प्रकाशित मिति
कर तथा गैरकर राजश्व लगाउन र उठाउने कानून २०७६	एन	गाउँसभा	२०७६/०३/०४	२०७६/०३/०	२०७६/०४/०१
विनियोजन ऐन २०७६/आर्थिक ऐन २०७६	एन	गाउँसभा	२०७६/०३/०४	२०७६/०३/०	२०७६/०४/०१
लघु उद्यम, घरेलु उद्योग तथा साना उद्योग दर्ता, नवीकरण, खारेजी तथा प्रबद्धन सम्बन्धि ऐन, २०७६	एन	गाउँसभा	२०७६/०३/०४	२०७६/०३/०	२०७६/०४/०१
सन्दकपुर, गाउँपालिका, संस्था दर्ता ऐन, २०७६	एन	गाउँसभा	२०७६/०३/०४	२०७६/०३/०	२०७६/०४/०१
सन्दकपुर जलस्रोत कार्यविधि, २०७६	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७६/०७/०५	२०७६/०७/०५	२०७६/०७/०६
संस्था दर्ता सम्बन्धि नियमावली २०७६	नियमावली	कार्यपालिका	२०७६/०७/०५	२०७६/०७/०५	२०७६/०७/०६
व्यवसाय कर कार्यविधि २०७६	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७६/०७/०५	२०७६/०७/०५	२०७६/०७/०६
स्थानीय कृषक समूह गठन निर्देशिका २०७६	निर्देशिका	कार्यपालिका	२०७६/०७/०५	२०७६/०७/०५	२०७६/०७/०६
कोभिड १९ रोकथाम तथा उपचार कोष संचालन कार्यविधि २०७६	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७६/१२/२६	२०७६/१२/२६	२०७६/१२/२६
कोरोना राहत मापदण्ड कार्यविधि २०७६	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७६/१२/२६	२०७६/१२/२६	२०७६/१२/२६
खेलकुद निर्देशिका २०७६	निर्देशिका	कार्यपालिका	२०७६/०७/०५	२०७६/०७/०५	२०७६/१२/३०
मजदुर कार्यविधि २०७६	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७६/१२/०२	२०७६/१२/०२	२०७६/१२/३०
घर वहाल कार्यविधि २०७६	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७६/१२/०२	२०७६/१२/०२	२०७६/१२/३०
सन्दकपुर गाउँपालिकाको कर्मचारी व्यवस्थापन ऐन २०७६	एन	गाउँसभा	२०७६/१०/१२	२०७६/१०/१२	२०७६/१२/३०
संस्थाको अभिलेख व्यवस्थापन ऐन २०७६	एन	गाउँसभा	२०७६/१०/१२	२०७६/१०/१२	२०७६/१२/३०
गाउँयु परिषद सञ्चालन कार्यविधि २०७६	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७६/१०/१२	२०७६/१०/१२	२०७६/१२/३०
भकारो सुधार कार्यविधि २०७६	कार्यविधि	कार्यपालिका	२०७६/१२/०२	२०७६/१२/०२	२०७६/१२/३०

१२ आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अध्यावधिक विवरण/लेखा शाखा

सन्दकपुर गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, इलाम कार्यालयको कोड : ८०१०३५०६३००

आ.व. : २०८१/८२ अवधी : २०८१/०७/०१-२०८१/०९/३०

क्र.सं	क्षेत्र/उप क्षेत्र	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौजदात
१	आर्थिक विकास	६,६०,३९,२८४.९६	५२,०१,६८०.००	७.८८	६,०८,३७,६०४.९६
१	कृषि	७८,६०,०००.००	२,८९,९९६.००	३.६८	७५,७०,८०४.००
२	उद्योग	३३,५०,०००.००	६९,८०४.००	२.०८	३२,८०,९९६.००
३	पर्यटन	८३,५१,३३२.९६	०.००	०	८३,५१,३३२.९६
४	सहकारी	५,५०,०००.००	०.००	०	५,५०,०००.००
५	जलश्रोत तथा सिंचाई	४,२६,५७,९५२.००	४५,१४,४६०.००	१०.५८	३,८१,४३,४९२.००
६	बन	१,००,०००.००	०.००	०	१,००,०००.००
७	पशुपन्धी विकास	३१,७०,०००.००	३,२८,२२०.००	१०.३५	२८,४१,७८०.००
२	सामाजिक विकास	१७,७६,२६,०६५.७०	३,०८,७२,५४९.३१	१७.३८	१४,६७,५३,५१६.३१
१	शिक्षा	१२,०८,०२,०००.००	२,३३,९५,७९८.९०	१९.३७	९,७४,०६,२०१.१०
२	स्वास्थ्य	४,३५,१४,०००.००	६३,६५,४८१.४१	१४.६३	३,७१,४८,५१८.५१
३	खानेपानी तथा सरसफाई	१५,४९,०००.००	०.००	०	१५,४९,०००.००
४	भाषा तथा संस्कृति	१९,००,०००.००	०.००	०	१९,००,०००.००
५	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	४२,१४,४९१.००	०.००	०	४२,१४,४९१.००
६	युवा तथा खेलकुद	३१,९८,५७४.७०	८,६७,९५०.००	२७.१४	२३,३०,६२४.७०
७	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२४,४८,०००.००	२,४३,३१९.००	९.१४	२२,०४,६८१.००
३	पूर्वाधार विकास	८,६७,२९,१३७.३४	९२,७७,९१८.२२	१०.७	७,७४,५१,२१९.१२
१	यातयात पूर्वाधार	७,२१,८८,८७८.५४	५०,२४,२३५.९६	६.९६	६,७१,६४,६४२.५८
२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	५६,३८,०००.००	२,००,०००.००	३.५५	५४,३८,०००.००
३	उर्जा	१,००,०००.००	०.००	०	१,००,०००.००
४	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२,३६,२५८.८०	०.००	०	२,३६,२५८.८०
५	सम्पदा पूर्वाधार	७९,६६,०००.००	४०,५३,६८२.२६	५०.८९	३९,१२,३१७.७४
६	बिज्ञान तथा प्रबिधि	१,००,०००.००	०.००	०	१,००,०००.००
७	पुनर्निर्माण	५,००,०००.००	०.००	०	५,००,०००.००
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	२,८२,१४,१३४.४६	२३,१४,५१८.३१	८.१९	२,५८,९९,६१६.१५
१	वातावरण तथा जलवायु	२१,२८,०००.००	१,२२,१००.००	५.७४	२०,०५,९००.००
२	विपद व्यवस्थापन	१६,००,०००.००	०.००	०	१६,००,०००.००
३	मानव संशाधन विकास	१४,१५,०००.००	०.००	०	१४,१५,०००.००

४	परराष्ट्र	९६,०००.००	०.००	०	९६,०००.००
५	कानून तथा न्याय	८,००,०००.००	२,८६,५३४.००	३५.८२	५,१३,४६६.००
६	शासन प्रणाली	२३,६३,०००.००	०.००	०	२३,६३,०००.००
७	तथ्यांक प्रणाली	३,५०,०००.००	२०,०००.००	५.७९	३,३०,०००.००
८	श्रम तथा रोजगारी	८५,००,०००.००	१,९८,१३६.००	२.३३	८३,०१,८६४.००
९	योजना तर्जुमा र कार्यन्वयन	२५,००,०००.००	०.००	०	२५,००,०००.००
१०	अनुगमन तथा मूल्यांकन	४५,०००.००	०.००	०	४५,०००.००
११	प्रशासकीय सुशासन	२२,००,०००.००	३२,३००.००	१.४७	२१,६७,७००.००
१२	वित्तीय सुशासन	६२,१७,१३४.४६	१६,५५,४४८.३१	२६.६३	४५,६१,६८६.९५
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	७,१३,७८,१८२.३३	९३,३४,६३२.६१	१३.०८	६,२०,४३,५४९.७२
१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	७,१३,७८,१८२.३३	९३,३४,६३२.६१	१३.०८	६,२०,४३,५४९.७२
कुल जम्मा		४२,९९,८६,८०४.७९	५,७०,०९,२९८.४५	१३.२५	३७,२९,८५,५०६.३४

१५ .गाउँपालिकाको वेबसाइट र ईमेल ठेगाना

www.sandakpurmun.gov.np

www.sandakpurrm@gmail.com

१६ .गाउँपालिकाले वैदेशिक सहायता क्रण अनुदान एवं प्रविधिक सहयोग र सम्झौता

- गाउँपालिकाले वैदेशिक सहायता क्रण अनुदान एवं प्रविधिक सहयोग र सम्झौता हाल सम्म नभएको ।

**१७. यस गाउँपालिकाको विभिन्न वडा कार्यालय/अन्य कार्यालय तथा शाखाहरूबाट चौथो त्रैमासिक सम्पादन भएको
योजना तथा कार्यक्रमहरु प्रगति विवरणहरु**

१ नं वडा कार्यालय:

यस सन्दकपुर गाउँपालिका वडा नं.-1 मा आ.ब.2081/082 को दोश्रो त्रैमासिक रूपमा सम्पादन गरिएका कामहरूको प्रगति विवरण तपशिल बमोजिमको ढाँचामा पठाइएको व्यहोरा अनुरोध छ।

तपशिल:-

महिना	विवरण								राजश्व	
	दर्ता	चला नी	सि फारि स	बैठक	नाता /अन्य प्रमाणित	मेलमि लाप	अनुगम न	कार्यक्र म	आमदानी	मालपोत
कार्तिक	60	58	54	3	4	0	4	1	9250/-	19122/-
मंसिर	54	42	39	3	3	0	3		16528.20/	21153.60/-
पौष	65	70	60	3	10	0	1	1	7582/-	17707.20/-
जम्मा	179	170	153	9	17		8	2	33360.20/-	58002.6/-

घटना दर्ता तर्फ

महिना	विवरण					
	जन्म दर्ता	मृत्यु दर्ता	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह दर्ता	बसाई सरी आएको परिवार	बसाई सरी गएको परिवार
कार्तिक	4	5	0	0	0	0
मंसिर	3	0	0	3	0	2
पौष	6	6	0	3	0	1

२ नं वडा कार्यालयः

यस सन्दकपुर गाउँपालिका वडा नं २ को आ.ब. २०८१/०८२ सालको दोस्रो त्रैमासिक प्रगति विवरण तपशिल बमोजिम भएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध छ ।

तपशिल:-

क्र.सं	विवरण	कार्तिक	मंसिर	पुस	जम्मा संख्या	कैफियत
१.	दर्ता	१५	२०	११	४६	
२.	चलानी	७८	४८	७४	२००	
३.	सिफारिस	७४	३५	६७	१७६	
४.	फाइलड्ग	२	५	५	१२	
५.	नागरिकता	२	८	१	११	
६.	नाता प्रमाणित	२	५	६	१३	
७.	राजश्व संकलन	१६,८१०/-	४७,३२१/-	५६,३८९.६७/-	१,२०,५२०.६७/-	
८.	बैठक तथा कार्यक्रम	२	३	२	७	
९.	मेलमिलाप	०	०	०	०	
१०.	अनुगमन	०	०	०	०	

व्यक्तिगत घटनादर्ताको विवरण

क्र.सं	घटनादर्ताको नाम	कार्तिक	मंसिर	पुस	संख्या	कैफियत
१.	जन्मदर्ता	२	२	४	८	
२.	मृत्युदर्ता	१	३	३	७	
३.	विवाह दर्ता	०	१	४	५	
४.	सम्बन्ध विच्छेद दर्ता	०	०	०	०	
५.	बसाईसराइ दर्ता	२	०	०	२	
	जम्मा				२२	

३ नं वडा कार्यालयः

यस सन्दकपुर गाउँपालिका वडा नं.३ वडा कार्यालयको आ.ब. २०८१/०८२ सालको दोस्रो त्रैमासिक(कार्तिक-पुष मसान्त सम्म) प्रगति विवरण तपशिल बमोजिम भएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध छ ।

तपशिल:-

क्र.स.	विवरण	कार्तिक	मंसिर	पुस	जम्मा संख्या	कैफियत
१.	दर्ता	२०	२५	२३	७८	
२.	चलानी	७७	७७	६८	२२२	
३.	सिफारिस	६३	७२	६२	१९७	
४.	फाइलिङ	२		२	३५	
५.	नागरिकता	११	६	३	२०	
६.	नाता प्रमाणित	३	२	१	६	
७.	व्यक्तिगत घटना दर्ता	५	७	५	१७	
८.	राजश्व संकलन	५२,४१०/-	५५,४९०/-	७८,२९१/-	१८६,१९१/-	
९.	बैठक तथा कार्यक्रम	२	२	२	६	
१०.	मेलमिलाप	०	०	०	०	

(राजश्व अक्षरपीः- एक लाख छ्यासी हजार एक सय एकानब्बे रुपैया मात्र)

४ नं वडा कार्यालय

प.स: २०८१/०८२

च.नं: ३६२

सन्दकपुर गाउँपालिका

४ नं. वडा कार्यालय

४ नं. वडा कार्यालय
मावुमोड देउराली, इलाम
इलाम जिल्ला कोशी प्रदेश,
२०७३ स्था : २०७३

कोशी प्रदेश, नेपाल
मिति: २०८१/१०/०६

ने.सं.: ११४५ पोहेलागा पञ्चमि-२०आइतबार

विषय: कामको संख्यात्मक विवरण पठाइएको बारे।

श्री सन्दकपुर गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

मावुमोड, देउराली, इलाम।

प्रस्तुत विषयमा सन्दकपुर गाउँपालिका, ४ नं. वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को दोस्रो त्रैमासिक (कार्तिक, मंसिर र पुस) मा सम्पन्न भएका कामहरुको विवरण तपसिल वमोजिमको ढाँचामा पठाइएको व्यहोरा निवेदन गरिन्छ।

तपसिल:

वडा नं.- ४		महिना- कार्तिक मंसिर र पुस				
सि.न.	कामको विवरण	कार्तिक	मंसिर	पुस	जम्मा	कैफिय
१	दर्ता	२५	५७	३४	११६	
२	चलानी	६७	४३	७१	१८१	
३	फाइलिङ	७	४	७	१८	
४	सिफारिस	५७	२४	५१	१३२	
५	पञ्जिकरण	१	७	८	१६	
६	राजस्व संकलन	३२००९.९५	६१८९८.०२	६९८९९.०५	१६३७९९.०२	
७	वैठक	३	३	२	८	
८	नाता प्रमाणित	३	४	३	१०	
९	मेलमिलाप	१	२	०	३	
१०	अनुगमन	२	१	०	३	
११	कार्यक्रम	०	१	२	३	
१२	सामाजिक सुरक्षा			३६५७३१६		
१३	अन्य					

मिसा राई

वडा समिति
मिसा राई
वडा सचिव

५ नं वडा कार्यालयः

यस सन्दकपुर गाउँपालिका ५ नं. वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को दोस्रो त्रैमासिक कार्तिक मंसीर र पौष मा सम्पन्न भएका कामहरूको विवरण तपशील बमोजिम पठाइएको व्यहोरा अनुग्रेध छ ।

तपशीलः

वडा नं. ५		महिना - कार्तिक मंसीर र पौष				
सि.नं.	कामको विवरण	कार्तिक	मंसीर	पौष	जम्मा	कैफित
१	दर्ता	२	८	११	२१	
२	चलानी	४७	४५	५७	१४९	
३	फाइलड्ग	८	८	८	२४	
४	सिफारिस	४१	३९	५४	१३४	
५	पञ्जिकरण	८	११	१०	२९	
६	राजस्व संकलन	२८०९६/-	११४२२३.९४/-	२९४८८८.९३/-	३५७२०८.०७/-	
७	बैठक	३	३	३	९	
८	नाता प्रमाणित	६	६	३	१५	
९	मेल मिलाप	०	०	०	०	
१०	अनुगमन	०	२	३	५	
११	कार्यक्रम	०	०	०	०	
१२	सामाजिक सुरक्षा					
१३	अन्य					

प्रशासन शाखा:

यस सन्दकपुर गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिका कार्यालयको आ.ब. २०८१/०८२ सालको त्रैमासिक रूपमा कार्य सम्पादन गरिएका दोस्रो त्रैमासिक विवरण तपसिल अनुसार रहेको व्यहोरा अनुरोध छ।

तपसिल:-

क्र.सं.	महिना	कामको विवरण			सिफारिस विवरण		कैफियत
		दर्ता	चलानी	अन्य पत्र	सु-सिफारिस	नि.सिफारिस	
१.	कार्तिक	७४	७२	५४	४६	३५	
२.	मंसिर	१०५	९५	७५	१४	६	
३.	पुस	२२३	२०२	१७५	१६	११	
जम्मा		४०२	३६९	३०४	७६	५२	

योजना शाखा:

आ.व. २०८१/०८२ मा सन्दकपुर गाउँपालिकाको योजना शाखा अन्तर्गत दोस्रो त्रैमासिक (कार्तिक, मंसिर र पुस महिना) मा भएका मुख्य मुख्य कामको संख्यात्मक विवरणहरू:

सि.नं.	कामको विवरण	जम्मा	कैफियत
१	योजनाको दर्ता	८९	
२	योजनाको चलानी	९४	
३	योजना सम्झौता	२५	
४	योजनाको भुक्तानी	१०	
५	"घ" वर्गको निर्माण सेवा अनुमती	०	
६	"घ" वर्गको निर्माण सेवाको नविकरण	०	
७	"घ" वर्गको निर्माण सेवा सूचिकृत	५	
८	अन्य सेवा सूचिकृत	११	
९	अनुगमन	३३	
१०	टोल विकास संस्थालाई अभिमुखिकरण तालिम	०	
११	कर्मचारीलाई अभिमुखिकरण तालिम	०	
१२	टोलविकास स्वयंसेवी तथा उपभोक्ता संस्था नविकरण	८	
१२	अन्य	०	

सन्दकपुर गाउँपालिका आ.व २०८१०८२ को दोस्रो त्रैमासिक सम्प संचालन भएको भौतिक तथा आर्थिक प्रगति विवरण

क्र. स	उ.स.को नाम	कार्यान्वयन गर्ने संस्था	लागत अनुमान	समझौता मिति	काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	काम सम्पन्न भएको मिति	विनियोजित रकम	कार्यलयले व्यहोरेन रकम कन्टेन्जेन्सी बाहेक	उ.स. ले व्यहोर्ने रकम	कार्य सम्पन्न रकम	कार्य सम्पन्न मध्ये		कामको विवरण	प्रगति विवरण				श्रोत	साइड इन्चार्ज	कैफियत
											कार्यलय ले भुक्तानी गरेको	उपभोक्ता को श्रमदान		लक्ष्य	प्रगती	एकाइ	प्रतिसंत			
१	चाँप गैरी छाँगे अधिकारि वास विखे भन्जयाङ्ग सडक	सन्दकपुर वार्ड न १ माइपोखरी भिते छाँगे आहले आलुवारी	38005318.54				29025000.00	29025000.00						कालो पत्रे गर्ने काम	0+750		कि.मी		राज कुमार यादव	बोल पत्र सुचना प्रकाशि त भैसके को
														सडक स्तरउन्नती	1+298		कि.मी			
														होम पाइप ६०० एम एम	22.5		र.मी			
														होम पाइप ९०० एम एम	12.5		र.मी			
														पक्की नाली	0+750		कि.मी			
														आर सि सि बिर्ज पुल	२		संख्या			
														ग्याविन लगाउने कार्य	1903		घ.मी			
														जिओ टेस्ट स्टाइल	992		वर्ग.मी			
२	देउराली माइपातल जितपाले	सन्दकपुर वार्ड न २ माइमझु	8756920.10				7005280.99	7005280.99						ग्याविन लगाउने कार्य	507		घ.मी		राज कुमार यादव	बोल पत्र सुचना प्रकाशि

	टेके गोलाई राम खर्क सडक	वा सिम खर्क सेर्पे डाडा								जिओ टेस्ट स्टाइल	175		वर्ग .मी			त भैइसके को	
										ट्रयाक विस्तार गर्ने कार्य	2+341		कि. .मी				
३	कृष्णभिर जमुना जौवारी सडक	सन्दकपुर वार्ड न ३ र ५ सुलुबु झग जमुना	8040222.3 8	7005280.9 9	7005280.9 9					ग्याविन लगाउने कार्य	673	ग्यावि न लगाउ ने कार्य	घ.मी			राज कुमार यादव	बोल पत्र सुचना प्रकाशि त भैइसके को
										जिओ टेस्ट स्टाइल	268		वर्ग .मी				
										दुङ्गा सोलीझ गर्ने कार्य	1+172		कि. .मी				
४	देउराली माइपोखरी नमुना विबल्याँटे सडक	सन्दकपुर वार्ड न १ र ३ माइपोख री सुलुबु झग	2250173.4 0	2250173.4 0	2250173.4 0					सडक आर.सि. सि द्वलाई गर्ने कार्य ।	0+087 .5		कि. .मी			राज कुमार यादव	सडक बोर्डमा ल.ई स्विकृत को लागी पेश गरेको
५	सापकोटा डाँडा पाटी गाउँ इङ्ला आहाले भन्ज्याङ्ग सडक	सन्दकपुर वार्ड न ५ जमुना इङ्गला	715765.85			606250.00	109515.85			दुङ्गा सोलीझ गर्ने कार्य	0+400		कि. .मी			राज कुमार यादव	सडक बोर्डमा ल.ई स्विकृत को लागी पेश गरेको
६	देउराली गैरीगाउँ खरिवोटे	सन्दकपुर वार्ड न ३ सुलुबु	715774.12			606250.00	109515.85			ग्याविन लगाउने कार्य	24		घ.मी			राज कुमार यादव	सडक बोर्डमा ल.ई

इ.न.पा सडक	ड्ग										जिओ टेस्ट स्टाइल	24		वर्ग .मि					स्विकृत को लागी पेश गरेको
											दुड्गा सोलीड्ग गर्ने कार्य	0+248 .4		कि. मी					
											सुख्खा दुड्गा को गाहो लगाउने कार्य	21.12		घ.मी					

सन्दकपुर गाउँपालिका १ न. वडाको आ.व २०८१०८२ को दोस्रो त्रैमासीकमा संचालन भएको भौतिक तथा आर्थिक प्रगति विवरण

क्र. स	उ.स.को नाम	कार्यान्वयन गर्ने संस्था	लागत अनुमान	समझौता मिति	काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	काम सम्पन्न भएको मिति	विनियोजित रकम	कार्यलय ले व्यहोरेन रकम कटेन्ने न्सी बाहेक	उ.स.ले व्यहोरेन नगद रकम	कार्य सम्पन्न रकम	कार्य सम्पन्न मध्ये		काम को विवरण	प्रगति विवरण				श्रोत	साइड इन्वार्ज	कैफि यत
											कार्यलय ले भुक्तानी गरेको	उपभोक्ताको श्रमदान		लक्ष्य	प्रगती	एकाइ	प्रति सत			
१	१ न्. वडा भर सडक मर्मत	छिन्टापु बिखे भन्ज्या ड् टोल विकास स्वयंसे वी तथा उपभोक्ता संस्था	544508. 20	2081107 104	2081108 129	2081107 113	500000. 00	462500. 00	82008. 20	546613 .60	462500 .00	2105.4 0	ग्रावे ल लगा उने कार्य	0+0 60	0+0 60	कि. मि	100	समानि करण	अनि श लुइटे ल	कार्य सम्पन्न
													सड क मर्मत संभार	2+0 37	2+0 37	कि. मि	100	समानि करण	अनि श लुइटे ल	समझौता भइ काम भइरहे को
२	टोल नं. १ विपद सडक मर्मत	छिन्टापु बिखे भन्ज्या ड् टोल विकास स्वयंसे वी तथा उपभोक्ता संस्था	488380. 48	2081109 107	2081111 115		448000. 00	414400. 00	73980. 48				विपद सड क मर्मत	5+1 85		कि. मि		प्राकृति क विपद कोष	अनि श लुइटे ल	समझौता भइ काम भइरहे को
३	टोल नं. २ विपद सडक मर्मत	छाँगे झरना टोल विकास स्वयंसे वी तथा उपभोक्ता	490937. 09	2081109 112	2081111 115		450000. 00	416250. 00	74687. 09				विपद सड क मर्मत	6+2 90		कि. मि		प्राकृति क विपद कोष	अनि श लुइटे ल	समझौता भइ काम भइरहे को

		संस्था														
४	टोल नं. ३ विपद सडक मर्मत	माझपो खरी टोल विकास स्वयंसे वी तथा उपभो क्ता संस्था	483999. 68	2081109 107	2081111 115	444000. 00	410700. 00	73299. 68			विपद सड क मर्मत	8+5 13	कि. मि	प्राकृति क विपद कोष	अनि श लुइटे ल	समझौ ता भइ काम भइरहे को
५	चन्द्रोदय मुलडाँडा सडक मर्मत	छिन्टापु बिखे भन्ज्या ड्र टोल विकास स्वयंसे वी तथा उपभो क्ता संस्था	497351. 77	2081109 107	2081111 115	458000. 00	423650. 00	73701. 77			डु ङ्गा सो लीड गर्ने कार्य	0+0 14	कि. मि	प्राकृति क विपद कोष	अनि श लुइटे ल	समझौ ता
	जम्मा		250517 7.22			262167 0.00	212750 0.00	377677 .22	546613 .60	462500 .00	2105.4 0					

सन्दकपुर गाउँपालिका २ न. वडाको आ.व २०८१०८२ को दोस्रो त्रैमासिक सम्म संचालन भएको भौतिक तथा आर्थिक प्रगति विवरण

क्र. स	योजना को नाम	निर्माण व्यव साय अध्य क्षको नाम/नं.	लागत अनुमान	सम्झौता मिति	काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	काम सम्पन्न भएको मिति	बिनियो जित रकम	कार्यलय ले व्यहोर्ने रकम कन्टेन्जे न्सी बाहेक	उ.स .ले व्य होर्ने रक म	कार्य सम्पन्न वा रनिङ्ग रकम	कार्य सम्पन्न मध्ये कार्यलय ले शुक्रानी गरेको	उपभोक्ताको श्रमदान	काम को विवरण	प्रगति विवरण				श्रोत	साइड इन्वार्ज	क्रिएक्टिव
														लक्ष्य	प्रगती	एकाइ	प्रति सत			
१	बुधबारे गोरुवाले सन्दकपुर, घिवालाटा र फुसेपोखरी, तेस्रोगाउँ गुफा आ. बि र राम खर्क लाली लुङ्गचो क सडक मर्मत।	इस्टन नेपाल बिल्डर्स	998491. 31	२०८१०८१८	२०८१९०१०	२०८१०१०	998491. 31	956985. 55		956819. 44	956819. 44		सडक स्तरउन्ती गर्ने कार्य।	5+272	5+2 72	कि. मि	100	बिपद	अविना रायण दहाल	
२	बालक ल्याण आ बि सतिघाट, केदारपा खा चेरघाँची, बरफेद याङ्गमा डाँडाबारी, झापुदोबा टो पहिरपानी आहालेटा	लोक्ता म निर्माण सेवा	998514. 00	२०८१०८१८	२०८१९०१०	२०८१०१०	998514. 00	998514. 00		963821. 64	963522. 89		सडक स्तरउन्ती गर्ने कार्य।	3+026 .20	3+0 27	कि. मि	100	बिपद	अविना रायण दहाल	

	र, मास्ने लालीडाँ डा, ठाडेखोला टोड्के ढाणबारी, बौद्ध गुम्बा सेर्पे भञ्याङ्गा, बौद्धगुम्बा चिबे, देउराली जितपाले सिमखर्क, गाइखर्क हिले र गीताङ्ग खोला भिमसुन आ बि सडक मर्मता																	
३	दाहालखो ला चुरेघाँटी टोड्के झरना शंखेगोला इ सडक मर्मता	आनन्द बिल्ड स नेपाल	994983. 61	२०८१० ८१८	२०८११९ ०१०४	२०८१० ९१४	994983. 61	994984. 61	956339. 87	956161. 38		सडक स्तरउ न्ती गर्ने कार्य ।	1+107	1+1 07	कि. मि	100	बि पद	अविना रायण दहाल
४	टेके गोलाइ बिस्तरे निवाखो ला लुड्गचो	भान्जा कन्ट्र क्सन	999084. 79	२०८१० ८१९	२०८११९ ०१०५	२०८१० ९१४	999084. 79	999084. 79	960632. 65	960238. 54		सडक स्तरउ न्ती गर्ने कार्य ।	4+436	4+4 36	कि. मि	100	बि पद	अविना रायण दहाल

कर शंखेगोला ई पावर हाउस सडक मर्मता																			
जम्मा		399107 3.71				399107 3.71	394956 8.95	0.0 0	383761 3.60	383674 2.25	0.00								

सन्दकपुर गाउँपालिका ३ न. वडाको आ.व २०८१०८२ को दोस्रो त्रैमासिकमा संचालन भएको भौतिक तथा आर्थिक प्रगति विवरण

क्र. स	उ.स.को नाम	कार्यान्वयन गर्ने संस्था	लागत अनुमान	सम्झौता मिति	काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	काम सम्पन्न भएको मिति	विनियोजित रकम	कार्यलय ले व्यहोरेने रकम कन्टेनर नी बाहेक	उ.स.ले व्यहोरेने नगद रकम	कार्य सम्पन्न रकम	कार्य सम्पन्न मध्ये		काम को विवरण	प्रगति विवरण				श्रोत	साइड इन्वार्ज	कैफियत
											कार्यलय ले भुक्तानी गरेको	उपभोक्ता को श्रमदान		लक्ष्य	प्रगती	एकाइ	प्रतिसत			
१	सडक मर्मत संभार	४ नं. टोल विकास स्वयंसेवी तथा उपभोक्ता संस्था	451162 .22	2081\06\18	2081\07\18	2081\07\10	400000 .00	370000 .00	81162.22	453075 .24	370000 .00	1913.02	सडक मर्मत संभार					समानिकरण	सलु जाश्रेष्ठ	कार्यसम्पन्न
२	पहिरो सफागर्ने कार्य	३ नं. टोल विकास स्वयंसेवी तथा उपभोक्ता संस्था	252941 .86	2081\08\27	2081\09\15	2081\09\09	232000 .00	214600 .00	38341.86	254310 .86	214600 .00	1369.00	विपद सडक मर्मत					प्राकृति क विपद कोष	सलु जाश्रेष्ठ	कामसम्पन्न भई भुक्तानी हुन बाकी
	जम्मा						632000 .00	584600 .00	119504 .08	707386 .10	584600 .00	3282.02								

सन्दकपुर गाउँपालिका ४ नं वडाको आ.व २०८१०८२ को दोस्रो त्रैमासिक सम्म संचालन भएको भौतिक तथा आर्थिक प्रगति विवरण

क्र. स	उ.स.को नाम	टोल वि स अध्यक्ष को नाम/नं.	लागत अनुमान कर्टेन्जेन्सी बाहेक	सम्झौता मिति	काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	काम सम्प न भए को मिति	सम्झौता रकम	कार्यलयले व्यहोर्ने रकम	उ.स. ले व्यहो र्ने रकम	कार्य सम्प न रकम	कार्य सम्पन्न मध्ये कार्यलय ले भुक्तानी गरेको	उपभोक्ता को श्रमदान	कामको विवरण	प्रगति विवरण				श्रोत	कैफिय त	
														लक्ष्य	प्रग ती	एका इ	प्रतिस त			
१	हाङ्गमादेन भाङ्गटार पाहारे भकारे लालवास सन्दकपुर सडक मर्मत	बुद्धिसा गर सुवेदी	544302.0 1	2081.9. 7	2081.11. 15		544302.0 1	462500. 00						सडक मर्मत	5+59 5		कि. मि		वडा सिलि ड्ग र विपद	भुक्ता नी हुन बाँकी
२	धुँवाखोला राइटार रत्नौले चख्लेटी निपाने लामाडाँडा सडक मर्मत	बुद्धिसा गर सुवेदी	544459.4 5	2081.9. 7	2081.11. 15		544459.4 5	462500. 00						सडक मर्मत	5+34 0		कि. मि		वडा सिलि ड्ग र विपद	भुक्ता नी हुन बाँकी
३	कोकेटार मिरिक दोवाटे सडक मर्मत	बुद्धिसा गर सुवेदी	544703.7 4	2081.9. 7	2081.11. 15		544703.7 4	462500. 00						सडक मर्मत	2+22 0		कि. मि		वडा सिलि ड्ग र विपद	भुक्ता नी हुन बाँकी
४	हाङ्गमादेन भाङ्गटार जौवारी सडक स्तरोन्नता	धन प्रसाद लिम्बु	278036.3 4	2081.9. 25	2081.12. 30		278036.3 4							दुइगा सोलीड्ग	0 +125		कि. मि		वडा सिलि ड्ग र रोजगार	सम्झौ ता भएको

५	सायाबुङ्ग खेल मैदान स्तरोन्ती	राम राई	326643.0 ०	2081.9. २५	2081.12. ३०		326643.0 ०	277500. ००			खेल मैदान स्तरोन्ती	75*4 ०		घ.मि		वडा सिलि ड्ग	सम्झौ ता भएको
६	भिरगाउँ नेपाने सडक	धन प्रसाद लिम्बु	131254.8 ८	2081.9. २५	2081.12. ३०		131254.8 ८	111000. ००			दुङ्गा सोलीड्ग	० +035		कि. मि		वडा सिलि ड्ग	सम्झौ ता भएको
७	किराँत फावाप मिङ्गसो माङ्गमि मन्दिर	धन प्रसाद लिम्बु	684971.7 ५	2081.8. १६	2081.12. ३१		684971.7 ५	555000. ००			सालिक स्थापना	१	१	गोटा		प्रदेश सशर्त अनुदान	भुक्ता नी हुन बाँकी
			3054371. १७				3054371. १७	2331000									

सन्दकपुर गाउँपालिका ५ न. वडाको आ.व २०८१/०८२ को दोस्रो त्रैमासिक सम्म संचालन भएको भौतिक तथा आर्थिक प्रगति विवरण

क्र. स	उ.स.को नाम	कार्यान्वयन गर्ने संस्था	लागत अनुमान	सम्झौता मिति	काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	काम सम्पन्न भए को मिति	विनियोजित रकम	कार्यलयले व्यहोरेने रकम कटेचेन्सी बाहेक	उ.स.ले व्यहोरेने रकम	कार्य सम्पन्न रकम	कार्य सम्पन्न मध्ये		काम को विवरण	प्रगति विवरण				श्रोत	साइड इन्वार्ज	कैफियत
											कार्यलय ले भुक्तानी गरेको	उपभोक्ता को श्रमदान		लक्ष्य	प्रगती	एकाइ	प्रति सत			
१	ईडला खोला पुल मर्मत	रेड पाण्डा टोल विकास स्वयंसेवी तथा उपभोक्ता संस्था	598529. 41	2081108 109	2081111 109		550000. 00	516250. 00	82279.4 1				पुल मर्मत	१	१	गोटा	१००	समानिक रण	अन्जली चौधरी	काम सम्पन्न भएको भुक्ता नि हुन बाँकी
२	कृष्णभीर जमुना जौवारी सडक	मझुवा त्रिमिलन टोल विकास स्वयंसेवी तथा उपभोक्ता संस्था	472285. 48	2081106 116	2081109 128		433000. 00	400525. 00	71760.4 8				सडक मर्मत					प्राकृतिक विपद कोष	अन्जली चौधरी	काम सम्पन्न भएको भुक्ता नि हुन बाँकी
३	जमुना माबु धुवाखो ला सडक मर्मत	ढाप पोखरी टोल विकास स्वयंसेवी तथा उपभोक्ता संस्था	630933. 32	2081109 123	2081110 125		536293. 32	520204. 52	110728. 80				सडक मर्मत	०+८ ३७	कि. मि			प्राकृतिक विपद कोष	अन्जली चौधरी	सम्झौता भइ काम भैइरहे को
४	गजाधर धनमाया संशाला मर्मत	हाँगथाम ढापपोखरी टोल विकास स्वयंसेवी तथा उपभोक्ता संस्था	163422. 60	2081109 123	2081110 115		150000. 00	138750. 00	24672.6 0				रंगशाला मर्मत	१	१	गोटा		प्राकृतिक विपद कोष	अन्जली चौधरी	सम्झौता भइ काम भैइरहे को
५	हाँगथाम सामुदायिक वनमा	हाँगथाम ढापपोखरी टोल	55008.7 4	2081108 123	2081108 130		50000.0 0	46250.0 0	8758.74	55242.4 1	55008.7 4		बृक्षरोपण कार्यक्र						अन्जली चौधरी	कार्य सम्पन्न

	वृक्षारोपण कार्यक्रम	विकास स्वयंसेवी तथा उपभोक्ता संस्था											म						री	
६	श्री भगवती मा.वी जमुना अपुग	श्री भगवती मा.वी वि.व्यव स्थापन समिति	544254. 95	2081108 107	2081111 107		500000. 00	462500. 00	81754.9 5	544568. 90	544254. 95		भवन निर्माण तथा मर्मत	१	१	गोटा	१००		अन्जली चौधरी	कार्य सम्पन्न
७	इडला चैते सडक	रेड पाण्डा टोल विकास स्वयंसेवी तथा उपभोक्ता संस्था	327227. 77	2081108 105	2082103 125		300000. 00	277500. 00	49727.7 7	327612. 17	327227. 77		सडक मर्मत	०+१ 86	०+१ 87	कि. मि	१००		अन्जली चौधरी	कार्य सम्पन्न
८	मुल चोक आ.बि	मुलचोक राष्ट्रीय आ.वि विधालय ब्यवस्थापन समिति	55394.7 9	2081108 111	2081112 116		50000.0 0	46250.0 0	9144.79	55780.1 5	55394.7 9		विधालय भवन मर्मत	१	१	गोटा	१००		अन्जली चौधरी	कार्य सम्पन्न
९	इडगला खोला पाठ्ठि गाँव जाने बाटो	रेड पाण्डा टोल विकास स्वयंसेवी तथा उपभोक्ता संस्था	112814. 80	2081109 123	2081110 125		95892.5 8	93015.8 0	19799.0 0				सडक मर्मत	०+० 80		कि. मि		प्राकृतिक विपद कोष	अन्जली चौधरी	समझौता भइ काम भैइरहे को
	जम्मा		2959871 .86				2986855 .90	2501245 .32	458626. 54	983203. 63	981886. 25	0.00								

शिक्षा शाखा:

क्र.सं.	विवरण	विद्यालय संख्या	प्रगति	कैफियत
१.	राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता संचालन	७	७ वटा विद्यालय सहभागी भई मैत्रिपूर्ण खेलमा सहभागी।	
२.	ReAL plan को Base line entry /अभिमुखीकरण कार्यक्रम प्र.ज्यूहर्संग सम्पन्न	२६	२६ वटा विद्यालयका ३३० विद्यार्थी सहभागी	
३.	सबै शिक्षक कर्मचारीको द्वोसो त्रैमासिक तलब निकाशा	२६	२०१ जना शिक्षकको	
४.	करार शिक्षक नियुक्ति (मा.वि.शिक्षक र विद्यालय कर्मचारी)	४	४	
५.	शिक्षक मेन्टरीड	१०	११ जना शिक्षक	प्राथमिक तहका नवनियुक्त ११ शिक्षक लाभन्वित
६.	सामुदायिक विद्यालयमा बालकक्षादेखि कक्षा ५ सम्मको दिवा खाजाको रकम निकाशा	२६	१२४७ जना विद्यार्थीको	

सहकारी शाखा:

क्र.सं	कार्यक्रम/बिवरण	गत महिना सम्मको प्रगति	कार्तिक	मंसिर	पौष	जम्मा प्रगति
१	सहकारी कोपोमिस इन्ट्री र आबद्धता नम्बर प्रदान	५	८	७	-	२०
२	सहकारी अडिट रिपोर्ट संकलन र अध्यन	५	६	-	९	२०
३	सहकारीलाई सल्लाह सुझाव/पटक	२०	५	६	१२	४२
४	सहकारी विनियम पुनर्लेखन अध्यन र सिफारीस	१	-	१	-	२
५	बार्षिक कार्ययोजना निर्माण	१	-	-	-	१
६	तालिममा सहभागी शाखा बाट प्रदेश तथा बिभागमा सहभागी	२	-	-	-	२
७	तालिम दिइएको	३	-	-	-	३
८	सहकारी विस्त्रित विवरण वापत रकम जम्मा	४	७	२	७	२०
९	सहकारी नविकरण	५	६	१	९	२१
१०	सहकारी खारेजि तथा जग्गा हस्तान्तरण	२	-	-	१	३
११	कार्यक्रममा सहभागी	२	-	-	१	३
१२	सहकारी विवरण पठाएकोप्रदेश/विभाग	१	-	-	-	१
१३	संसदिय समितिमा विवरण उपलब्ध गराएको	१	-	-	-	१
१४	सहकारीलाई जानकारी पत्र	१	१	-	१	३

राजश्व शाखा:

क्र.सं.	राजश्व शिर्षक	अमुनाम	संकलित राजश्व	प्रगती प्रतिसत	कैफियत
1	सम्पत्ति कर	500000	24053.5	4.8107	
2	भूमिकर/मालपोत	2000000	331161.98	16.558099	
3	वहाल कर	100000	36252.2	36.2522	
4	वहाल वीटौरी कर	50000	0	0	
5	सवारी साधन कर(साना सवारी)	12000	0	0	
6	पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाने कर	2000000	249125	12.45625	
7	अन्य मनोरंजन कर	100000	60000	60	
8	व्यवसाय बाहेक अन्यले भुक्तानी गर्ने कर	60000	0	0	
9	कृषि तथा पशु जन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोबारमा लाने कर	500000	18250	3.65	
10	अन्य कर	1000000	230	0.023	
11	सरकारी सम्पत्तिको वहालबाट प्राप्त आय	50000	0	0	
12	पर्यटन शुल्क	50000	0	0	
13	पदयात्रा शुल्क	10000	0	0	
14	न्यायिक दस्तुर	5000	300	6	
15	परिक्षा शुल्क	50000	0	0	
16	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	50000	500	1	
17	पार्किंग शुल्क	100000	0	0	
18	नक्सापास दस्तुर	100000	0	0	
19	सिफारिस दस्तुर	1230000	202935	16.49878049	
20	व्यक्तिगत घटना दर्ता शुल्क	100000	45600	45.6	
21	नाता प्रमाणित दस्तुर	100000	12500	12.5	
22	व्यवसाय रजिस्ट्रेशन दस्तुर	500000	57800	11.56	
23	जलश्रोत सम्बन्धि अन्य दस्तुर	2000000	1000	0.05	
24	अन्य क्षेत्रको आय	2150000	233462.99	10.85874372	
25	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	5000	0	0	
26	अन्य राजश्व	1322000	11500	0.8698941	
27	व्यवसाय कर	390000	36059.67	9.246069231	
28	अन्य दस्तुर	0	115035	0	अनुमान नगरीएको
29	बेरुजू	100000	539215	539.215	
	जम्मा	14634000	1974980.34	13.49583395	

रोजगार शाखा:

क्र.सं	कार्यक्रम	कार्तिक महिना	मंसिर महिना	पुस महिना	जम्मा
१	Online श्रम पुन स्वीकृति सेवा प्रदान	-	-	३- पासपोर्ट नं 11346518, 12567431 र 11012840	३
२	वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्ति निवेदन	-	-	२- पासपोर्ट नं 0578237 र 10429430	२

महिला विकास तथा बालबालिका शाखा:

क्र.स.	कार्यक्रमको विवरण	जिम्मेवार निकाय/व्यतीति	परिमाण/लाभान्वित संख्या	बजेट	संचालन स्थान	कैफियत
१	लैण्डिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान	महिला तथा बालबालिका शाखा	३१७	५००००।-	५ वटै वडा	
१	ज्येष्ठनागरीक सम्बन्धी कार्यक्रम	महिला तथा बालबालिका शाखा	७०	१७५००।।-	५ वटै वडामा संचालन	ब्लाड्केट, थर्मश वितरण
२	एकल महिला समूह अर्धबार्षिक समिक्षा बैठक	महिला तथा बालबालिका शाखा	२९	३५००।।-	५ वटै वडाका गा.पा. स्तरीय	
३	जल उपभोक्ता संस्था दर्ता		२	२००।।-	सदकपुर -३	आ.राजस्व संकलन
४	संघ/ संस्था दर्ता	सन्दकपुर गा.पा.	१	१००।।-		आन्तरिक राजस्व
५	जल उपभोक्ता संस्था नविकरण		२	२००।।-	सन्दकपुर २ र ५	जल उपभोक्ता संस्था नविकरण
६	सिफारिस		१३	२६०।।-	सन्दकपुर गा.पा	सिफारिस
७	संघ/ संस्था नविकरण		५	२५०।।-	सन्दकपुर गा.पा	संघ/ संस्था नविकरण
८	जल उपभोक्ता संस्था नविकरण		२	१००।।-	सन्दकपुर २ र ५	जल उपभोक्ता संस्था नविकरण

१. अपाङ्गता भएको व्यतीहरुको परिचय पत्र वितरण

अपाङ्गताको प्रकार	क वर्ग		ख वर्ग		ग वर्ग		घ वर्ग		कूल जम्मा	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
शारीरिक				१				१		१
सुनाई सम्बन्धी			१						१	
दृष्टि सम्बन्धी							१		१	२

२. ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र वितरण

सि.नं.	महिला	पुरुष	कूल जम्मा	कैफियत
१		१	१	

स्वास्थ्य शाखा:

 <p style="text-align: center;"> सन्दकपुर गाउँपालिका गाउँकार्यपालिका को कार्यालय स्वास्थ्य शाखा माबुमोड देउराली इलाम </p> <p style="text-align: right; color: red;">आ.व: २०८०/०८९</p>			
२०८०/०८९ को चौथो त्रैमासिक प्रगती प्रतिवेदन			
Period	Baishak 2081	Jestha 2081	Asar 2081
Data / Organisation unit	11002 Sandakpur Rural Municipality	11002 Sandakpur Rural Municipality	11002 Sandakpur Rural Municipality
Immunization Program-Vaccine Type-Children Immunized-BCG Doses	8	12	2
Immunization Program-Vaccine Type-Dose-Children Immunized-DPT-HepB-Hib-1st	14	9	11
Immunization Program-Vaccine Type-Children Immunized-TD(Pregnant Women)-2	4	6	3
Immunization Program-Vaccine Type-Children Immunized-TD(Pregnant Women)-2+	3	6	4
Safe Motherhood Program-3 PNC Visits as per Protocol	10	8	
MNH-PNC Visits-At Home-2 times	9	14	
Total Old (Repeated) OPD Visits	355	477	238
RH&Morbidity-Cervical Cancer-Womens (30-49 Years)-Screened	10		4
RH&Morbidity-Cervical Cancer-Womens (50+ Years)-Screened	1		
Immunization Program-Vaccine Type-Dose-Children Immunized-DPT-HepB-Hib-2nd	14	15	7
Immunization Program-Vaccine Type-Dose-Children Immunized-DPT-HepB-Hib-3rd	14	14	9
Immunization Program-Children Immunized-Measles/Rubella-9-11 Months	22	17	14
Immunization Program-Children Immunized-Measles/Rubella-12-23 Months	25	22	14

राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जिकरण इकाई/सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण शाखा:

क्र.सं.	कार्य विवरण	कार्तिक	मंशीर	पुष	जम्मा संख्या वा रकम	कैफियत
१	सामाजिक सुरक्षा लाभग्राहीहरुको नयाँ दर्ता	११	६	५	२२	
२	सामाजिक सुरक्षा लाभग्राहीहरुको नवीकरण	०	०	०	०	
३	सामाजिक सुरक्षा लाभग्राहीहरुको लगत कट्टा	४	२	०	६	
४	व्यक्तिगत घटना दर्ता	३१	३९	४६	११६	
५	दोस्रो त्रैमासिक सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम माग तथा वितरण			रु. १,८६,९७,१७६/-	१७४१ जना	

लघु उद्यम विकास शाखा

क्र स	विवरण	संख्या	कैफियत
१	व्यवसाय दर्ता	२१	
२	व्यवसाय नवीकरण	४२	

पशु सेवा शाखा:

क्र.सं.	बिवरण	एकाई	दोश्रो त्रैमासिक प्रगती			हाल सम्मको प्रगती	कैफियत
			कार्तिक	मंसिर	पुष		
1	उपचार सेवा	संख्या	580	594	836	2010	
1.1	अन्य उपचार सेवा		484	479	742	1705	
1.2	माईनर सर्जिकल उपचार सेवा		91	108	89	288	
1.3	गार्डनोक्लोजिकल उपचार सेवा		5	7	5	17	
2	प्रयोगशाला सेवा	संख्या	4	7	2	13	
2.1	गोबर परिक्षण सेवा		4	7	2	13	
2.2	पिसाव परिक्षण सेवा		0	0	0	0	
2.3	थुनेलो परिक्षण सेवा		0	0	0	0	
3	कृतिम गभधान सेवा	संख्या	210	298	278	786	
3.1	गार्ड		199	284	262	745	
3.2	भैंसी		5	12	16	33	
3.3	बाखा		6	2	0	8	
4	खोप सेवा	संख्या	3000	3000	1830	7830	
4.1	रेविज खोप सेवा		0	0	378	378	
4.2	खोरेत खोप सेवा		3000	3000	1452	7452	
4.3	पि.पि.आर. खोप सेवा		0	0	0	0	
4.4	स्वाईन फिभर खोप सेवा		0	0	0	0	
4.5	लम्पिक स्किन खोप सेवा		0	0	0	0	
4.6	रानिखेत खोप सेवा		0	0	0	0	
5	अन्य सेवा र कार्यक्रमहरु						
5.1	परामर्श सेवा					निरन्तर	
5.2	पत्र चलानी	संख्या	11	2	7	20	

कृषि विकास शाखा:

क्र.सं.	विवरण	एकाई	कार्तिक महिनाको प्रगति	मंसिर महिनाको प्रगती	पुस महिनाको प्रगति	हाल सम्मको प्रगति	कैफियत
१	कृषक समुह दर्ता	संख्या	१	०	१	२	
२	कृषक समुह निकरण	संख्या	३	२	१	७	
३	आलु पकेट कार्यक्रम सुचना र समझौता	संख्या	१				
४	माटो परिक्षण शिबिर	पटक			१	५६ जना लाभान्वित	
५	परामर्श सेवा	निरन्तर					
६	पत्र चलानी	संख्या	३	२	५	१०	

न्यायिक समितिको सचिवालय शाखा:

सि. नं.	दर्ता नं	दर्ता मिति	विवादको प्रकार	बादी	प्रतिवादी	पेशभएको समिति	अवस्था
1	47(1)-7	4/1/2081	१ (ड) सङ्घीय वा प्रदेश कानूनले स्थानीय तहबाट निरूपण हुने भनी तोकेका अन्य विवाद	छिरिङ्ग शेर्पा	स्व.पेनु शेर्पा	न्यायिक समिति	पेसी निर्णय प्रविष्टी
2	47(1)-8	4/1/2081	१ (क) आलीधुर, बाँध पैमी, कुलो वा पानीघाटको बाँडफाँड तथा उपयोग	५ नं. वडा कार्यालय, जमुना	ए.वि.सी कम्पनी,इलाम	न्यायिक समिति	पेसी निर्णय प्रविष्टी
3	47(1)-9	4/1/2081	१ (ड) सङ्घीय वा प्रदेश कानूनले स्थानीय तहबाट निरूपण हुने भनी तोकेका अन्य विवाद	रोचन राई ... समेत	सुकरानी राई	न्यायिक समिति	पेसी चढाउने
4	47(1)-10	4/1/2081	१ (ड) सङ्घीय वा प्रदेश कानूनले स्थानीय तहबाट निरूपण हुने भनी तोकेका अन्य विवाद	श्याम कुमार राई	सन्दकपुर खेल सधं, माबु समेत	न्यायिक समिति	प्रतिवादी दर्ता
5	47(2)-11	4/20/2081	२ (ड) गाली बेइज्जती	कृष्ण कुमारी लिम्बु	पूर्ण बहादुर लिम्बु	न्यायिक समिति	प्रतिवादी दर्ता
6	47(2)-12	4/29/2081	२ (ट) प्रचलित कानून बमोजिम मेल मिलाप हुन सक्ने व्यक्ति बादी भई दायर हुने अन्य देवानी र एक वषसम्म कैद हुन सक्ने फौजदारी विवाद	सृजना राई	अमृत बहादुर गुरुड	न्यायिक समिति	मेलमिलाप(अन्तिम निर्णय)
7	47(1)-11	5/14/2081	१ (ड) सङ्घीय वा प्रदेश कानूनले स्थानीय तहबाट निरूपण हुने भनी तोकेका अन्य विवाद	युवराज मुखिया	मरखन गुरुड्ग	न्यायिक समिति	म्याद गुजारेको
8	47(2)-13	5/18/2081	२ (ट) प्रचलित कानून बमोजिम मेल मिलाप हुन सक्ने व्यक्ति बादी भई दायर हुने अन्य देवानी र एक वषसम्म कैद हुन सक्ने फौजदारी विवाद	टिका माया गुरुड्ग	अमृत बहादुर गुरुड	न्यायिक समिति	मेलमिलापमा छलफल
9	47(1)-12	5/19/2081	१ (घ) ज्याला मजुरी नदिएको	याद बहादुर राई ... समेत	पासाङ्ग शेर्पा	न्यायिक समिति	मेलमिलापमा छलफल
10	47(2)-14	5/31/2081	२ (झ) अर्काको हक भोगमा रहेको जग्गा आबाद वा भोग चलन गरेको	पालस बहादुर राई	सुक रानी राई	न्यायिक समिति	मेलमिलाप(अन्तिम निर्णय)

बिपद् व्यवस्थापन शाखा:

मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०७७ बमोजिम इलाम जिल्ला अन्तर्गत सन्दकपुर गाउँपालिका क्षेत्रभित्र २०७८ सालको मनसुनजन्य बाढी तथा पहिरोका कारणले क्षति पुगेका निजी आवास प्रवलिकरण/ पुनर्निर्माण/पुनर्स्थापनाका लागि दोश्रो किस्ता रकम रु ८०,००० का दरले ६ घर लाभग्राही लाई वितरण

लाभग्राही क्रम संख्या	घर मालिक (हर)	स्थानीय स्तर	बडा नम्बर
१	डम्बर नारायण पोखरेल	सन्दकपुर गाउँपालिका	१
२	टंकनाथ खतिवडा	सन्दकपुर गाउँपालिका	१
३	मोहन कुमार राई	सन्दकपुर गाउँपालिका	१
४	चन्द्रमान राई	सन्दकपुर गाउँपालिका	३
५	भुपाल सिंह गुरुङ	सन्दकपुर गाउँपालिका	३
६	जनक लाल पाठक	सन्दकपुर गाउँपालिका	३

राहत वितरण

यस सन्दकपुर गाउँपालिका क्षेत्रभित्र असोज ०९-१२ गते सम्मको मनसुनजन्य बाढी तथा पहिरोका कारणले क्षति पुगेका निम्न लाभग्राही पहिचान गरी सन्दकपुर गा.पा. विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार निम्न लाभग्राही पहिचान गरी राहत वितरण ।

➤ ३२ प्रकारका राहत सामग्री वितरण

➤ पाल तथा टनेल वितरण

अस्थायी आवास तथा पुनर्निर्माण

यस सन्दकपुर गाउँपालिका क्षेत्रभित्र असोज ९ -१२ गते सम्म परेको अबिरल बर्षाबाट प्रभावित घरपरिवारलाई का लागि लाभग्राही छनोट

घर मालिक (हर)	जिल्ला	स्थानीय स्तर	वडा नम्बर	सर्वेक्षण कर्ता
रिता कुमारी राई देउसाली	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	१	sunil_niraula3
ठाकुर सिंह फागो	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	१	sunil_niraula3
श्री प्रसाद राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	१	sunil_niraula3
सोम कुमार राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	dwarikaghimore
प्रकाश चन्द्र राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	dwarikaghimore
चेत बहादुर मगर	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	dwarikaghimore
कृष्ण कुमार मगर	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	dwarikaghimore
रविन राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	dwarikaghimore
लाल बहादुर राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	dwarikaghimore
दल बहादुर राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	sunil_niraula3
सम्झना राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	sunil_niraula3
मोहन कुमार राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	dwarikaghimore
चेत बहादुर राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	sunil_niraula3
सुदन राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	sunil_niraula3
रनमाया राई	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	sunil_niraula3
धन राज मगर	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	dwarikaghimore
पासाड दावा शेर्पा	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	४	dwarikaghimore
पासाड फुटी शेर्पा	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	४	dwarikaghimore
पदम सिंह लिम्बु	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	५	sunil_niraula3
झाम्क बहादुर गुरुड	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	Dwarikaghimore
पुर्ण बहादुर गुरुड	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	२	Dwarikaghimore

जमुना आयुर्वेद औषधालय प्रगति प्रतिवेदन

उमेर समुह	नयाँ सेवाग्रहीको संख्या		पुनरावृत सेवाग्रहीको संख्या		जम्मा सेवाग्रहीको संख्या		जम्मा प्रेषण गरिएको संख्या	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
० देखि ≤ 6 महिना सम्म	-	-	-	-	-	-	-	-
७ देखि ११ महिना सम्म	3	-	-	-	3	-	-	-
१ देखि ४ वर्ष सम्म	5	3	3	1	8	4	-	-
५ देखि १६ वर्ष सम्म	17	12	14	2	31	14	-	1
१७ वर्ष देखि ५९ वर्ष सम्म	98	111	40	54	138	165	10	4
६० वर्ष देखि माथि	23	39	8	19	31	58	-	2
जम्मा	146	165	65	76	211	241	10	7

S.N.	रोग (diseases)	Female		male		New	Repeated
		New	Repeated	New	Repeated		
1	ज्वर (Fever)	5	-	5	2	10	2
2	श्वासनक विकार (Respiratory disorder)						
2.1	श्वास (Asthma and COPD)	1	1	-	2	1	3
2.2	कास (Coughing disorder)	18	7	18	7	36	14
2.3	अन्य (Others)	-	-	-	-	-	-
3	अस्थपित्त (APD)	39	10	40	14	79	24
4	अतिसार/ग्रहणी (Diarrhoea/IBS)						
4.1	अतिसार (Diarrhoea)	1	-	3	2	4	2
4.2	ग्रहणी (IBS, IBD, Ulcerative colitis, Crohn's disease, Sprue)	-	-	-	-	-	-
4.3	प्रवाहिका (Dysentery)	-	-	-	-	-	-
4.4	अन्य (Others)	-	-	-	-	-	-
5	उदररोग (Abdominal disorder)	2	1	12	7	14	8
6	प्रमेह/मधुमेह (Prameha Mdhumeha)						
6.1	प्रमेह (Microscopic urine problem)	-	-	-	-	-	-
6.2	मधुमेह (Diabetes mellitus)	4	-	4	1	8	1
7	कामला						
7.1	कोष्ठाश्रित कामला (Non obstructive Jaundice)	-	-	-	-	-	-
7.2	शाखाश्रित कामला (Obstructive Jaundice)	-	-	-	-	-	-
8	पण्डु (Anaemia)	-	-	-	-	-	-
9	हृदय रोग (Cardiac disorder)	-	-	-	-	-	-
10	रक्तचाप (Blood pressure disorder)						
10.1	उच्चरक्तचाप (Hypertension)	4	2	4	5	8	7
10.2	न्युनरक्तचाप (Hypotension)	1	-	2	-	3	-
11	शोथ (Oedema)	-	-	-	-	-	-
12	कूमी रोग (Worm infestation)	-	-	-	-	-	-
13	त्वक विकार (Skin disorder)						
13.1	एक कुष्ट (Psoriasis)	-	-	-	-	-	-
13.2	Pama( )	-	-	-	-	-	-
13.3	(Blemishes)	-	-	-	-	-	-
13.4	अन्य (Others)	-	-	-	-	-	-
14	ब्रण (Wounds/Ulcers)	3	2	-	2	3	4
15	अभिधातज विकार (Traumatic disorder)	-	-	-	-	-	-
16	वात व्याधि (Skeleto- muscular and nervous system disorders)						
16.1	मान्यास्तम्भ (Torticollis)	-	-	-	-	-	-
16.2	अववाहुक (Frozen shoulder)	3	-	3	-	6	-
16.3	विश्वाची (Cervical spondylosis)	-	-	-	-	-	-
16.4	कटिशूल (Lumbago)	9	7	13	9	21	16
16.5	गृध्रशी (Sciatica)	-	116	-	-	-	-

16.6	सन्धिवात (Osteoarthritis)	11	15	14	5	25	20
16.7	अंगमर्द (Bodyache)	1	-	-	-	1	-
16.8	पक्ष्यात (Paralysis)	-	-	-	-	-	-
16.9	कम्पवात (Parkinson)	-	-	-	-	-	-
16.10	माँसगतवात (Muscular dystrophy)	-	-	-	-	-	-
16.11	अन्य (Others)	-	-	-	-	-	-
17	आमवात (Rheumatoid arthritis)	-	-	-	-	-	-
18	वात रक्त (Gout)	-	1	1	2	1	3
19	रक्त विकार (Blood disorder)	-	-	-	-	-	-
20	मूत्र विकार (Urinary disorder)						
20.1	मूत्राशमरी (Renal calculi)	3	3	3	-	6	3
20.2	मूत्रकच्छ (Dysuria)	-	-	-	2	-	2
20.3	मूत्राधात (Retention/Suppression of urine)	-	-	-	-	-	-
21	प्रसुति विकार (Postpartum disorder)						
21.1	स्तन्य विकार (Breast milk disorder)	-	-			-	-
21.2	गर्भाशयच्युत (Post partum hemorrhage)	-	-			-	-
21.3	अन्य (Others)	-	-			-	-
22	स्त्रीरोग (Gynaecological disorder)						
22.1	रक्त प्रदर (Menstrual problem)	3	4			3	4
22.2	श्वेत प्रदर (Leucorrhoea)	3	1			3	1
22.3	कष्टार्तव (Dysmenorrhoea)	2	-			2	-
22.4	अनार्तव (Amenorrhoea)	-	-			-	-
22.5	योनीरोग	-	-			-	-
22.6	अन्य (Others)	-	-			-	-
23	गुदा विकार (Anorectal disease)						
23.1	अर्श (Haemorrhoids)	2	2	3	4	5	6
23.2	भगन्दर (Fistula in ano)	1	-	1	-	2	-
23.3	Pilonidal sinus	-	-	-	-	-	-
23.4	Perianal wart	-	-	-	-	-	-
23.5	परिकर्तिका (Fissure)	-	-	-	--	-	-
23.6	अन्य (Others)	-	-	-	-	-	-
24	नेत्र रोग (Ophthalmological disorder)						
24.1	अभिष्वन्दि (Conjunctivitis)	-	-	-	-	-	-
24.2	(Glaucoma)	-	-	-	-	-	-
24.3	तिमिर (Cataract)	-	-	-	-	--	-
24.4	अन्य (Others)	-	-	-	-	-	-
25	कर्ण, नासा, मुख, दन्त, कण्ठ रोग						
25.1	कण्ठरोग (Disease related to ear)	-	-	-	1	-	1
25.2	नासा रोग (Disease related to nose)	1	-	2	-	3	-
25.3	मुख रोग (Oral disease)	4	2	4	-	8	2
25.4	दन्त रोग (Dental disease)	1	-	-	-	1	-

25.5	कण्ठरोग (Disease related to throat)	5	2	12	1	17	3
26	शिरो रोग (Disease related to head)	4	2	5	5	9	7
27	मानस विकार (Psychological disorder)						
27.1	अपस्मार (Epilepsy)	-	-	-	-	-	-
27.2	उन्माद (Neurosis)	-	-	-	-	-	-
27.3	अतत्वाभिनिवेष (Psychosis)	-	-	-	-	-	-
27.4	अन्य (Others)	-	-	-	-	-	-
28	बाल रोग (Paediatric disorder)	3	-	2	-	5	-
29	जराजन्य विकार (Geriatric problem)	10	3	9	4	19	7
30	विविध /अन्य (Others)						
30.1	ग्रन्थि / अर्बुद रोग (Tumor/Cancer)	-	-	-	-	-	-
30.2	अन्तश्चारी ग्रन्थिजन्य विकार (Hormonal disorder)	-	-	-	-	-	-
30.3	विवर्ण (constipation)	2	-	2	-	4	-
	जम्मा (Total)	146	65	165	76		141
						311	

सेवा लिएको जम्मा संख्या		स्नेहन		स्वेदन		रसायन औषधी सेवन	
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
30	28	7	10	7	10	16	8

सेवाको विवरण	स्नेहन		स्वेदन		शिरोधारा	वस्ती		नस्य	अन्य	पूर्वकर्म पञ्चकर्म गर्नेको जम्मा संख्या
	आन्तरिक	बाह्य	एकांग	सर्वांग		मात्रा	अनुवासन			
सेवा	महिला	-	7	-	7	-	-	-	-	14
ग्राही	पुरुष	-	16	11	7	1	-	-	-	35
जम्मा संख्या		23		25		1	-	-	-	49

योग अनुसारको सेवा विवरण	उपचारात्मक				प्रवर्धनात्मक	
	सेवा सुरु गर्नेको जम्मा संख्या		सेवा पुरा गर्नेको जम्मा संख्या		सेवाग्रहीको संख्या	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
सुक्ष्म व्यायाम	19	8	3	3	6	17
आसन	12	14	8	2		
प्राणायाम	22	18	6	7		
षटकर्म	-	-	-	-		
ध्यान	-	-	-	-		
अन्य	-	-	-	-		

५. स्तनपायी आमा तथा शिशु सेवा प्रतिवेदन		६. गाउँघर आयुर्वेद क्लिनिक प्रतिवेदन					
विवरण	संख्या	विवरण	महिला	पुरुष	विवरण	महिला	पुरुष
५ महिना भन्दा बढी औषधी खाएका आमाहरुको संख्या	-	सेवा लिएको जम्मा संख्या	78	67	उच्च रक्तचाप	7	8
१ महिना भन्दा कम औषधी खाएका आमाहरुको संख्या	-	ज्येष्ठ नागरिकको जम्मा संख्या	6	6	ग्रन्थि अर्वद जन्य रोग	-	-
१ देखि २ महिना सम्म औषधी खाएका आमाहरुको संख्या	-	स्तनमायी आमाको जम्मा संख्या	-	-	अन्तःस्वरग्रन्थि जन्य रोग	-	-
२ देखि ३ महिना सम्म औषधी खाएका आमाहरुको संख्या	4	वात व्याधी	21	26	मानसिक रोग	-	-
३ देखि ४ महिना सम्म औषधी खाएका आमाहरुको संख्या	4	जीर्ण श्वास	-	-	परामर्श सेवा	34	17
४ देखि ५ महिना सम्म औषधी खाएका आमाहरुको संख्या	5	मधुमेह	10	10	अन्य	-	-
जम्मा स्तनपायी आमाको संख्या	13						

१८. सूचना बर्गिकरण

सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन २०६४ र नियमावली २०६५ ले सूचना व्यवस्था गरे अनुसार सूचना माग गर्ने निकायलाई सूचना दिन मिल्ने किसिमको भएमा उपलब्ध गराईने र अन्यको हकमा उपलब्ध नगराईने ।

१९. सूचना मागको निवेदन र प्रगति

२०. अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने सूचनाको श्रोतहरु

वेवसाईट, सूचना पाटी, पत्रपत्रिका, भिलेज प्रोफाइल, गुरुयोजना, बजेट नीति तथा कार्यक्रम (रेड बुक) आदि